

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ SUŠICE

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
oboru vzdělání
75-41-M/01 Sociální činnost**

Forma vzdělání: denní

Platnost: od 1. 9. 2013

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ SUŠICE

U Kapličky 761

342 01 Sušice

Telefon: 376 524 662

Fax: 376 524 190

E-mail: kolar@sossusice.cz

Web: www.sossusice.cz

**SOŠ
SOU
SUŠICE**

SOCIÁLNÍ ČINNOST

O B S A H

Identifikační údaje	5
Profil absolventa	6
Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
Učební plán	16
Učební osnovy	23
Český jazyk a literatura	23
Cizí jazyk	41
Dějepis	70
Občanská nauka	80
Přírodní vědy	87
Ekologie a zdraví	99
Matematika	106
Tělesná výchova	121
Informatika	133
Základy ekonomiky a práva	153
Sociální služby	164
Administrativa	181
Biologie člověka	190
Pečovatelství	195
Pedagogika	209
Organizace volného času	217
Zdravotní tělesná výchova	228
Psychologie	234
Osobnostní výchova	240
Management sociálních služeb	248
Osobní asistence	259
Učební praxe	271
Řízení motorových vozidel	274
Personální a materiální zabezpečení zedlávání	281
Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	284

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice, U Kapličky 761
Adresa:	U Kapličky 761/II, 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M/01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2013, počínaje prvním ročníkem
Ředitel školy:	Ing. Jaromír Kolář
Kontaktní údaje:	
Telefon:	376 524 662
Fax:	376 524 190
Web:	http://www.sossusice.cz
E-mail:	kolar@sossusice.cz

Ing. Jaromír Kolář
ředitel školy

.....
podpis ředitele školy

PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice U Kapličky 761/II 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M/01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2013, počínaje prvním ročníkem

Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní jako pracovník sociálních služeb v různých ambulantních nebo pobytových zařízeních a v terénních službách. Je připraven pro poskytování přímé obslužné péče klientům a podporu jejich soběstačnosti, popř. pro nepedagogickou výchovně vzdělávací činnost dětí a dospělých.

Dále se uplatní samostatně i v odborných týmech všude tam, kde může využívat svých předpokladů k práci v oblasti sociální péče, tzn. ve státních i soukromých zařízeních sociální péče pro děti i dospělé, ve sdruženích a organizacích humanitárního charakteru, v preventivní poradenské i terapeutické péči. Díky svému odbornému vzdělání je schopen uplatnit se v managementu sociálních služeb nebo jako administrativní pracovník v různých sociálních organizacích.

Přehled kompetencí absolventa

Vzdělávání v ŠVP směřuje k tomu, aby si žák vytvořil následující kompetence:

Odborné kompetence

Absolvent vykonává a organizuje odborné činnosti v oblasti sociální péče a vyznačuje se těmito kompetencemi:

- má přehled o systému sociálních služeb a zná podmínky jejich poskytování,
- spolupracuje při řízení sociálních služeb, připravě plánů činností a projektů, uplatňuje své ekonomické znalosti a dovednosti
- provádí krizovou intervenci a základní sociální poradenství, podílí se pod odborným vedením na sociální prevenci,
- ovládá administrativní a správní postupy souvisejících s poskytováním sociálních služeb, vede příslušnou dokumentaci a pracuje s právními a jinými zdroji odborných informací a respektuje příslušnou legislativu, práva a oprávněné zájmy klientů,
- zná požadavky na pracovníky v sociálních službách, jejich práva a povinnosti,
- sleduje vývoj sociálního systému a nové trendy v sociální péči,
- pomáhá mobilním i imobilním klientům v rezidentském i domácím prostředí při zajišťování základních životních potřeb a zvládání běžných úkonů nebo při kontaktu se společenským prostředím,
- používá vhodné pomůcky, přístroje a zařízení, správně je ošetřuje,
- sleduje pravidelně změny u klienta a konzultuje je s odborníky,

- respektuje osobnost klienta a jedná v jeho zájmu,
- připravuje a realizuje samostatně i v týmu plány a projekty výchovně-vzdělávací práce pro jednotlivé skupiny klientů nebo pro jednotlivé osoby,
- rozvíjí ve skupině klientů pozitivní sociální vztahy,
- disponuje širokou škálou pedagogických strategií a prostředků i základními metodami sociální péče pro skupiny klientů i jednotlivce,
- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce nebo služeb,
- jedná ekonomicky a ekologicky při vykonávání pracovních činností i v běžném životě,
- dodržuje zásady společenského chování a vystupování.

Klíčové kompetence

Důraz je kladen na plnohodnotnou aktivní činnost ve společnosti a na kvalitní občanskou gramotnost. Preferuje se životní adaptabilita, připravenost na profesi ve stále se měnící společnosti, schopnost žít a pracovat v souladu s prostředím, okolním světem i se sebou samým. Výsledkem odborného vzdělání je kvalifikace, která umožní absolventovi výkon pracovních činností v oblasti sociální péče.

Absolvent byl veden tak, aby:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání, znal možnosti svého dalšího vzdělávání a byl motivován k celoživotnímu učení,
- se dokázal efektivně učit,
- vyhodnocoval své výsledky a pokroky v učení,
- uměl stanovit potřeby a cíle svého vzdělávání,
- jednal aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikoval s potenciálními zaměstnavateli, prezentoval sebe i svoji odbornost,
- měl odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- samostatně a sebevědomě řešil pracovní i mimopracovní problémy,
- spolupracoval při řešení úkolů s ostatními členy týmu, odpovědně se podílel na realizaci společných pracovních činností, usiloval o integritu a prosperitu pracovního týmu,
- se dokázal vyjadřovat v písemné a ústní formě přiměřeně dané pracovní nebo životní situaci, se vhodně prezentoval,
- dosáhl jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci i s využitím odborné terminologie alespoň v jednom světovém jazyce,
- chápal nutnost znalosti cizích jazyků,
- si stanovoval přiměřené cíle osobního rozvoje,
- si uvědomoval význam zdravého životního stylu,
- spolupracoval s dalšími lidmi při utváření funkčních a vstřícných mezilidských vztahů,
- předcházel osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům,
- využíval svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce,
- funkčně využíval matematické dovednosti v různých životních situacích,
- využíval ke své práci počítač a jeho základní aplikační program,
- využíval další prostředky z oblasti informačních a komunikačních technologií,
- získával a zpracovával informace z různých médií, uvědomoval si nutnost posuzovat věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupoval k získaným informacím,

- rozuměl podstatě a principům podnikání, měl představu o právních, ekonomických, administrativních a etických aspektech soukromého podnikání,
- dodržoval zákony, respektoval práva a osobnost druhých lidí, přispíval k uplatňování hodnot demokracie.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělání se ukončuje maturitní zkouškou, která se skládá ze společné a profilové části maturitní zkoušky. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí platným zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Dokladem o dosažení stupně vzdělání je **vysvědčení o maturitní zkoušce**.

Stupněm vzdělání je **střední vzdělání s maturitou**.

Možnost dalšího vzdělávání

Úspěšné složení maturitní zkoušky a získání maturitního vysvědčení umožňuje absolventovi ucházet se o studium navazujících studijních vzdělávacích programů na vysokých a vyšších odborných školách. Absolvent by měl být též připraven prohlubovat si specifické znalosti ve svém oboru různými školeními, semináři, kurzy i formou samostudia tak, aby byl schopen uplatnit se na domácím i mezinárodním trhu práce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice U Kapličky 761/II 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M / 01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2013, počínaje prvním ročníkem

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Strategie školy se zaměřuje na výchovu odborně a jazykově vybaveného absolventa, ochotného dále se vzdělávat pro život a profesi v současné společnosti a který je schopný integrace v rámci evropského trhu práce. Vzdělávací koncepce školy vychází ze vzájemné součinnosti a propojenosti teoretické a praktické výuky, reaguje na potřeby dnešních zaměstnavatelů, využívá dostupných vzdělávacích zdrojů ve školství, rozvíjí výchovně vzdělávací aktivity nad rámec standardní výuky ve smyslu rozvoje kompetencí a zdůrazňuje princip spoluodpovědnosti žáka za vlastní vzdělávání. Při teoretické i praktické výuce jsou žáci vedeni k osobnostnímu rozvoji, k flexibilitě a kreativitě, ke kritickému myšlení a k akceptování nutnosti celoživotního vzdělávání.

Záměrem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou různorodé. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Metody pasivní, kdy žák pouze přejímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové.

Škola nabízí v tomto ŠVP žákům profilaci formou volby jednotlivých výukových bloků ve 3. a 4. ročníku.

Ředitel školy dle zájmu žáků rozhodne o tom, zda se tento obor bude studovat se zaměřením nebo bez zaměření. Podrobnosti jsou popsány v bodě 4 – Učební plán.

Metody a postupy ve výuce odpovídají odborné úrovni pedagogů a jsou blíže konkretizovány v jednotlivých vyučovacích předmětech. Výuka se zaměřuje na využívání autodidaktických metod, problémové učení, týmovou práci a na samostatnou práci. Důraz je zejména kladen na diskusi, řízený rozhovor, obhajobu postojů a motivační činitele (zapojení žáků do soutěží, veřejné prezentace prací žáků).

Pojetí výuky bude směřovat k univerzálnosti, flexibilitě, kreativitě, reflexi, modifikaci a aplikaci vzdělávacích strategií se zřetelem k principům celoživotního vzdělávání minimalizujícím rizika na trhu práce.

Aplikace průřezových témat

Školním vzdělávacím programem se prolínají čtyři průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

Průřezová témata prostupují celým vzdělávacím procesem a promítají se v řadě činností jak ve výuce, tak v žákovských projektech i dalších aktivitách školy, jako jsou kurzy, přednášky, exkurze a přímá pracovní činnost žáků (praxe). Tato průřezová témata jsou vhodně začleněna přímo do tematických plánů pro jednotlivé vyučovací předměty.

Téma *Občan v demokratické společnosti* napomáhá k tomu, aby žáci získali vhodnou míru sebevědomí, byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v masových médiích a rozvíjeli mediální gramotnost, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Téma *Člověk a životní prostředí* je základním tématem environmentálního vzdělání. Hlavním cílem je, aby žáci chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život i na životy dalších generací. Žáci by měli pochopit odpovědnost za své chování a jednání vzhledem k životnímu prostředí. Měli by si osvojit zásady zdravého stylu života.

Téma *Člověk a svět práce* se naplňuje především v ekonomice. Žáci získávají informace o možnostech uplatnění na trhu práce i o možnostech celoživotního vzdělávání. Učí se orientovat ve světě práce jako celku. Důležitou částí tohoto vzdělávání je naučit žáky písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, popř. svými obchodními partnery a zákazníky, v případě vedení své vlastní firmy.

Téma *Informační a komunikační technologie* se realizuje ve více předmětech, protože použití výpočetní techniky ve vyučování stále stoupá. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních technologií a s informacemi vůbec. Cílem je vytvořit u žáků dovednosti a návyky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Způsoby rozvoje odborných a klíčových kompetencí ve výuce

Odborné a klíčové kompetence budou rozvíjeny následujícími způsoby:

- výuka ve škole
- besedy s odborníky a exkurze
- sportovní a zážitkové programy
- zapojení do etických projektů
- zapojení do sportovních a vědomostních soutěží

Organizace výuky

Organizace výuky se řídí legislativními předpisy, zejména zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů. Studium je organizováno jako čtyřleté denní.

Teoretická výuka probíhá dle rozvrhu v učebnách vybavených moderní audiovizuální technikou (jazyková učebna, učebny výpočetní techniky, učebny s interaktivní tabulí atd.) a v odborných učebnách (odborná učebna pečovatelsví, odborná učebna organizace volného času).

Výuka probíhá tradiční formou. Teoretickou část doplňuje praktická složka výuky v jednotlivých odborných předmětech, která zahrnuje také odbornou praxi. Odborná praxe se v jednotlivých ročnících realizuje dle Přehledu využití týdnů ve školním roce, který je v plánu školy aktualizován na každý školní rok dle realizací projektů, např. praxí v zahraničí, či u jiných smluvních partnerů.

Konkrétní aplikaci teoretických poznatků dále umožňují odborné exkurze, zadávání studentských projektů a podobně.

K dalším organizačním formám výuky patří:

- exkurze (zpravidla jednodenní, komplexně rozvíjející odborné a osobnostní postoje žáků)
 - exkurze s odborným zaměřením (odborné exkurze do různých sociálních zařízení)
 - exkurze zaměřené na utváření interkulturních vztahů (zahraniční poznávací exkurze)
- charitativní akce (zapojování do různých charitativních sbírek, možná je např. spolupráce s Oblastní charitou Sušice či Tyfloservisem Plzeň)
- pomoc při akcích pro veřejnost pořádaných různými organizacemi v oblasti sociální činnosti
- přednášky a besedy s odborníky z praxe (podle aktuální nabídky, např. přednášky o zdravém způsobu stravování, zdravém životním stylu, přednášky a nácvik relaxačních technik, první pomoc, práce s nevidomými a slabozrakými apod.)
- projekty (komplexně rozvíjející odborné i klíčové kompetence žáků, často přesahující rámec školního prostředí a jsou spojené s praxí)
- sportovní soutěže (atletika, kopaná, košíková apod.)
- dobrovolnictví (dobrovolná činnost žáků v jejich volném čase)

Nedílnou součást vzdělávání tvoří také prezentace žáků na veřejnosti. Jedná se především o zajišťování propagačních akcí školy a pomoc při realizaci různých charitativních akcí pro veřejnost pořádaných místními organizacemi v oblasti sociální péče.

Kritéria a způsoby hodnocení žáků

Základ pro hodnocení prospěchu a chování tvoří zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláška MŠMT č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři. Jednotlivé formy hodnocení směřují k posouzení zvládnutí základních kompetencí. Základem je partnerský a komunikativní přístup k žákům. Učitel již není jen ten, kdo stále určuje a hodnotí, ale vede též na cestě poznání, inspiruje a pomáhá.

Ověřování stupně zvládnutí výsledků vzdělávání se provádí zejména formou ústního zkoušení, písemnými pracemi a testy. U písemných prací se zohledňuje i grafická stránka. Dále se hodnotí samostatné domácí práce a referáty. Kromě faktických znalostí se hodnotí i forma vyjadřování, vystupování a aktivita žáků při vyučování.

Učitel sleduje a hodnotí žáka rovnoměrně po celé klasifikační období. Při ústním zkoušení oznamuje výsledek okamžitě a veřejně, výsledky písemných prací oznamuje

neprodleně (nejpozději však do 14 dnů). Při klasifikaci žák dostane též prostor pro vlastní sebehodnocení, poté jeho výkon zhodnotí namátkově vybraní žáci ve třídě a poslední zhodnocení provede však učitel sám. Při klasifikaci za příslušné období učitel nevychází z aritmetického průměru známek, ale hodnotí kvalitu a rozsah získaných vědomostí, samostatnost a tvořivost. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno klasifikací.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Chování žáka se hodnotí stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Výchovná opatření:

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a opatření k posílení kázně. Za vynikající studijní výsledky, za příkladný přístup ke studiu, za reprezentaci školy, za příkladné činy na veřejnosti může být žáku udělena pochvala třídního učitele nebo pochvala ředitele školy. Podle závažnosti provinění mohou být žákovi udělena tato výchovná opatření k posílení kázně: napomenutí třídním učitelem, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, podmíněné vyloučení ze studia, vyloučení ze studia.

Kritéria a způsoby hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat

Hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o komplexnější posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat interaktivně v kolektivu, jak využívá výpočetní techniku a numerických znalostí a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat pro potřeby praxe.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za 1. pololetí školního roku lze vydat opis vysvědčení. Přesáhne-li v některém pololetí školního roku absence žáka v některém předmětu 30% z počtu hodin odučených v tomto předmětu za příslušné pololetí, může na žádost vyučujícího nařídit ředitel školy konání komisionální zkoušky k doplnění podkladů pro klasifikaci. Přesáhne-li v některém pololetí školního roku absence žáka v některém předmětu 50% z počtu hodin odučených v tomto předmětu za příslušné pololetí, nařídí ředitel konání komisionální zkoušky k doplnění klasifikace.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele o komisionální přezkoušení, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádat krajský úřad.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Práce se žáky se specifickými poruchami učení a chování se řídí vyhláškou MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Žáci se speciálními potřebami učení jsou ve škole evidováni. Jsou zohledňováni již při přijímacím řízení a v průběhu studia jsou pak speciální vzdělávací potřeby žáka zajišťovány mimo jiné i formou individuální integrace dle Směrnice MŠMT k integraci dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení č.j. 13710/2001-24 ze dne 6. 6. 2002.

Výchovný poradce poskytuje jak pedagogickým pracovníkům, tak i žákům se specifickými poruchami učení v případě potřeby konzultace, zajišťuje individuální vzdělávací plány, doporučuje metodické přístupy, spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, prostřednictvím třídních učitelů informuje ostatní vyučující, případně sestavuje žádost o finanční prostředky na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou žáka a zabezpečení jeho vzdělávacích potřeb.

Individuální studijní plán se sestavuje i pro žáky s tělesným postižením, stanoví se jim specifické podmínky studia. Na tvorbě individuálního studijního plánu pro tyto žáky se podílejí nejen výchovný poradce a všichni vyučující, ale i speciální centra pro postižené. Se speciálním centrem pro různé druhy postižení se spolupracuje po celou dobu studia postiženého žáka.

Metodické přístupy, které škola uplatňuje, se týkají úpravy rozsahu učiva, individuálního pracovního tempa žáků, předem domluvených termínů zkoušení, formy zkoušení – dle poruchy či postižení se preferuje buď zkoušení ústní nebo naopak písemné, kopírování učebních textů a přesné vyznačení úkolů ke zkoušení, zadávání samostatných prací, používání studentských notebooků a v neposlední řadě poskytování konzultačních hodin jednotlivými vyučujícími.

Výchovný poradce a třídní učitelé se věnují též žákům s horším prospěchem a pomáhají jim překonat obtíže při vzdělávání. Vedou a pravidelně aktualizují evidenci jejich prospěchu v průběhu jednotlivých čtvrtletí, spolupracují s ostatními pedagogy a rodiči na řešení vzniklých problémů. Každý učitel nabízí také konzultační hodiny, které jsou určeny nejen pro žáky se slabším prospěchem, ale i pro žáky, kteří určitému učivu v hodině dostatečně neporozuměli nebo kvůli nemoci ve škole chyběli.

V této oblasti se sledují také žáci ze sociálně slabšího prostředí, kterým je umožněno půjčování učebnic, knih a studijních materiálů pořízených z fondu školy. Práce se žáky se sociálním znevýhodněním spočívá především v jejich motivaci ke studiu vůbec a ve volbě vhodného výchovného postupu. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem a eventuálně s vychovateli domova mládeže.

Vzdělávání nadaných žáků

Žákem mimořádně nadaným je žák, u kterého bylo jeho mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko-psychologického vyšetření. Odborné vyšetření je podkladem pro vytvoření podpůrných programů a opatření pro vytvoření dynamických, strukturovaných individuálních vzdělávacích plánů, odrážejících specifika daného žáka. Je podkladem pro

rozšíření, případně změnu organizace vzdělávání, pro využívání speciálních metod, postupů, forem, didaktických materiálů vedoucích k obohacování učiva a k akceleraci vzdělávání, která může vést i k přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího. Mimořádně nadaní žáci jsou zapojováni do týmové nebo skupinové práce, využívající náročnější metody a postupy.

Škola se věnuje i práci s nadanými žáky. Nadaní žáci jsou vytipováni učiteli jednotlivých předmětů a zúčastňují se různých sportovních soutěží, olympiád a projektů umožňujících srovnání v národním i mezinárodním měřítku. Vyučující žáky na tyto soutěže celoročně připravují a zvláště nadaní žáci se mohou při těchto aktivitách realizovat.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Neoddělitelnou součástí teoretického a praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Při výuce se vychází z platných zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a norem. Požadavky vybrané z těchto předpisů se musí vztahovat k výkonu konkrétních činností oboru Sociální činnost. Tyto požadavky jsou doplněny o informace o možných rizicích ohrožení života a zdraví, kterým jsou žáci při výuce vystaveni, včetně opatření na ochranu před působením těchto rizik.

Vždy při zahájení školního roku škola prokazatelným způsobem seznámí žáky se školním řádem, zásadami bezpečného chování, s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany vzhledem k danému oboru. Další školení získají žáci při probírání nových témat a při příchodu do speciálních učeben. Žáci jsou také pravidelně seznamováni s požárními předpisy, používáním dostupných hasebních prostředků a evakuací v případě požáru pracoviště. Rozpisem dohledu před vyučováním, v průběhu výuky a bezprostředně po vyučování škola zajišťuje kontrolu dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Po nástupu na praxi budou žáci proškoleni na základě smluvního ujednání na příslušném pracovišti.

Všichni zaměstnanci školy jsou pravidelně doškolováni a přezkušováni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany dle platných právních předpisů. Systémem pravidelných kontrol a revizí škola zabezpečuje nezávadný stav objektů, technických zařízení a vybavení všech prostor, které slouží pro výuku nebo činnosti s ní související.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Do prvního ročníku oboru vzdělání Sociální činnost jsou přijímáni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku, doložili zdravotní způsobilost potvrzenou lékařem a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí.

Podmínky přijímacího řízení pro daný školní rok stanoví ředitel školy a k zajištění přijímacího řízení stanoví komisi přijímacího řízení. Od začátku platnosti školního vzdělávacího programu oboru vzdělání Sociální činnost, tj. od školního roku 2009, budou uchazeči přijímáni bez přijímacích zkoušek na základě lékařského doporučení a výstupního hodnocení ze základní školy. Pořadí přijatých žáků je stanoveno dle prospěchu ve 2. pololetí 8. ročníku a v 1. pololetí 9. ročníku.

Uchazeči o studium oboru Sociální činnost musí vyhovovat zdravotním požadavkům uvedeným pro tento obor vzdělání (nařízení vlády č. 211/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů).

Zdravotní způsobilost vyplývající z budoucích pracovních podmínek absolventa posuzuje s konečnou platností příslušný registrující praktický lékař. Případné zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru vzdělání nebo předpokládaného uplatnění.

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Konání maturitní zkoušky se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Maturitní zkouška se koná ze společné a profilové části. Aby žák získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, musí splnit obě její části.

Společná část maturitní zkoušky:

Nepovinnou zkoušku bude moci žák vykonat z *matematiky, informatiky a občanského a společenskovědního základu*.

Profilová část maturitní zkoušky:

Žák koná dvě zkoušky ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. Jedna z povinných zkoušek je konána formou praktické zkoušky z předmětů *pečovatelství, organizace volného času, administrativa*. Druhá zkouška je ústní zkouškou z předmětu *sociální služby*.

Nepovinnou profilovou zkoušku bude moci žák vykonat z předmětů *pedagogika, psychologie a ekonomika*.

U Č E B N Í P L Á N

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice, U Kapličky 761, 342 01 Sušice
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 306 13 Plzeň
Název školního vzdělávacího programu:	Sociální činnost
Kód a název oboru vzdělání:	75 – 41 – M / 01 Sociální činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2013, počínaje prvním ročníkem

Přehled vzdělávacích předmětů vyučovaných v jednotlivých ročnících

Varianta A – zaměření Manažer sociálních služeb / Osobní asistent - pečovatel

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Týdenní hodinová dotace předmětů				Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
A. Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura (ČJL)	3	3	3	3	12
Cizí jazyk (AJ/NJ)	4	4	4	4	16
Dějepis (D)	2	x	X	X	2
Občanská nauka (ON)	x	x	2	X	2
Přírodní vědy (CHF)	1	1	X	X	2
Ekologie a zdraví (EZ)	x	2	X	X	2
Matematika (MA)	3	3	3	4	13
Tělesná výchova (TV)	2	2	2	2	8
Informatika (IF)	1	1	1	1	4
Základy ekonomiky a práva (ZEP)	3	3	X	X	6
Sociální služby (SL)	2	2	2	2	8
Administrativa (AD)	x	2	1	1	4
Biologie člověka (BC)	3	x	X	X	3
Pečovatelství (PE)	x	2	3	3	8
Pedagogika (PG)	1	2	3	3	9
Organizace volného času (OVC)	2	2	3	2	9
Zdravotní tělesná výchova (ZTV)	x	x	2	X	2
Psychologie (PS)	x	2	2	X	4
Osobnostní výchova (OS)	2	2	X	X	4
Management sociálních služeb/Osobní asistence (MSL/OA)	x	x	2	2	4
Učební praxe (UP)	x	x	X	6	6
Celkem	29	33	33	33	128
B. Nepovinné vyučovací předměty					
Řízení motorových vozidel (ŘMV)	x	1	X	X	1

Varianta B – bez zaměření

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Týdenní hodinová dotace předmětů				Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
A. Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura (ČJL)	3	3	3	3	12
Cizí jazyk (AJ/NJ)	4	4	4	4	16
Dějepis (D)	2	X	X	X	2
Občanská nauka (ON)	x	2	X	X	2
Přírodní vědy (CHF)	1	1	X	X	2
Ekologie a zdraví (EZ)	x	2	X	X	2
Matematika (MA)	3	3	3	4	13
Tělesná výchova (TV)	2	2	2	2	8
Informatika (INF)	1	1	1	1	4
Základy ekonomiky a práva (ZEP)	3	3	X	X	6
Sociální služby (SL)	2	2	2	2	8
Administrativa (AD)	x	2	1	1	4
Biologie člověka (BC)	3	X	X	X	3
Pečovatelství (PE)	x	2	3	3	8
Pedagogika (PG)	1	2	3	3	9
Organizace volného času (OVC)	2	2	3	2	9
Zdravotní tělesná výchova (ZTV)	x	X	2	X	2
Psychologie (PS)	x	2	2	X	4
Osobnostní výchova (OS)	2	2	X	X	4
Management sociálních služeb (MSL)	x	X	1	1	2
Osobní asistence (OA)	x	X	1	1	2
Učební praxe (UP)	x	X	X	6	6
Celkem	29	35	30	33	128
B. Nepovinné vyučovací předměty					
Řízení motorových vozidel (ŘMV)	x	1	X	x	1

Poznámky k učebnímu plánu:**Cizí jazyky:**

Žáci si volí z nabídky dvou cizích jazyků – *jazyka anglického a německého* vždy ten, který již studovali na základní nebo střední škole.

Předměty dle zaměření studia:

Ředitel školy dle zájmu žáků rozhodne o tom, zda se tento obor bude studovat se zaměřením nebo bez zaměření. Pro jednotlivá zaměření jsou stanoveny tyto předměty:

Zaměření Manažer sociálních činností: *management sociálních služeb* (viz učební plán, varianta A).

Zaměření Osobní asistent – pečovatel: *osobní asistence* (viz učební plán, varianta A).

V případě, že se nebudou vyučovat obě zaměření, vyučují se oba dva předměty (viz učební plán, varianta B).

Třída se dělí na skupiny dle platných předpisů. Vzhledem k charakteru výuky je vhodné dělit třídu především v předmětech: *cizí jazyk, informatika, zdravotní tělesná výchova, organizace volného času a pečovatelsví*.

Řízení motorových vozidel je nepovinný předmět, který se bude vyučovat, pokud o něj bude mít zájem dostatečný počet žáků – rozhodne ředitel školy.

Přehled využití týdnů ve školním roce

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Počet učebních týdnů ve školním roce	33	33	33	30
Počet týdnů souvislé praxe	0	0 – 2	0 – 3	0 – 2
Týden sportovního kurzu	1	0	0	0
Projektové dny – projektový týden	1	1	1	1
Časová rezerva	5	4 -5	3 – 6	3 – 5
Celková počet týdnů	40	40	40	36

Poznámky k přehledu využití týdnů ve školním roce:

Souvislá praxe se může uskutečnit v průběhu školního roku, ale i o prázdninách – záleží na provozních podmínkách a rozhodnutí ředitele školy.

Přehled vzdělávacích předmětů vyučovaných v jednotlivých ročnících**Varianta A – Zaměření Manažer sociálních věcí / Osobní asistent - pečovatel**

Názvy vyučovacích předmětů	Celková hodinová dotace				Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
A. Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura (ČJL)	99	99	99	90	387
Cizí jazyk (AJ/NJ)	132	132	132	120	516
Dějepis (D)	66	X	X	X	66
Občanská nauka (ON)	X	66	X	X	66
Přírodní vědy (CHF)	33	33	X	X	66
Ekologie a zdraví (EZ)	X	66	X	X	66
Matematika (MA)	99	99	99	120	417
Tělesná výchova (TV)	66	66	66	60	258
Informatika (IF)	33	33	33	30	129
Základy ekonomiky a práva (ZEP)	99	99	X	X	198
Sociální služby (SL)	66	66	66	60	258
Administrativa (AD)	X	66	33	30	129
Biologie člověka (BC)	99	X	X	X	99
Pečovatelství (PE)	X	66	99	90	255
Pedagogika (PG)	33	66	99	90	288
Organizace volného času (OVČ)	66	66	99	60	291
Zdravotní tělesná výchova (ZTV)	X	X	66	X	66
Psychologie (PS)	X	66	66	X	132
Osobnostní výchova (OS)	66	66	X	X	132
Management sociálních služeb / Osobní asistence	X	X	66	60	126
Učební praxe (UP)	X	X	X	180	180
Celkem	957	1155	1023	990	4125
B. Nepovinné vyučovací předměty					
Řízení motorových vozidel (ŘMV)	X	36	x	x	36

Varianta B – bez zaměření

Názvy vyučovacích předmětů	Celková hodinová dotace				Celkem
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
A. Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk a literatura (ČJL)	99	99	99	90	387
Cizí jazyk (AJ/NJ)	132	132	132	120	516
Dějepis (D)	66	X	X	X	66
Občanská nauka (ON)	X	66	X	X	66
Přírodní vědy (CHF)	33	33	X	X	66
Ekologie a zdraví (EZ)	X	66	X	X	66
Matematika (MA)	99	99	99	120	417
Tělesná výchova (TV)	66	66	66	60	258
Informatika (IF)	33	33	33	30	129
Základy ekonomiky a práva (ZEP)	99	99	X	X	198
Sociální služby (SL)	66	66	66	60	258
Administrativa (AD)	X	66	33	30	129
Biologie člověka (BC)	99	X	X	X	99
Pečovatelství (PE)	X	66	99	90	255
Pedagogika (PG)	33	66	99	90	288
Organizace volného času (OVČ)	66	66	99	60	291
Zdravotní tělesná výchova (ZTV)	X	X	66	X	66
Psychologie (PS)	X	66	66	X	132
Osobnostní výchova (OS)	66	66	X	X	132
Management sociálních služeb (MSL)	X	X	33	30	63
Osobní asistence (OA)			33	30	63
Učební praxe (UP)	X	X	X	180	180
Celkem	957	1155	1023	990	4125
B. Nepovinné vyučovací předměty					
Řízení motorových vozidel (ŘMV)	X	36	0	0	36

Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP a využití disponibilních hodin

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání	Vyučovací předmět	Minimální počet hodin	Disponibilní hodiny	Konečný počet hodin za celou dobu vzdělávání
Jazykové vzdělávání - český jazyk - cizí jazyk	5	Český jazyk a literatura	5	3	8
	10	Cizí jazyk	10	6	16
Společenskovědní vzdělávání	5	Dějepis	2	-	2
		Občanská nauka	2	-	2
		Základy ekonomiky a práva	1	0	1
Přírodovědné vzdělávání	4	Přírodní vědy (Ch+F)	2	-	2
		Ekologie a zdraví	2	-	2
Matematické vzdělávání	8	Matematika	8	5	13
Estetické vzdělávání	5	Český jazyk a literatura	4	-	4
		Organizace volného času	1	-	1
Vzdělávání pro zdraví	8	Tělesná výchova	7	1	8
		Biologie člověka	1	-	1
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	Informatika	4	0	4
Ekonomické vzdělávání	3	Základy ekonomiky a práva	3	2	5
Řízení sociálních služeb	6	Sociální služby	4	4	8
		Administrativa	2	2	4
Přímá péče a osobní asistence	10	Pečovatelské služby	8	-	8
		Biologie člověka	2	-	2
Sociálně-výchovná činnost	20	Pedagogika	9	-	9
		Organizace volného času	8	-	8
		Zdravotní tělesná výchova	2	-	2
		Management sociálních služeb / Osobní asistence	1	-	1
Sociální vztahy a komunikace	8	Psychologie	4	-	4
		Osobnostní výchova	4	-	4
Disponibilní hodiny	32				
		Management sociálních služeb / Osobní asistence	-	3	3
		Učební praxe	-	6	6
		Zbývajících 23 disponibilními hodinami byly posíleny výše uvedené předměty-viz Disponibilní hodiny			
	128		96	32	128

U Č E B N Í O S N O V Y

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

Č E S K Ý J A Z Y K A L I T E R A T U R A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 387

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk a literatura je neoddělitelnou součástí všeobecného vzdělání a je základem klíčových schopností a dovedností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Cílem předmětu je rozvíjet komunikační kompetenci žáků na základě jazykových a slohových znalostí ze základní školy, kultivovat jejich jazykový projev, ovlivňovat utváření hodnotové orientace žáků a jejich postojů v oblasti kulturní, společenské i mezilidské. K dosažení tohoto cíle přispívá také estetické vzdělávání.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory; kultivovali svůj jazykový projev a uplatňovali své jazykové znalosti v dalším vzdělávání; uplatňovali normy kulturního chování ve společenských a pracovních situacích; uměli prezentovat své názory, vhodně argumentovali, dokázali obhájit svá stanoviska, ale i naslouchat druhým; orientovali se v současném světě masmédií, dovedli získávat potřebné informace z různých zdrojů a kriticky je zhodnotit; měli přehled o etapách kulturního a společenského vývoje; byli schopni porozumět danému textu, interpretovat jeho obsah, při jeho analýze aplikovat poznatky z literární teorie a rozebrat jej také po stránce jazykové, případně stylistické.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků a tvoří jej tyto složky, které se vzájemně prolínají a ovlivňují.

- Jazyk a komunikace
- Sloh a komunikace
- Literatura

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali kladný vztah k mateřskému jazyku, chápali funkci spisovného jazyka, byli si vědomi rozdílu mezi vyjadřováním spisovným a nespisovným a věděli, kdy je vhodné který z úvarů použít; uměli v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami vyjádřit své myšlenky, názory, postoje; byli schopni získávat informace z přečteného a poslechnutého textu, dokázali text reprodukovat a interpretovat; používali jazykové příručky, získali návyk pracovat s Pravidly českého pravopisu, volili jazykové prostředky adekvátní komunikační situaci a aby chápali význam získaných znalostí pro studium cizích jazyků.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří hromadné vyučování, skupinová výuka, práce ve dvojicích, samostatná práce. Uplatňují se různé metody soutěží, projektů, formy testů, besed, řízeného rozhovoru. Žáci pracují s učebnicemi, připravenými texty, jazykovými příručkami, denním tiskem. Zařazují se mluvní cvičení, literární aktuality, referáty z četby, filmu. Žáci 1. - 3. ročníků samostatně tvoří 2 písemné slohové práce (1 za pololetí), žáci 4. ročníků tvoří pouze 1 písemnou práci. Důraz je kladen na samostatnou přípravu mimo vyučování při získávání informací. Součástí výuky jsou návštěvy divadelních a filmových představení, koncertů, kulturních institucí (knihovny, muzea), zhlédnutí videoprogramů či programů na DVD. Posilují se mezipředmětové vztahy nejen s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty jako jsou dějepis, občanská nauka, cizí jazyky, ale i s odbornými předměty.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je v souladu s klasifikačním řádem. Znamka z předmětu je komplexní za všechny tři složky – jazykovou, slohovou a literární. Podkladem pro hodnocení je ústní zkoušení, písemné testy, diktáty, pravopisná cvičení, všestranné jazykové rozbory, slohové práce, mluvní cvičení, referáty, vedení kulturního deníku. Vyučující hodnotí kultivovaný jazykový projev žáka (psaný i mluvený), jeho pravopisné i jazykové znalosti, úroveň a rozsah literárních znalostí, zohledňuje práci s literárním textem (počtení, analýza, interpretace textu). Přihlíží se též k aktivitě žáka při hodinách, k jeho přístupu k zadávaným úkolům. Hodnotí se i dosažená úroveň klíčových kompetencí žáků v průřezových tématech. U žáků se specifickými poruchami učení (dysfunkce) se přihlíží k opatřením a návrhům pedagogicko-psychologické poradny.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Z klíčových kompetencí předmět rozvíjí zejména komunikativní kompetence, kompetence k učení, k řešení problémů, personální a sociální kompetence a kompetence pracovat s informacemi. Výuka je systematicky zaměřena na to, aby absolvent dokázal prezentovat se písemně i ústně při jednání o vstupu na trh práce, formulovat své představy a priority, respektovat normy úřední korespondence, sestavit žádost, profesní životopis; pracovat s informacemi ze sdělovacích prostředků, jednat s ostatními lidmi nekonfliktně, respektovat normy společenského chování, diskutovat, hledat kompromisy, být tolerantní a zodpovědný.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (žáci pracují efektivně, řeší základní i složitější úkoly, využívají různé informační zdroje)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci řeší problémy samostatně, ve skupinách)
- **Komunikativní kompetence** (žáci se vhodně vyjadřují, formulují a prezentují své myšlenky)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci jsou motivováni k prezentování svých profesních cílů, využívají poznatků z českého jazyka a literatury v ostatních předmětech)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci vyhledávají nové informace na internetu)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci jsou vedeni k aktivitě, diskuzím, učí se obhajovat svůj názor a respektovat výsledky práce a názory druhých. Vyjadřují se a jednají adekvátně prostředí, v němž se pohybují.)
- **Člověk a životní prostředí** (Žáci chápou odpovědnost nás všech za stav životního prostředí a přispívají k jeho udržitelnému rozvoji. Dodržují základní hygienické návyky.)
- **Člověk a svět práce** (Učitelé vedou žáky k pečlivé a systematické práci. Žáci chápou nutnost celoživotního vzdělávání, jsou ochotni se vzdělávat, spolupracovat v týmu, pomáhat druhým a vzájemně komunikovat. Učí se vést odpovědnost za svou práci. Žáci disponují příslušnou sumou jazykových znalostí a dovedností, kterou potřebují při vstupu do světa práce. Jsou vedeni ke schopnosti číst s porozuměním. Umí vyhledávat informace o pracovních příležitostech a orientovat se v jejich nabídce.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žáci jsou zblhlí v používání výpočetní techniky, dovedou získat informace z internetu a dále s nimi pracovat. Jsou schopni komunikovat elektronickou poštou.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Jazyk a komunikace	21
– ověří si stav svých vstupních znalostí	1.1	Úvodní opakování	
– pochopí vztah řeči a jazyka, seznámí se s celkovou charakteristikou češtiny, pozná činitele komunikačního procesu, jeho typy a funkce	1.2	Řeč a jazyk: vztah řeči a jazyka, charakteristika češtiny, druhy komunikace	
– pochopí vztahy mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou	1.3	Jazyková kultura	
– zopakuje si a prohloubí poznatky a dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti a slovního přízvuku	1.4	Zvuková stránka jazyka	
– pracuje s normativními příručkami českého jazyka	1.5	Grafická stránka jazyka	
– zdokonaluje se v pravopisu zvláště syntaktickém	1.6	Opakování a procvičování pravopisu	
– chápe význam slov a frází, chápe podstatu přenášení pojmenování, rozumí stylovému rozvrstvení a obohacování slovní zásoby, chápe tvoření slov, používá slovní zásobu příslušného oboru vzdělávání	1.7	Pojmenování a slovo: význam slov, slovní zásoba, členění slovní zásoby, vztahy mezi slovy, obohacování slovní zásoby	
	2.	Sloh a komunikace	24
– osvojí si základní poznatky a pojmy ze stylistiky	2.1	O slohu jazykových projevů: stylistika, slohotvorní činitelé	
– dokáže popsat výhody a nevýhody projevu psaného a mluveného		Projevy psané a mluvené	
– vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi, rozpozná funkční styl a slohový útvar		Funkční styly spisovného jazyka, slohové postupy a útvary	
– vystihne hlavní znaky zprávy a oznámení, rozdíly mezi nimi, dokáže samostatně	2.2	Slohové útvary: zpráva, oznámení - pozvánka	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
vytvořit zprávu a oznámení			
– umí popisovat různé předměty, osoby a jemu blízké prostředí		Vypravování v umělecké literatuře Popis	
– dovede zpracovat jednoduchý výklad z okruhu svého zájmu		Výklad	
– prokáže schopnost užít nabyté poznatky	2.3	Kontrolní slohová práce s opravou	
– zkulturní svou běžnou komunikaci, kultivovaně konverzuje	2.4	Běžná komunikace Konverzace	
– zdokonaluje se ve schopnosti zajímavě a poutavě vypravovat		Vypravování v běžné komunikaci	
– uvědomuje si hlavní znaky vypravování		Základní znaky vypravování	
– vhodně užívá jazykové prostředky		Jazyk vypravování	
– pozná a chápe podstatu složitějších forem vypravování		Výstavba a jazyk v umělecké literatuře	
– uvědomuje si významnou roli užívání gest, mimiky, dotyku, postoje, rukopisu	2.5	Paralingvální a neverbální vyjadřování	
– zdokonaluje se v korespondenci soukromé, odborné i úřední, poznává druhy a struktury dopisu, cvičí se v jejich tvorbě, zaměřuje se na zdvořilost a způsob jejího přiměřeného vyjadřování	2.6	Psaní dopisů: druhy dopisů, zdvořilost v dopisech, uspořádání dopisu, psaní adres	
– prokáže schopnost užít nabytých poznatků	2.7	Kontrolní slohová práce s opravou	
– umí vyhledávat zdroje poučení o jazyce, pracuje s odbornou literaturou	2.8	Zdroje poučení o jazyce, odborné knihy, časopisy, jazyková poradna	
– systematizuje své poznatky z oblasti probraných témat, dovede je použít ve vlastní komunikaci	2.9	Opakování a procvičování učiva	
	3.	Literatura	54
– chápe podstatu a funkci literatury, vysvětlí charakteristické znaky	3.1	Literární teorie: literatura jako součást umění, rozdělení literatury, literární žánry, struktura literárního díla	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
různých literárních textů a rozdíly mezi nimi, klasifikuje literární druhy a žánry			
– orientuje se v nabídce regionálních autorů	3.2	Regionální literatura	
– orientuje se v nejstarší starověké literatuře, chápe její přínos pro současnost, seznámí se na základě analýzy textů s nejvýznamnějšími postavami antiky, zná vybrané biblické příběhy, vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	3.3	Nejstarší literatura světa: starověké orientální literatury, antická literatura, bible	
– má představu o vývoji kultury v historických a společenských souvislostech, chápe význam cyrilometodějské mise, orientuje se v latinsky i česky psané literatuře, vystihne charakteristické znaky různých literárních textů, objasní význam osobnosti J. Husa	3.4	Středověká literatura: staroslověnské písemnictví, latinská tvorba, literatura 14. století, husitská literatura	
– definuje znaky evropského humanismu a renesance, zhodnotí na základě analýzy a interpretace literárního textu význam daného díla i autora pro dobu, v níž tvořil	3.5	Humanismus a renesance: italský, francouzský, anglický, španělský	
– charakterizuje typické rysy českého humanismu a specifickou tvorbu latinsky a česky píšících autorů		Český humanismus	
– je seznámen s estetickými hodnotami barokního umění, charakterizuje problematiku období pobělohorského, vysvětlí pokrokovost a aktuálnost názorů J. A. Komenského, chápe význam ústní lidové slovesnosti	3.6	Baroko, literatura pobělohorská	
– zná základní hodnoty a znaky klasicismu a osvícenství, charakterizuje na základě	3.7	Klasicismus, osvícenství, preromantismus	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
rozbory literárního díla typické znaky klasicistního divadla, dovede objasnit filosofické a umělecké postoje v osvícenství, orientuje se v literárních žánrech a stylech, sleduje posun v jejich vývoji			
– rozumí ideálům a cílům národního obrození v dílech významných obrozenců, chápe společenskou funkci žurnalistiky a divadla, porovná práci významných jazykovědců, objasní myšlenku slovanské vzájemnosti, vysvětlí význam rukopisů, vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	3.8	České národní obrození	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Jazyk a komunikace	26
– ověří si stav svých znalostí učiva 1. ročníku	1.8	Úvodní opakování	
– pochopí principy slovtvorné a morfematické analýzy, chápe hlavní principy obohacování slovní zásoby, umí vytvořit systémovým způsobem odvozeniny, osvojí si ustálená pojmenování a to i souslovná	1.9	Pojmenování nových skutečností: slovtvorné vztahy, tvoření slov (odvozování, skládání, zkratky a značky), spojování slov v sousloví	
– systematicky pracuje s jazykovými příručkami (SSČ, PČP)	1.10	Tvarosloví	
– bezpečně rozpozná slovní druhy		Slovní druhy	
– bezpečně určuje mluvnické kategorie jmen		Mluvnické kategorie jmen	
– ovládá mluvnické kategorie sloves, umí tvořit a vhodně užívat tvary podmiňovacího způsobu		Mluvnické kategorie sloves	
– uvědomuje si odchylky některých tvarů podstatných jmen od svých vzorů, osvojí si pravopisnou podobu frekventovaných obtížnějších tvarů jmen		Tvary podstatných jmen	
– utvrdí se v pravopisu tvarů přídavných jmen		Druhy a tvary přídavných jmen	
– rozpozná druhy zájmen, ovládá správný pravopis zájmen		Druhy a tvary zájmen	
– zafixuje si správné psaní a čtení číslovek		Druhy a tvary číslovek	
– zopakuje si rozdělení sloves do slovesných tříd, identifikuje složitější případy psaní (např. zaznamenání změny kmenové souhlásky), orientuje se v problematice		Tvary sloves	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
přechodníků			
– bezpečně identifikuje neohebná slova v textu		Slova neohebná	
– uvědomuje si pronikání hovorových tvarů do spisovného jazyka		Vývojové tendence v tvarosloví současné češtiny	
– oživuje si a utvrzuje stav svých pravopisných znalostí	1.11	Procvičování pravopisu	
– pracuje s jazykovými příručkami		Shoda podmětu s přísudkem, psaní předpon s (se), z (ze), dělení slov, psaní tvarů dohromady (zvlášť), spojovací čárka, střídání krátkých a dlouhých samohlásek, psaní velkých písmen, psaní přejatých slov	
	2.	Sloh a komunikace	21
– ověří si stav svých znalostí učiva 1. ročníku	2.10	Úvodní opakování	
– pozná a pochopí charakteristické znaky popisu, rozvíjí schopnost výstižně popsat danou věc, umí srozumitelně a výstižně vysvětlit složitější jev ze své odbornosti	2.11	Slohový postup popisný v komunikativních sférách a situacích: subjektivní popis, statický a dynamický popis, výstavba popisu, odborný popis, popis pracovního postupu, pracovní návody, technické postupy a jiné zprávy	
– prokáže schopnost užít nabytých poznatků	2.12	Kontrolní slohová práce s opravou	
– vystihne charakteristické znaky administrativního stylu, zná a dokáže vytvořit základní útvary administrativního stylu	2.13	Funkční styl administrativní a jeho útvary: rysy písemností, druhy písemností, životopis	
– prokáže schopnost užít nabytých poznatků	2.14	Kontrolní slohová práce s opravou	
– identifikuje funkce a základní charakteristiky publicistického stylu, orientuje se v kompozici publicistického textu a posoudí stylistickou příslušnost užitých jazykových prostředků	2.15	Jazyk a styl žurnalistiky	
– určí a vytváří vybrané útvary publicistického stylu		Zpravodajské útvary	
– dovede přesvědčivě prezentovat a obhajovat své		Publicistické útvary analytického zaměření, publicistické útvary	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
názory k danému aktuálnímu tématu		beletristického zaměření	
– identifikuje a hodnotí jazykové prostředky typické pro reklamu		Reklama	
– účastní se diskuse o úloze masmédií v dnešní společnosti, rozlišuje fakta od postojů a komentářů, identifikuje jazykové prostředky masmediální manipulace, získá základy obrany proti ní		Mediální komunikace	
	3.	Literatura	52
– upevní si a utřídí literární vědomosti získané v 1. ročníku	3.9	Opakování učiva 1. ročníku	
– na základě analýzy literárních textů určuje hlavní rysy romantismu, orientuje se v souboru významných literárních děl autorů světové prózy a poezie	3.10	Světový romantismus: anglický, francouzský, ruský, slovenský	
– srovnáním literárních textů vyvodí rozdíly mezi charakterem romantických a realistických děl	3.11	Prolínání romantismu a realismu	
– specifikuje hlavní znaky jednotlivých druhů realismu, seznámí se se stěžejními autory realismu a jejich nejvýznamnějšími díly	3.12	Světový realismus: umělecké zásady realismu, realismus francouzský, anglický, americký, ruský	
– vědomosti týkající se světové realistické literatury 19. století aplikuje na české kulturní prostředí	3.13	Počátky českého realismu	
– sleduje posun ve vývoji české literatury od národního obrození k realistické tvorbě, zaměří se na typické rysy konkrétních literárních skupin, seznámí se s hlavními autory jednotlivých literárních	3.14	Česká literatura let 60. – 80. 19. století: májovci, ruchovci, lumírovci)	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
skupin a jejich díly, seznámí se s dalšími projevy tehdejšího společenského a kulturního života (Národní divadlo)			
– na základě získaných vědomostí je schopen porovnat rozdíly mezi světovým a domácím realismem, rozlišuje tři základní proudy českého realismu, analyzuje vybrané prozaické a dramatické texty předních autorů	3.15	Český realismus: historický realistický román, venkovská realistická próza, realistické drama	
– definuje charakter moderních uměleckých směrů 2. poloviny 19. století, pochopí odlišný charakter moderní literatury ve srovnání s tradičními hodnotami, orientuje se v pilotních dílech světových a českých autorů	3.16	Moderní umělecké směry 2. poloviny 19. století: prokletí básníci, světová moderna, česká moderna	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Jazyk a komunikace	40
– ověří si své znalosti učiva 2. ročníku	1.12	Úvodní opakování učiva 2. ročníku	
– poučí se o základní funkci antroponym, toponym i chrématonym, dokáže přemýšlet o motivaci jejich vzniku, je veden k úvaze o aspektech volby a užívání rodného jména jeho variant	1.13	Pojmenování a slovo: osobní jména, zeměpisná jména, jména podniků a výrobků	
– pochopí základní znaky frazémů, dovede frazémy vhodně užívat v řečové praxi a učí se tak obohacovat své vyjadřování	1.14	Frazeologie a její užití: vlastnosti frazémů, změny v užívání frazémů, členění frazémů, vztahy mezi frazémy, kulturní (knižní) frazémy	
– osvojí si významy termínů: komunikát, výpověď, věta, zopakuje si základní poznatky o skladebních dvojicích, procvičí si poznávání a určování druhů větných členů, vět, souvětí, poměrů mezi větami, učí se chápat vztahy mezi větami a větnými členy a vhodně a náležitě tvořit větné typy	1.15	Výpověď a věta: věty dvojčlenné, základní větné členy a způsob jejich vyjadřování (podmět, přísudek), shoda podmětu s přísudkem, rozvíjející větné členy a způsoby jejich vyjadřování (předmět, přívlastek, příslovečné určení, doplněk), několikanásobné větné členy a významový poměr mezi nimi, vztah přístavkový, věty jednočlenné, větné ekvivalenty, zvláštnosti ve větném členění, nepravidelnosti a nedostatky ve stavbě vět, pořádek slov, stavba souvětí – souvětí složitě	
– důkladně se seznámí se základními pravidly kladení interpunkčních znamének, zdokonalí se zejména v psaní interpunkční čárky, pochopí vliv čárky na celkový smysl výpovědi a její význam při zdůrazňování určité části sdělení		Členicí znaménka a jejich užití, čárka ve větě jednoduché, čárka v souvětí	
– seznámí se se stavbou jazykového projevu, pochopí strukturu textu, osvojí si vhodné způsoby členění psaného textu a dokáže je	1.16	Komunikát a text: tvorba komunikátu a stavba textu, členění textu (horizontální, vertikální)	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
uplatnit při psaní např. slohové práce při tvorbě textu na počítači			
– ověřuje si všestranně své jazykové znalosti (1x za měsíc)	1.17	Všestranné jazykové rozbory	
– ověřuje si a utvrzuje své pravopisné znalosti (1x za 1-2 měsíce)	1.18	Diktáty	
	2.	Sloh a komunikace	26
– získá poznatky z rétoriky, pochopí smysl rétoriky, seznámí se s druhy a útvary řečnických projevů	2.16	Veřejné mluvené projevy a jejich styl: rétorika, druhy řečnických projevů (informativní a naučné, argumentativní a naučné, příležitostné – proslovy)	
– naučí se vhodně připravovat a účinně prezentovat mluvené projevy pro různé příležitosti a s různými komunikačními cíli, naučí se přiměřeně a kultivovaně vyjadřovat		Příprava a realizace řečnického vystoupení: invence, stanovení tématu řeči, uspořádání řeči, stylizace, memorování, podání projevu	
– prokáže schopnost využít získaných poznatků a komunikačních kompetencí	2.17	Kontrolní slohová práce s opravou	
– poučí se o základních vlastnostech a o komunikačním cíli výkladového textu, naučí se zpracovávat výkladový text, náležitě vysvětlovat dané téma, naučí se pracovat s odbornými texty a rozumět jim	2.18	Funkční oblast odborná: výklad a slohový postup výkladový, druhy výkladu, stylizační a textová cvičení z oblasti odborné	
– prokáže schopnost vhodně využít osvojených poznatků při zpracování odborného tématu z oblasti své profesionální přípravy či jiného svého odborného zájmu	2.19	Kontrolní slohová práce s opravou	
	3.	Literatura	33
– utřídí si a upevní literární vědomosti získané ve 2. ročníku	3.17	Opakování literatury 2. ročníku	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– pozná historické a společenské události, jež ovlivnily literaturu	3.18	Změny ve společnosti od počátku 20. století do konce 2. světové války	
– pochopí odlišný přístup autorů k válečné tematice, na základě vlastní četby zhodnotí význam díla Jaroslava Haška, dokáže objasnit pojem legionářské literatury	3.19	1. světová válka a její odraz v české literatuře	
– uvede významné představitele a jejich díla, porovná literární díla s jejich filmovým ztvárněním, vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	3.20	1. světová válka a její odraz ve světové literatuře francouzské, německé, americké	
– dovede porovnat vliv východní a západní poezie na českou tvorbu	3.21	Vliv světové poezie na českou po 1. světové válce	
– vysvětlí pojem proletářské umění, charakterizuje sociální baladu, podá přehled autorů proletářské poezie a porovná jejich dílo, zhodnotí dílo Jaroslava Seiferta, nositele Nobelovy ceny za literaturu	3.22	Proletářská poezie	
– porovná nové literární směry s proletářským uměním, zná dílo Vítězslava Nezvala	3.23	Poetismus a surrealismus	
– objasní základní rysy tvorby katolicky orientovaných autorů	3.24	Katolicky orientovaní autoři	
– seznámí se s předními představiteli světové literatury, dokáže zařadit typická díla do jednotlivých uměleckých směrů, vnímá propojení jednotlivých národních literatur	3.25	Hlavní představitelé světové prózy a dramatu 20. – 40. let 20. století	
– charakterizuje jednotlivé umělecké směry a proudy, zná základní díla a charakteristické rysy tvorby vybraných představitelů meziválečného období české	3.26	Tématická rozmanitost české prózy 30. let 20. století	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
literatury, uvědomuje si souvislosti literární tvorby se společenskými podmínkami doby, objasní význam osobnosti Karla Čapka, chápe pokrokovost a aktuálnost Čapkových názorů			
– zná díla Franze Kafky a Lenky Reinerové	3.27	Pražská německá literatura	
– uvědomuje si význam divadla ve 20. a 30. letech 20. století, objasní nové prvky v divadelní práci Voskovce a Wericha, vysvětlí myšlenkovou závažnost Čapkových dramát	3.28	Moderní a avantgardní divadlo	
– zná díla dvou autorů detektivních příběhů	3.29	Detektivky	
– zná noviny a časopisy vycházející v 1. polovině 20. století, dokáže uvést autory, kteří do nich přispívali	3.30	Noviny a časopisy	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Jazyk a komunikace	33
– ověří si stav svých znalostí učiva 3. ročníku	1.19	Úvodní opakování	
– zamýšlí se nad vlastním chováním a chováním jiných lidí, zejména v oblasti řečové a je schopen je hodnotit	1.20	Chování a řeč: řečové chování a zdvořilost, mužský a ženský způsob komunikace, humor v řeči, řeč humoru	
– přiměřeně užívá jazykových prostředků v písemných i ústních projevech vlastních, kriticky hodnotí a posuzuje jazykové projevy cizí, chápe funkci obecné češtiny v běžném dorozumívání, v oficiálním projevu, v umělecké oblasti a dovede ji posuzovat, uvědomuje si nářeční zvláštnosti, identifikuje a chápe funkci profesní mluvy a slangu	1.21	Národní jazyk a jeho členění: spisovný jazyk a jeho užívání, obecná čeština jako běžně mluvená řeč, jazykové útvary nářeční, neoficiální profesní a zájmová komunikace	
– seznámí se s postavením češtiny v rámci indoevropských jazyků, uvědomuje si příbuznost jazyků na základě podobnosti jevů ve slovní zásobě a mluvnické stavbě, integruje poznatky z české literatury, dějepisu a českého jazyka	1.22	Čeština a příbuzné jazyky z pohledu vývojového: indoevropské jazyky, slovanské jazyky, vývoj českého jazykového systému	
– ověřuje si všestranně své jazykové znalosti (1x za měsíc)	1.23	Všestranné jazykové rozbory	
– ověřuje si a utvrzuje své pravopisné znalosti (1x za 1-2 měsíce)	1.24	Diktáty	
– ověřuje si stav svých celkových znalostí získaných od 1. do 4. ročníku	1.25	Celkové opakování (1. – 4. ročník), komunikace a jazyk	
	2.	Sloh a komunikace	20
–	2.20	Stylová diferenciacie češtiny: funkční stylová diferenciacie, stylová	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		příslušnost jazykových projevů k vyššímu	
– uvědomí si těsnou spojitost literárního, slohového a jazykového učiva, vytváří si předpoklad pro porozumění literárnímu dílu	2.21	Styl umělecké literatury: literární druhy a žánry, obrazná pojmenování, řeč postav v literárním díle	
– učí se sdělovat jasné své názory a stanoviska, dokáže je odůvodnit, vysvětlit, učí se argumentovat, umí se vyjadřovat ústně i písemně o určitých problémech bez fráží a klišé	2.22	Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách	
– osvojí si pojmy esej a esejistický styl, dokáže odlišit esej od běžného úvahového projevu		Esejistický styl a esej	
– prokáže schopnost využít získaných poznatků	2.23	Kontrolní slohová práce s opravou	
– dokáže aplikovat teoretické poznatky ve své komunikační praxi při recepci různých druhů textů (z oblasti běžné komunikace, odborné, administrativní, publicistické i umělecké sféry), dovede sestavit a stylizovat přiměřený odborný projev z oblasti svého zájmu, zvláště profesionálního	2.24	Jazyková a stylizační cvičení z oblasti odborné	
	3.	Literatura	37
– upevní si a utřídí literární vědomosti získané ve 3. ročníku	3.31	Opakování učiva 3. ročníku	
– chápe vliv historických a společenských událostí na literaturu	3.32	Rozdělení literatury 2. poloviny 20. Století	
– uvědomuje si různé přístupy autorů k válečné tematice, přiměřeně analyzuje vybraná díla, debatuje o nich	3.33	Zobrazení 2. světové války v české literatuře	
– charakterizuje život a tvorbu vybraných autorů, přiměřeně rozebere jejich díla,	3.34	Zobrazení 2. světové války ve světové literatuře: ruské, německé, americké, francouzské, italské	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
vyjadřuje vlastní prožitky z daných uměleckých děl			
– podá hlavní znaky jednotlivých literárních směrů, umí zařadit autory do jednotlivých literárních směrů, seznámí se s vybranými světovými představiteli a jejich stěžejní tvorbou	3.35	Hlavní literární směry ve světové literatuře 2. poloviny 20. století: existencialismus, beatnici, skupina 47, nový román, rozhněvaní mladí muži, neorealismus, absurdní drama, magický realismus, literatura s prvky sci-fi, postmodernismus, ostatní významní světoví autoři)	
– charakterizuje literární vývoj v poválečném období, uvede významné představitele české poezie, prózy i dramatu daného období	3.36	Česká literatura 1945 – 1968: poezie, próza, drama	
– chápe vliv politické situace na literární tvorbu, zhodnotí přínos literatury samizdatové a exilové, podá výčet našich písničkářů s důrazem na Karla Kryla	3.37	Česká literatura 70. – 80. let: poezie, próza, literatura samizdatová a exilová, písničkáři	
– má základní přehled v současné literární tvorbě, vyjadřuje vlastní prožitky z vybraných literárních děl, seznámí se s nejpopulárnějšími českými autory, přiměřeně rozebere jejich díla	3.38	Současná literatura: mladí lidé a jejich problémy v současné literatuře, ženy spisovatelky v současné literatuře, další autoři současné literatury, současné drama a kinematografie, literatura pro mládež	
– systematizuje si a utvrzuje své literární znalosti	3.39	Celkové opakování literatury	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

C I Z Í J A Z Y K**(A N G L I C K Ý J A Z Y K , N Ě M E C K Ý J A Z Y K)**

oboru vzdělání

75 – 41 – M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 516

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Studium cizích jazyků na střední škole navazuje na výuku na základní škole tak, že žák zpravidla pokračuje ve studiu toho cizího jazyka, který studoval již na základní škole. Rozvíjí dříve získané znalosti a směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá stupnici B1 - B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výuka sleduje vytvoření řečových dovedností, které jsou nezbytné pro budoucího absolventa střední školy v praxi a využití získaných znalostí pro další studijní potřeby. Nezbytné je také osvojení potřebných gramatických struktur a pravopisu.

Tato výuka si klade dvojí cíl:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikou předmětu
- výchovně vzdělávací, přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků a zahrnuje požadavky RVP pro obor vzdělávání Sociální činnost a Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky.

Řečové dovednosti:

- společenské a zdvořilostní fráze (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení, představování, rozloučení)
- vyjádření, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru (souhlas, nesouhlas, odmítnutí, zákaz, možnost, nemožnost, nutnost, schopnost)

- emoce (libost, nelibost, překvapení, obava, sympatie, lhostejnost, vděčnost, zájem, nezájem)
- morální stanovisko (omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost)
- pokyn k činnosti (žádost, přání, prosba, nabídka, rada, pozvání, doporučení)
- vlastní písemný projev a odpověď (vzkaz, pozdrav, přání, blahopřání, pozvání, osobní dopis,
- úřední dopis – žádost, inzerát, životopis, pozvánka, charakteristika)
- delší písemný projev /vypravování, popis apod.)
- stručné zaznamenání čteného textu či slyšeného projevu, reprodukce

Jazykové prostředky a funkce

- výslovnost
- slovní zásoba
- gramatika
- pravopis

Tematické okruhy

- Osobní charakteristika
- Rodina
- Domov a bydlení
- Každodenní život
- Vzdělávání
- Volný čas a zábava
- Mezilidské vztahy
- Cestování a doprava
- Zdraví a hygiena
- Stravování
- Nakupování
- Práce a povolání
- Služby
- Společnost
- Zeměpis a příroda

Realie zemí příslušné jazykové oblasti a tematické okruhy odborné

- realie příslušných zemí (geografické údaje, historie, společensko-politická charakteristika, ekonomika a kultura)
- život v zemích dané jazykové oblasti (rodina, vzdělání, práce, volný čas)
- kultura a tradice
- literatura a umění
- autentické materiály (noviny a časopisy, filmy v původním znění, internetové stránky)
- práce a zaměstnání, příprava na povolání, budoucí profese, hledání zaměstnání, pracovní hodnocení, nezaměstnanost, předání informací, sjednání schůzky, objednávka služby, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí
- zdravotní a sociální pojištění, domovy důchodců, ústavy sociální péče
- sociální problémy mladých lidí a jiných věkových skupin, závislosti, lidé nemocní, nemohoucí, tělesně a mentálně postižení

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Znalost cizích jazyků je jedním ze základů poznávání jiných kultur a národností, vede k pochopení odlišností mezi lidmi a tolerantnosti k jinému životnímu stylu, návyku a postoji.

Důležité jsou otázky etiky a etikety v chování a vystupování. Takt a cit s ohledem na používané jazykové prostředky a schopnost vyjádřit své názory v cizím jazyce.

Strategie výuky

V současném pojetí výuky je nutné respektovat individuální vzdělávací potřeby žáků. Vyučující se budou orientovat na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik
- samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (týmová práce a kooperace, diskuse, důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu)
- motivační činitele – zařazení soutěží a her, simulačních metod apod. s cílem
- vypěstovat u co největší části žáků potřebu porozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci budou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky. Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, případně procentního vyjádření.

Významnější písemné práce: 2 za školní rok, tedy 1 za pololetí.

Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou 1-5. Při hodnocení se přihlíží nejen ke gramatické a lexikální správnosti, ale zohledňuje se také rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Komunikativní kompetence**
(Žák je veden k tomu, aby byl schopen vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastnit diskusí, zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata).
- **Personální a sociální kompetence**
(Žák by měl být připraven efektivně se učit a připravovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností, dále se vzdělávat, sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky, přijímat radu i kritiku).
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění**

(Žák je veden k tomu, aby si uvědomoval nezbytnost jazykového vzdělávání pro svoji budoucí profesi, měl přehled o požadavcích zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost. Dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce).

- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák je veden k tomu, aby používal internet pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického dění v zemích dané jazykové oblasti. Využíval PC slovníky, testy, on-line učebnice pro domácí přípravu).

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (témata: komunikace, masová média, morálka)
- **Člověk a životní prostředí** (ekologie, strategie udržitelného rozvoje, zdraví)
- **Člověk a svět práce** (životopis, žádost o místo, obchodní korespondence)
- **Informační a komunikační technologie** (téma: věda a technika, využívání moderních technologií při výuce cizích jazyků)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání
Anglický jazyk - 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Gramatika	50
– Správně používá daná slovesa v kontextu, rozlišuje slovesa pomocná a plnovýznamová	1.1.	Sloveso být a mít v přítomném a minulém čase, zápor a otázka	
– Vytváří množné číslo podstatných jmen (včetně nepravidelností) a přivlastňování, správně vyslovuje koncové –s	1.2.	Množné číslo podstatných jmen, přivlastňování	
– Vytváří správné tvary v kontextu, rozlišuje mezi I-me apod.	1.3.	Osobní zájmena, pád osobních zájmen	
– Rozlišuje mezi this/that, my/mine atd., používá správné tvary v kontextu	1.4.	Ukazovací a přivlastňovací zájmena	
– Vytváří správné tvary 2. a 3. stupně příd. jmen, porovná kvalitu a velikost dvou položek	1.5.	Stupňování přídavných jmen	
– Vytváří věty se správným slovosledem	1.6.	Slovosled oznamovací věty a otázky, postavení frekvenčních příslovcí	
– Vytváří správné tvary, rozlišuje mezi prostým a průběhovým tvarem, používá je v běžných komunikačních situacích, pojmenuje aktuální činnosti	1.7.	Přítomný čas prostý a průběhový	
– Používá správné tvary v širším kontextu (vyprávění příběhů), správně vyslovuje koncové –ed u pravidel. sloves, správně vyslovuje a píše tvary nepravidelných sloves	1.8.	Minulý čas prostý u pravidelných a nepravidelných sloves	
– Rozumí větám s vazbou there is/are, správně je překládá do češtiny, rozlišuje mezi odlišnou stavbou věty v češtině a v angličtině, popíše pomocí této vazby, co a kdo se	1.9.	Vazba there is, there are	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
nachází v dané místnosti/ v prostoru			
– Rozlišuje mezi těmito typy podst. jmen, správně je používá ve větě s ohledem na shodu s přísudkem	1.10.	Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	
– Aplikuje pravidla použití some/any, much many, zeptá se na množství, řekne, kolik čeho je	1.11.	Použití kvantifikátorů some/any, much /many	
– Rozumí významu a potřebnosti použití členů v angličtině, dovede aplikovat jednoduchá pravidla použití	1.12.	Člen určitý a neurčitý	
– Chápe význam předpřítomného času, vytváří správné tvary, používá předpřítomný čas v jednoduchých komunikačních situacích (sdělení zážitků a zkušeností)	1.13.	Předpřítomný čas	
– Vytváří správné tvary, rozlišuje mezi will a going to, rozlišuje mezi dvěma základními významy této vazby, používá ji v jednoduchých komunikačních situacích, – sdělí své plány do budoucna pomocí této vazby	1.14.	Vazba „going to“	
	2.	Konverzační témata a produktivní řečové dovednosti	25
– Jednoduchým způsobem popíše sebe, svou rodinu a kamarády, umí představit sebe a někoho jiného, používá základní společenské obraty – Zeptá se kamaráda na základní osobní údaje a na jeho každodenní život	2.1.	Rodina a přátelé	
– Rozšiřuje si slovní zásobu na dané téma, popíše své rutinní činnosti a životní styl,	2.1.1.	Režim všedního dne	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
používá odpovídající gramatické prostředky			
– Rozšiřuje si slovní zásobu na dané téma – Stručně charakterizuje běžné sporty a vyjádří svůj vztah k nim, popíše své koníčky, vyjádří jednoduchým způsobem, co se mu líbí a co ne	2.2.	Volnočasové aktivity: koníčky a sporty	
– Zeptá se jiných na jejich zájmy a na podobné otázky odpoví			
– Rozšiřuje si slovní zásobu na dané téma, popíše, co má kdo na sobě a jak vypadá	2.3.	Oblečení a móda	
– Pojmenuje vyuč. předměty a vybavení školy, předměty, které každodenně používá při studiu	2.4.	Škola a studium	
– Popíše ústně i písemně typický den ve škole			
– Přiřadí názvy běžných jídel a pití k obrázkům, přeloží jednoduchý jídelní lístek	2.5.	Jídlo a pití	
– Pojmenuje jednotlivé potraviny a nápoje			
– Objedná si jídlo a pití, zdvořile o ně požádá			
– Domluví se v restauraci v pozici zákazníka a číšníka			
– Sdělí, jaké dopravní prostředky se používají při cestování	2.6.	Doprava a cestování	
– Dorozumí se na nádraží, koupí si správnou jízdenku			
– Diskutuje na téma, proč lidé cestují a stěhují do jiných zemí			
– Přiřadí geografické pojmy k jejich zobrazením, rozumí hlavním bodům jednoduchých naučných textů o přírodě, vyhledá specifické informace	2.7.	Příroda	
– Vyjmenuje známé přírodní			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
krásky a ukáže na mapě, kde se vyskytují			
– Popíše známý přírodní park			
– Rozšiřuje si slovní zásobu (zeměpisné pojmy, kontinenty, divoká zvířata)			
– Popíše a stručně charakterizuje běžná povolání	2.8.	Svět práce	
– Napíše žádost o práci na léto a stručně v ní popíše svoje zkušenosti a schopnosti			
– Rozšiřuje si slovní zásobu (povolání, pracoviště, pracovní dovednosti)			
	3.	Reálie a kultura anglofonních zemí	15
– Vyhledá a sdělí základní fakta	3.1.	Královská rodina ve Velké Británii	
– Popíše památky a charakter Londýna	3.2.	Londýn	
– Vyjmenuje nejdůležitější místa, ukáže je na mapě	3.3.	Zeměpisná charakteristika VB, národní parky	
– Charakterizuje životní styl Britů, srovnává jej s životním stylem Čechů, vyhledá informace o sociální politice, zjednodušeně je formuluje	3.4.	Život ve Velké Británii a sociální politika VB	
	4.	Funkční jazyk – základní konverzační obraty	25
– Používá vhodné jazykové prostředky (I think, in my view, as far as I'm concerned, as for me...)	4.1.	Vyjádření vlastního názoru a vlastních preferencí	
– Používá odpovídající obraty	4.2.	Dojednání si schůzky s někým	
– Používá běžné fráze pro tento typ komunikace	4.3.	Telefonování	
– Používá správně sloveso shall a should	4.4.	Rady	
	5.	Písemný projev	17
– Používá vhodné obraty	5.1.	Mail, pohlednice	
– Postupuje podle zadání	5.2.	Neformální dopis	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Pracuje se slovníkem	5.3.	Leták	
– Používá správně slovesné časy	5.4.	Vyprávění	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	6.	Gramatická kategorie času u angl. Sloves	50
– Rozlišuje mezi oběma tvary	6.1.	Přítomný čas prostý a průběhový	
– Používá dané tvary v kontextu			
– Rozlišuje a používá oba tvary v kontextu	6.2.	Minulý čas prostý a průběhový	
– Vytváří souvětí v minulém čase			
– Vypráví příběh v minulosti			
– Plynule vytváří věty	6.3.	Předpřítomný čas prostý a průběhový	
– Používá správné tvary v komunikačních situacích			
– Rozlišuje mezi předpřítomným a minulým časem			
– Vytváří správné průběhové tvary			
– Vytváří správné tvary	6.4.	Předminulý čas	
– Doplnuje do souvislého textu tvary předminulého času			
– V písemném vypravování užívá minulý a předminulý čas			
– Rozlišuje mezi trpným a činným rodem	6.5.	Trpný rod	
– Vytváří správné tvary ve všech probraných časech			
– Adekvátně překládá dané vazby	6.6.	Slovesné vazby (s infinitivem a gerundiem)	
– Rozšiřuje si slovní zásobu sloves			
– Vytváří správné věty			
	6.7.	Souvětí	
– Rozlišuje mezi podmínkovými větami prvního a druhého typu (včetně tzv. nultého kondicionálu)	6.8.	Vedlejší věty podmínkové	
– Vytváří správné podmínkové věty na základě modelových			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
vět			
– Vytváří správné věty	6.9.	I wish ...	
– Rozlišuje mezi češtinou a angličtinou			
– Aplikuje pravidlo o posunu časů v konkrétních větách	6.10.	Nepřímá otázka	
– Samostatně vytváří věty			
	7.	Konverzační témata a produktivní řečové dovednosti	25
– Rozšiřuje si slovní zásobu přídavných jmen a podstatných jmen	7.1.	Fyzický vzhled a vlastnosti	
– Detailně popíše vzhled			
– Podá přesnou charakteristiku člověka			
– Rozšiřuje si slovní zásobu	7.2.	Sport	
– Popíše konkrétní sport			
– Referuje o sportovních úspěších konkrétní osoby			
– Srovnává odlišné životní styly	7.3.	Život ve městě a na vesnici, typy bydlení	
– Vyjádří své vlastní preference			
– Popíše své rodné město			
– Porozumí zjednodušenému odbornému textu	7.4.	Věda a technologie	
– Diskutuje o úskalích vědy			
– Aktivně používá slovní zásobu z výpočetní techniky			
– Popíše funkce a použití běžného přístroje (mobil, počítač, kamera...)			
– Rozšiřuje si slovní zásobu	7.5.	Ekologie a životní prostředí	
– Diskutuje na téma přírodní katastrofy a jejich příčiny			
– Jednoduše popíše určitý přírodní jev (skleníkový jev, tsunami...)			
– Vyjmenuje možnosti ochrany životního prostředí, vyjádří svůj vlastní názor			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Vyjmenuje a vysvětlí jednotlivé literární žánry – próza (román, povídka, sci-fi, detektivka...)	7.6.	Literatura	
– Referuje o svém oblíbeném anglicky píšícím autorovi			
– Rozumí zjednodušené verzi literárního díla (na základě ukázky zvolené podle zájmu žáku)			
– Vyjmenuje a popíše různé druhy asociálního chování (vandalismus, krádeže, distribuce drog), diskutuje o možné prevenci a nápravě	7.7.	Právo a zločin	
– Vyjmenuje jednotlivé státy a hlavní města	8.	Reálie a kultura anglofonních zemí - USA	15
– Jednoduše popíše geografickou charakteristiku USA	8.1.	USA – zeměpisná charakteristika	
– Vyhledá informace jednoduše zformuluje a seznámí s nimi spolužáky	8.2.	Sociální politika v USA	
– Charakterizuje životní styl	8.3.	Sociokulturní charakteristika USA	
– Vyjmenuje oblíbené svátky a vysvětlí jejich význam			
	9.	Funkční jazyk – konverzační obraty	20
– Vyjádří vlastní pocity a preference a odůvodní je	9.1.	Vyjádření osobních preferencí	
– Podá vhodné a přesné instrukce	9.2.	Orientace ve městě a přírodě	
– Jasně a správně vyjádří své přání	9.3.	Nakupování	
– Vytváří dialogy, plynule komunikuje jako zákazník i jako prodáváč			
– Používá běžné hovorové obraty	9.4.	Domluvení schůzky	
– Domlouvá schůzku po telefonu, prostřednictvím mailu			
– Diskutuje o problému, poradí jazykově adekvátními prostředky	9.5.	Rady a pozvánky	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Pozve kamaráda na večírek a domluví s ním některé detaily programu			
– V rozhovoru přijme nebo odmítne pozvání			
	10.	Písemný projev – mediační dovednosti	22
– Používá gramaticky správné obraty		osobní profil	
– Používá vhodnou slovní zásobu		článek o sportovci	
– Vyjádří jasně a správně svůj názor		leták, ve kterém se informuje o turisticky zajímavém místě	
– Používá prostředky textové návaznosti		recenze filmu	
– Vyjadřuje se i v souvětích		neformální děkovný dopis	
– Je schopen autokorektury (pod vedením učitele)		formální dopis - stížnost	
– Volí vhodné prostředky pro neformální projev		3 krátké dopisy kamarádovi (pozdávka na oslavu, přijetí pozvánky, odmítnutí pozvánky)	
– Používá prostředky textové návaznosti, snaží se o originalitu myšlenek		úvaha – svůj názor k jednomu z globálních problémů současného světa	
– Používá správně časy		Vyprávění	
– Hodnotí a doporučuje		recenze knihy	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	11.	Budoucí čas průběhový a předbudoucí čas	50
– Vytváří správné tvary			
– Doplnuje náležité tvary do souvislého textu			
– Používá dané tvary v komunikačních situacích (diskutuje např. o tom, co bude dělat v určitý moment v budoucnosti nebo co v budoucím okamžiku bude uskutečněno)			
– Rozlišuje mezi dvěma základními modalitami – dispoziční a jistotní (např. must pro nutnost a jistotu atd.)	11.1.	Modální slovesa (can/could, must, have to, may/might, should, need)	
– Vytváří správné tvary v otázce a záporu			
– Vytváří tvary v minulém a budoucím čase pomocí opisných tvarů			
– Vyjadřuje pomocí modálních sloves jistotu nebo pochybnost pro minulý děj			
– Rozlišuje mezi should/needn't+přít. infinitiv a should + minulý inf.			
– Používá správné tvary v projevu o minulých dějích	11.2.	Vazba pro minulé opakované děje – used to	
– Rozlišuje mezi oběma typy souvětí	11.3.	Vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné	
– Vytváří vlastní věty na základě modelových vět			
– Používá dané souvětí ve vlastním písemném projevu			
– Rozlišuje mezi významem jednotlivých druhů podmínkových vět	11.4.	Podmínkové věty	
– Vytváří podmínkové věty 3. typu podle modelových vět			
– Vypráví o pomyslné události			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
v minulosti a jejich možných následcích – užívá podmínkové věty 3. Typu			
– Vytváří věty se správným slovosledem	11.5	Nepřímá řeč v otázkách	
– Reprodukuje dotazy jiných			
– Rozlišuje mezi adjektivy na –ed a –ing	11.6.	Tvoření slov	
– Vytváří antonyma pomocí předpon a přípon			
– Odvozuje podstatná jména od sloves			
– Odvozuje příd. jména od podstat. Jmen			
– Vytváří složeniny			
– Rozlišuje mezi synonymií a homonymií (včetně homofonie a homografie)	11.7.	Význam slov	
– Používá kolokace pro pojmenování běžných činností a stavů			
– Rozumí frekventovaným idiomům			
– Gramaticky správně formuluje služby nebo činnosti, které si nechá udělat jinými lidmi	11.8.	Vazba have something done	
– Používá daná zájmena ve vlastních projevech	11.9.	Neurčitá zájmena a determinátory (all, each, every, few...)	
– Rozlišuje použití jednotlivých zájmen			
	12.	Konverzační témata a produktivní řečové dovednosti	25
– Vyjmenuje jednotlivá povolání a pracovní prostředí	12.1.	Svět práce	
– Pojmenuje jednotlivé pracovní činnosti			
– Vyjádří své budoucí plány ohledně profesní kariéry			
– Popíše pracovní povinnosti a vyjmenuje výhody konkrétní profese			
– Vysvětlí, jak probíhá pracovní pohovor a jak se			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
má žadatel při něm chovat			
– Umí napsat žádost o zaměstnání			
– Vyjmenuje běžné nemoci	12.2.	Nemoci a zdraví	
– Popíše symptomy nemoci a léčbu			
– Vysvětlí zásady zdravého životního stylu			
– Popíše zdravotní rizika			
– Vysvětlí pojem civilizační choroby a objasní jejich příčiny			
– Získá komunikativní dovednosti důležité pro budoucí profesi (empaticky jedná s nemocným člověkem)			
– Na základě příběhů pojedná o rizicích a těžkostech postižených a závislých	12.3.	Život s postižením a závislostí	
– Pronese jednoduše formulovaný monolog na téma: Jak pomáhat postiženým lidem			
– Vyhledá a reprodukuje podstatné myšlenky ze zjednodušeného odborného textu na dané téma			
– Popíše rizikový styl závislých lidí, vyjmenuje druhy závislostí, jednoduše popíše symptomy a léčbu			
– Vypráví příběh na dané téma	12.4.	Mezilidské vztahy	
– popíše možné konflikty			
– vysvětlí příčiny konfliktů			
– Popíše současnou rodinu	12.5.	Problémy v rodině a péče o děti	
– Upozorní na možná rizika (rozvod, zanedbaná výchova ..)			
– Vytváří rozhovory mezi členy rodiny (téma generační rozdíly)			
– Přečte zjednodušený odborný článek na dané téma			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
a dokáže ho reprodukovat			
– Popíše vzdělávací systémy v UK a USA a srovná ho s naším	12.6.	Vzdělání a výchova	
– Přečte zjednodušený odborný článek z oboru speciální pedagogiky a sdělí hlavní myšlenky			
– Vyjádří svůj vztah ke vzdělání			
– Diskutuje na téma: Jak pomoci lidem v náročných životních situacích	12.7.	Sociální činnost	
– Vytváří simulované dialogy mezi sociálními pracovníky a klienty			
– Vyhledá informace o činnosti charitativních organizací a vytvoří jednoduchou prezentaci na toto téma			
	13	Reálie a kultura anglicky mluvících zemí	10
– podá geografickou a sociálně-kulturní charakteristiku	13.1.	Kanada	
– podá geografickou a sociálně-kulturní charakteristiku	13.2.	Austrálie	
– podá geografickou a sociálně-kulturní charakteristiku	13.3.	Nový Zéland	
	14.	Funkční jazyk a produktivní řečové dovednosti	25
– Plynule vypráví, používá prostředky k vyjádření posloupnosti děje	14.1.	Vyprávění příběhů	
– Komunikuje v simulovaném dialogu (žadatel o práci, zaměstnavatel)	14.2.	Pracovní pohovor	
– Diskutuje o výhodách a nevýhodách různých povolání			
– Používá jazykové prostředky	14.3.	Vyjádření souhlasu, nesouhlasu,	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
k vyjádření daných komunikativních záměrů		námitky, přesvědčování	
	14.4.	Zhodnocení vlastní zkušenosti, vyjádření vlastního názoru	
	15.	Písemný projev	22
– Vytváří souvislé texty	.	Vyprávění	
– Píše v souvětích, používá jazykové prostředky koheze		Žádost o místo, životopis	
– Koriguje svoje texty za pomoci učitele		Formální a neformální dopis	
– Vytváří souvislý, propojený a vyvážený text		Esej – pro a proti	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	16.	Gramatické jevy (opakování a rozšíření učiva)	41
– Orientuje se v soustavě časů, doplňuje správné tvary do souvislého textu	16.1	Slovesný čas	
– Rozlišuje mezi průběhovými a prostými tvary, používá je v komunikaci			
– Vyjadřuje budoucí děje pěti možnými způsoby, rozlišuje mezi nimi			
– Vytváří správné tvary, doplňuje do textu	16.2.	Modální slovesa s minulým infinitivem	
– Reaguje na komunikační situace pomocí modálních sloves			
– Vyjadřuje pravděpodobnost, nutnost			
– Obohacuje si slovní zásobu	16.3.	Frázová slovesa	
– Doplňuje frázová slovesa do souvislého textu			
– Vytváří vlastních souvětí	16.4.	Souvětí : věty podmínkové, časové a vztažné	
– Doplňuje vhodné typy souvětí do souvislého textu			
– Vytváří emocionálně podbarvené věty, rozlišuje nuance významů	16.5.	Nepravidelnosti ve slovosledu (emfatické vyjadřování)	
	16.6.	Opakování gramatiky k závěrečné zkoušce	
	17.	Konverzační témata	40
– Popisuje problémy v mezilidských vztazích a diskutuje o nich, zapojí se do odborné debaty nebo argumentace na dané téma	17.1.	Mezilidské vztahy	
– Diskutuje o životním prostředí, chudobě, nemocech, válkách, vyjádří svůj názor a pojedná o možné nápravě	17.2.	Problémy dnešního světa	
– Srovnává životní styl a	17.3.	Životní styl a národní mentalita	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
mentalitu různých národů, zdůrazní nutnost tolerance a upozorní na problémy spojené s předsudky, diskriminací a rasismem			
– Vyjmenuje a popíše konkrétní služby nabízené ve společnosti	17.4.	Sociální služby	
– Vysvětlí principy Unie a zdůvodní výhody členství, vyjádří vlastní názor	17.5.	Evropská Unie	
– Vyjmenuje členské státy Unie			
– Popisuje obrázky k danému tématu	17.6.	Opakování témat k maturitě	
– Souvisle mluví na dané téma			
– Vyjádří a obhájí svůj názor			
– Reaguje na komentáře druhých			
	18.	Reálie anglicky mluvících zemí	20
– Diskutuje, srovnává, prezentuje	18.1.	Umění a kultura ve Velké Británii a USA	
– Má přehled o hlavních osobnostech a významných dílech	18.2.	Vybrané kapitoly z anglické a americké literatury	
– Pojedná o literárním díle dle vlastního výběru			
	19.	Příprava na ústní a písemnou část maturity	19
– Vypracovává testové úkoly		Procvičování gramatiky, zdokonalování řečových dovedností, zdokonalování písemného projevu	
– Ústně pojednává o zadaných tématech			
– Popisuje obrázky			
– Vyjadřuje své postoje a názory			
– Vypracovává písemné úkoly dle pokynů			
– Vytváří texty, které odpovídají zadání			

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání
Německý jazyk - 1. cizí jazyk – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Jazykové prostředky	55
– vyslovuje srozumitelně, co nejbližší přirozené výslovnosti		Výslovnost	
– rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka			
– časuje slabá slovesa v přítomném čase dle vzorů kaufen a warten		Časování slabých sloves v přítomném čase	
– používá odpovídající pořádek slov ve větě oznamovací a tázací		Pořádek slov ve větě oznamovací a tázací	
– používá odpovídající záporny		Zápor nein a nicht, nicht mehr, kein ...mehr	
– skloňuje členy v jednotném i množném čísle a používá je ve vhodných situacích		Člen určitý a neurčitý, vynechávání členu	
– skloňuje podstatná jména ve všech číslech, rodech a pádech		Skloňování podstatných jmen silné i slabé	
– používá pomocná slovesa mít a být v přítomném čase		Pomocná slovesa a jejich časování v přítomném čase	
– skloňuje zájmena osobní, přivlastňovací a tázací		Zájmena osobní, přivlastňovací, tázací, zvrtná	
– vhodně používá zvrtná zájmena			
– vyjmenuje způsobová slovesa a časuje je v přítomném čase		Způsobová slovesa a jejich časování v přítomném čase	
– používá neurčitý podmět man		Neurčitý podmět	
– používá základní slovesné vazby		Slovesné vazby	
– vyjmenuje předložky a používá je ve větách		Předložky s 3., 4., 3. a 4. Pádem	
– vytváří věty vedlejší		Věta vedlejší	
– vyjmenuje základní odlučitelné předpony a používá je		Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vytváří 2. a 3. stupeň přídavných jmen		Přídavná jména – skloňování, stupňování	
– skloňuje přídavná jména			
jmenuje 2 druhy souřadných spojek a používá je ve větách		Spojky souřadné	
– uplatňuje základní způsoby tvoření slov		Odvozená a složená podstatná jména	
– časuje některá silná slovesa v přítomném čase		Silná slovesa a jejich časování v přítomném čase	
– používá prosté a řadové číslovky		Číslovky řadové	
– slabá a pomocná slovesa časuje v základních minulých časech		Préteritum a perfektum slabých a pomocných sloves	
– používá způsob rozkazovací		Rozkazovací způsob	
– vytvoří přičestí přítomné		Přičestí minulé	
	2.	Konverzační témata a reálie, komunikační situace	38
– vypráví o sobě a o své rodině		Má rodina	
– popíše svůj denní program		Program dne	
– hovoří o bydlení své rodiny		Byt a bydlení	
– popíše svůj pokoj			
– vede rozhovory o nakupování		Nakupování	
– vypráví o svém stylu oblékání		Oblékání	
– hovoří o vhodném oblečení pro různé příležitosti			
– vyjádří svůj vztah k módě			
– popíše různé stravovací zvyklosti		Jídlo a pití	
– hovoří o tom, co obvykle jí			
– napíše recept na své oblíbené jídlo			
– hovoří o různých druzích a motivech cestování		Cestování	
– popíše dopravní prostředky			
– hovoří o možnostech ubytování, službách spojených s ubytováním		V hotelu	
– objedná si jídlo		V restauraci	
– sehraje scénky v restauraci			
– popíše cestu		Okružní jízda městem	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vypráví o prohlídce města			
– hovoří a uvádí fakta o německých městech, která navštívil nebo o kterých četl		Německá města	
– porozumí školním a pracovním pokynům – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty – orientuje se v textu – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené – vypráví jednoduché příběhy, zážitky – popíše své pocity – vede přiměřeně složité rozhovory	3.	Řečové dovednosti: jednoduchý překlad, mluvení zaměřené situačně i tematicky	30
	4	Shrnutí, opakování, testování	9

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5.	Jazykové prostředky	30
– časuje silná a způsobová slovesa v základních minulých časech		Préteritum a perfektum silných a způsobových sloves	
– vytváří vedlejší věty se spojkami wenn, dass, als, weil		Druhy vět vedlejších	
– používá čas budoucí		Budoucí čas	
– používá předložky se 2. Pádem		Předložky s 2. Pádem	
– používá rod trpný		Trpný rod	
– používá infinitiv s „zu“, jmenuje případy použití prostého infinitivu		Infinitiv „zu“	
– používá směrová příslovce		Směrová příslovce	
– dokáže používat základní tvary konjunktivu préterita a opisného tvaru würde + infinitiv		Podmiňovací způsob	
	6.	Konverzační témata a reálie, komunikační situace	55
– popíše možnosti sportovního vyžití		Sport	
– hovoří o přírodě, o pobytu v přírodě, o zvířatech		Příroda a zvířata	
– vypráví o koníčcích svých i svých přátel či jiných lidí		Koníčky	
– popíše systém školství		Škola a vzdělávání	
– hovoří o školách, které navštěvoval			
– popíše třídu, školu		Životopis	
– hovoří o svém životopisu			
– vede horor o budoucím zaměstnání, o přijetí do zaměstnání		Zaměstnání	
– sestaví inzerát a žádost o místo			
– provede charakteristiku přítele			
– používá odpovídající slovní zásobu			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– simuluje telefonní hovor		Telefonát	
– podá zprávu o cestě – sepíše zprávu o služební cestě		Služební cesta	
– získá a předá potřebné informace		Získání a předávání informací	
– zaznamená a předá vzkazy		Vyřízení vzkazu	
– sjedná termín a vyřídí ostatní náležitosti pracovní schůzky		Sjednání schůzky	
– odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření – rozpozná význam obecných sdělení či hlášení – pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem – vede přiměřeně složité rozhovory – přeloží text s pomocí slovníků knižních i elektronických – zaznamená vzkazy volajících – čte a překládá studentské cizojazyčné časopisy	7.	Řečové dovednosti – interakce ústní i písemná, překlad textů odpovídající náročnosti, souvislý monolog na zadané téma	38
	8.	Shrnutí, opakování, testování	9

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	9.	Jazykové prostředky	32
– používá rozvitou přívlastkovou vazbu		Rozvitá přívlastková vazba	
– rozumí nepřímé řeči		Nepřímá řeč	
– používá další slovesné vazby		Slovesné vazby	
– jmenuje podvojně spojky		Podvojně spojky	
– rozumí porušování větného rámce		Porušování větného rámce	
– chápe význam přičestí minulého		Přičestí přítomné	
– používá složený čas minulý		Plusquamperfektum	
	10.	Konverzační témata a reálie, komunikační situace	55
– hovoří o běžných nemocech, postupech léčení, o vyšetření u lékaře – hovoří o správné životosprávě		Zdraví	
– osvojí si potřebnou slovní zásobu		Svět práce	
– vypráví o významu služeb pro dnešní domácnosti		Služby	
– vypráví o svém pohledu na kulturu a umění – hovoří o tradicích a zvycích u nás i v jiných zemích		Kultura a umění. Tradice	
– prokazuje faktické znalosti především o geografických, hospodářských, politických faktorech a především o turistických zajímavostech Prahy a České republiky		Praha a Česká republika	
– hovoří o životě a díle Franze Kafky, Lenky Reinerové		Pražští autoři píšící německy	
– prokazuje faktické znalosti o geografických, historických, politických, kulturních a dalších údajích, včetně turistických		Rakousko a Vídeň	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
zajímavostí Rakouska a Vídně			
– dokáže objednat službu		Objednávka služby	
– dokáže vést osobní i profesní rozhovor – řeší standardně běžné situace		Obraty při zahájení a ukončení rozhovoru Vyjádření prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.	
– hovoří o sociálních problémech – popíše jednotlivé typy závislostí – používá odbornou terminologii – popíše práci s nemocnými a postiženými lidmi		Sociální problémy mladých lidí a jiných věkových skupin. Závislosti Lidé nemocní, nemohoucí, tělesně a mentálně postižení	
– rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskuzím rodilých mluvčích – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace – přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy z publika – vyplní jednoduchý neznámý formulář – čte a překládá studentské časopisy v originále – řeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí – vytvoří text o událostech a zážitech – vytvoří sdělení, vyprávění, popis, dopis a odpověď na dopis	11.	Řečové dovednosti	36
	12.	Shrnutí, opakování, testování	9

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	13.	Jazykové prostředky	25
– používá další slovesné vazby		Další slovesné vazby	
– ve větách používá podvojně spojky souřadné		Podvojně spojky souřadící	
– rozumí použití infinitivu minulého		Infinitiv minulý	
– vytváří věty s dalšími podřadnými spojkami		Další spojky uvozující větu vedlejší	
– dokáže používat předpony		Další předpony	
– používá toto zájmeno		Zájmeno derselbe, dieselbe, dasselbe	
– vyslovuje srozumitelně, aktivně používá získanou slovní zásobu, používá popisné prostředky		Výslovnost, slovní zásoba, pravopis	
– používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru			
– snaží se dodržovat základní pravopisné normy v písemném projevu, opravovat chyby			
– používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní komunikaci			
	14.	Konverzační témata a reálie, komunikační situace	38
– prokazuje faktické znalosti o různých oblastech života v SRN		Spolková republika Německo	
– hovoří o turistických aktivitách Německa			
– komunikuje s jistou mírou sebedůvěry o problémech dnešní společnosti		Dnešní společnost	
– hovoří o vztazích mezi lidmi		Vztahy mezi lidmi	
– prokazuje znalosti o německé literatuře		Německá literatura	
– recituje minimálně jeden úryvek z básně nebo zazpívá píseň v originále			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– hovoří o rozdílech německého jazyka		Německý jazyk a řeč	
– hovoří o geografických, politických, hospodářských, kulturních a dalších zajímavostech Švýcarska, Lichtenštejnska, Lucemburska		Švýcarsko a další německy mluvící země	
– hovoří o životě v zemích EU – uvede některá konkrétní fakta o EU		Evropská unie	
– používá odbornou terminologii – popíše činnosti v domově důchodců z hlediska klienta i pečovatele		Zdravotní a sociální pojištění, domovy důchodců, ústavy sociální péče	
– zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu – zformuluje vlastní myšlenky – zapojí se do rozhovoru – požádá o sdělení nebo upřesnění informace – čte a překládá studentské časopisy v originále – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních rozhovorech – vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru – překládá s pomocí slovníku i jednoduché odborné texty	15.	Řečové dovednosti	38
	16.	Shrnutí, opakování, testování	19

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

D Ě J E P I S

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 66

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět umožňuje žákům základní orientaci ve vybraných kapitolách národních a světových dějin, mapuje vývoj našeho národa v kontextu vývoje lidstva a umožňuje žákům utvořit si vlastní názor na historický vývoj a smysl dějin, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Výuka směřuje k získávání vědomostí a dovedností, které kultivují historické vědomí, zvláště v oblasti dějin 19. a 20. století, učí žáky uvědomovat si vlastní identitu a kriticky myslet.

Charakteristika učiva

Učivo tvoří systémový výběr z českých a světových dějin, je respektován chronologický postup. Důraz je kladen na dějiny moderní doby, zejména na 20. století. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Člověk v dějinách
- Starověk
- Středověk
- Raný novověk (16.-18. st.)
- Novověk (18.-19. st.)
- Novověk (20. st.)

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k historii, byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání, rozvíjeli samostatné logické myšlení, upevňovali své morálněvolní vlastnosti jako zodpovědnost, pečlivost, důslednost.

Strategie výuky

Výuka předmětu dějepis na SŠ navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit. Kromě tradičních postupů, jako jsou výklad a práce s textem, se výuka zaměří na problémové úkoly, na formy výuky které podporují skupinovou práci žáků, na práci s texty různé povahy, na práci s mapami, s informacemi z internetu, knih, časopisů. Bude se diskutovat na daná témata, žáci budou prezentovat seminární práce, referáty, naučí se obhájit svůj názor. Dle možností do výuky zařadíme exkurzi v rámci regionu či kraje, zrealizujeme návštěvu hradu, muzea či jiných historických objektů.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je plně v souladu s klasifikačním řádem. Prověřován je ústní i písemný projev žáka. Doporučuje se užívat rovněž slovní hodnocení (učitelem i žákem), neboť slouží k sebehodnocení a motivuje k další práci. Žáky hodnotíme na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s textem, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat. Dále se hodnotí aktivita žáka při hodinách, příprava referátů, přístup k domácím úkolům.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (samostatnost a efektivita učení)
- **Kompetence k řešení problémů** (individuální a týmová práce)
- **Komunikativní kompetence** (schopnost správné formulace myšlenek a názorů)
- **Personální a sociální kompetence** (jednání s lidmi)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (řešení pracovních úkolů, celoživotní vzdělávání)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (zpracování a analýza informací)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (Učí se být hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu. Umí myslet kriticky, tzn. dokáže zkoumat věrohodnost informací, nenechává se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek. Vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje. Vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.)

- **Člověk a životní prostředí** (Umí se efektivně učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok. využívá ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností. Učí se chápat svět v souvislostech, orientovat se v globálních problémech lidstva. Učí žáky rozumět měnícímu se vztahu člověka a přírody v průběhu dějin a porozumět ekologickým důsledkům některých významných historických procesů, jako je modernizace společnosti, průmyslová nebo dopravní revoluce, urbanizace atd.)
- **Člověk a svět práce** (Adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje. Přijímá o odpovědně plní svěřené úkoly. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem. Porozumí zadání úkolu, získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu.)
- **Informační a komunikační technologie** (Pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. V rámci zadaných úkolů získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet. Zná význam vzdělávání pro svoji úspěšnou kariéru a chápe nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení. Efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Člověk v dějinách	1
– objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	1.1	Smysl poznávání dějin	
	1.2	Periodizace historického vývoje	
	2.	Starověk	3
– lokalizuje nejvýznamnější starověké civilizace	2.1	Přínos staroorientálních civilizací	
– uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací	2.2	Antická kultura	
– objasní vliv judaismu, křesťanství a antického dědictví na utváření Evropy	2.3	Judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace	
	3.	Středověk	3
– obecně charakterizuje epochu středověku a jeho kulturu	3.1	Vznik a vývoj středověké Evropy, středověká společnost a církve	
– popíše vliv církve			
– popíše existenci prvních státních útvarů	3.2	Velká Morava	
– vysvětlí počátek a vývoj českého státu	3.3	Český stát za Přemyslovců	
– získá přehled v kultuře románského slohu	3.4	Románská kultura	
– porovná vládu Jana Lucemburského a Karla IV.	3.5	Český stát za Lucemburků	
– objasní příčiny, průběh a význam husitství	3.6	Krise středověké společnosti, husitství	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vyhodnotí charakteristické znaky gotického slohu	3.7	Gotika	
	4.	Raný novověk (16.-18. st.)	9
– vysvětlí podstatu humanismu a renesance	4.1	Humanismus a renesance	
– zhodnotí domácí a zahraniční politiku Jiřího z Poděbrad	4.2	Jiří z Poděbrad	
– dokáže rozpoznat dějinný zvrat po nástupu Habsburků	4.3	Jagellovci, nástup Habsburků	
– objasní pojmy reformace a protireformace	4.4	Reformace	
– uvede příčiny, průběh a důsledky objevných plaveb	4.5	Zámořské objevy	
– uvede příčiny, etapy a důsledky třicetileté války, popíše válku českou	4.6	Třicetiletá válka	
– nastíní příklady barokní architektury, malířství, sochařství	4.7	Barokní kultura	
– vysvětlí význam osvícenství	4.8	Klasicismus a osvícenství	
– zhodnotí vládu Marie Terezie a Josefa II.	4.9	Tereziánské a Josefínské reformy	
	5.	Novověk (18.-19. st.)	17
– vysvětlí problematiku boje za občanská práva	5.1	Vznik USA	
– popíše příčiny průběh a výsledek revoluce ve Francii	5.2	Velká francouzská revoluce	
– zhodnotí vzestup a pád Napoleona	5.3	Napoleonské války	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– objasní vztahy po Vídeňském kongresu	5.4	Evropa po napoleonských válkách	
– charakterizuje carismus	5.5	Děkabristické hnutí	
– rozezná umělecké styly	5.6	Empír, romantismus, biedermeier	
– objasní vznik novodobého českého národa	5.7	Národní obrození	
– popíše program a výsledky revoluce 1848/1849	5.8	Revoluční rok 1848 u nás a v Evropě	
– vysvětlí česko-německé vztahy, postavení Židů a Romů	5.9	Česko-německé vztahy	
– popíše státoprávní změny po pádu Bachova absolutismu	5.10	Dualismus v Habsburské monarchii	
– objasní způsob vzniku národních států	5.11	Vznik národních států v Německu a Itálii	
– objasní důvody občanské války	5.12	USA – válka Severu a Jihu	
– charakterizuje proces modernizace – uvede příčiny, průběh a důsledky průmyslové revoluce	5.13	Modernizace společnosti – technická a průmyslová revoluce	
– charakterizuje umění 19. století na konkrétních příkladech	5.14	Věda technika a umění 19. století	
– popíše rozpínavost největších koloniálních mocností po světě v 19. století	5.15	Evropská koloniální expanze	
	6.	Novověk (20. st.)	33
– vysvětlí rozdělení světa	6.1	Vztahy mezi velmocemi – rozdělení	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi		světa	
– uvede příčiny 1. světové války – popíše její průběh – objasní její důsledky – vysvětlí úlohu československého odboje – domácího i zahraničního	6.2	První světová válka	
– popíše cestu našich národů k samostatnosti	6.3	Vznik Československé republiky	
– nastíní průběh únorové a říjnové revoluce	6.4	Ruské revoluce	
– vysvětlí versailleský a versaillesko-washingtonský systém – popíše občanskou válku v Rusku – objasní situaci v Německu	6.5	Poválečná Evropa	
– charakterizuje první ČSR po stránce politické i hospodářské – vyzdvihne významné osobnosti doby	6.6	Československo v meziválečném období	
– charakterizuje ideologii komunismu, fašismu, nacismu	6.7	Autoritativní a totalitní režimy	
– vysvětlí příčiny, průběh a důsledky hospodářské krize ve světě	6.8	Světová hospodářská krize	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– ukáže její dopad na ČSR			
– popíše mezinárodní vztahy v době mezi 1. a 2. světovou válkou	6.9	Svět před 2. světovou válkou	
– nastíní fašistickou rozpínavost – popíše průběh a důsledky mnichovské konference	6.10	Československo před 2. světovou válkou	
– uvede významné vynálezy – popíše umělecké proudy – vyjmenuje významné malíře, představitele hudby	6.11	Věda, technika a kultura meziválečného období	
– uvede příčiny a cíle účastníků války – rozdělí válečné období na etapy – popíše průběh války – charakterizuje válečné zločiny včetně holocaustu – uvede hlavní postavy války – porovná výsledky 1. a 2. svět. války	6.12	Druhá světová válka	
– vysvětlí domácí a zahraniční odboj – popíše období heydrichiády – vysvětlí situaci na Slovensku – popíše osvobození Československa	6.13	Československo za 2. světové války	
– vysvětlí pojmy studená	6.14	Svět po druhé světové válce	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
válka, železná opona, Marshalův plán – popíše vznik 2 německých států – uvede situaci v sovětském bloku – na konkrétních příkladech ukáže evropský integrační proces			
– charakterizuje komunistický režim – popíše „Pražské jaro“ a dobu normalizace – vysvětlí hnutí Charta 77	6.15	Vývoj v poválečném Československu	
– vysvětlí pojem vědeckotechnická revoluce – popíše soupeření USA a SSSR ve vesmíru – objasní úspěchy medicíny – uvede příklady rozvoje kultury	6.16	Věda a kultura ve 2. polovině 20. Století	
– popíše dekolonizaci v Asii a Africe	6.17	Dekolonizace a země 3. světa	
– popíše situaci v jednotlivých zemích – vysvětlí úlohu M. Gorbačova – objasní jugoslávskou krizi – popíše sametovou revoluci	6.18	Rozpad socialistického bloku	
– vysvětlí výjimečnost rozpadu	6.19	Rozdělení Československa a Česká republika	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
státu – popíše vývoj samostatné ČR a její začlenění do evropských struktur			
– na konkrétních příkladech dokumentuje technický pokrok	6.20	Vědecko-technická revoluce	
– vysvětlí pojem globalizace kultury	6.21	Kulturní vývoj moderního světa	
– popíše konflikty s islamisty – vyzdvihne globální problémy a uvede jejich důsledky – charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku – popíše cíle a funkce OSN a NATO	6.22	Současný svět	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

O B Ě A N S K Á N A U K A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 66

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je vyučováno ve třetím ročníku. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Soudobý svět
- Člověk v lidském společenství
- Člověk a svět (praktická filosofie)
- Člověk jako občan

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání a žít čestně.

Cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování. Preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně.

Kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat.

Uznávat, lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej.

Na základě vlastní identity považovat i druhé za stejně hodnotné jako sebe sama. Oprostit se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti.

Cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu.

Chtít si klást v životě praktické otázky filosofického a etického charakteru a hledat na ně v diskuzi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří výklad, řízená diskuse, zadávání samostatných a skupinových prací, ukázky z učebnice, literatury či sledování audiovizuální techniky. Žáci budou samostatně zpracovávat informace z médií a diskutovat o problémech. Budou pracovat s informacemi předkládanými vyučujícím. Důraz bude kladen na dialog a vyjadřování vlastních názorů a postojů. Poznatky z vyučování si žáci budou zaznamenávat do sešitů.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci budou hodnoceni průběžně ve školním roce slovně a známkami. Základem hodnocení bude správné používání osvojených pojmů, vyjadřování názorů a postojů k probíraným problémům. K hodnocení bude využíváno ústní zkoušení, na konci tématického celku didaktického testu, dále přípravy a prezentace předem zadaného problému. Součástí hodnocení bude i aktivita a přístup při řešení problémů během vyučování. Nedílnou součástí bude i jednání a chování žáků v souladu se zásadami společenského chování a mezilidských vztahů. Hodnocena bude práce individuální i skupinová.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák chápe význam celoživotního vzdělávání a k tomu si stanovuje postupné cíle. Na základě znalosti svých předpokladů, využívá efektivní způsoby učení.)
- **Komunikativní kompetence** (Žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, mluveným i psaným projevem, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuze a respektuje názory druhých. Rozlišuje úspěšnou a neúspěšnou komunikaci.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák si stanovuje cíle dle svých osobních schopností, adaptuje se na měnící životní a pracovní podmínky a přispívá k vytvoření dobrých mezilidských vztahů.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci budou vedeni k pochopení postavení člověka v přírodě a vlivů prostředí na jeho zdraví a život. Měli by pochopit a respektovat principy udržitelného rozvoje a osobní odpovědnost za životní prostředí.)
- **Člověk a svět práce** (Žáci budou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život a k orientaci ve světě práce. Budou se učit vyhledávat informace o profesních záležitostech, znát práva a povinnosti zaměstnanců a prezentovat se písemně i verbálně u potenciálního zaměstnavatele.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Soudobý svět	6
– popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a kultury – vysvětlí problémy a konflikty současného světa	1.1	Rozmanitost současného světa Civilizační sféry a kultury Velmoci, vyspělé a rozvojové státy a jejich problémy Konflikty v soudobém světě	
	2.	Člověk v lidském společenství	45
– uvede na příkladu vliv psychických vlastností na život jedince – charakterizuje proces socializace – objasní úlohu rolí ve svém životě – rozliší na příkladech úspěšnou a neúspěšnou komunikaci	2.1	Psychické vlastnosti a jejich vliv na jedince v životních situacích. Etapy lidského života. Proces socializace a úloha sociální role Úspěšná a neúspěšná komunikace (pasivní, agresivní, manipulace, asertivní jednání, naslouchání a empatie)	
– vyjmenuje základní funkce rodiny – rozliší různé druhy rodin – charakterizuje zdravé sexuální chování v partnerském vztahu – posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována	2.2	Funkce rodiny a druhy rodin Zdravé sexuální chování (antikoncepce, zodpovědnost, plánované rodičovství a úloha sexuality v partnerském vztahu) Postavení mužů a žen Genderové problémy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– popíše úlohu celoživotního vzdělávání – vyjmenuje způsoby efektivního učení – charakterizuje základní společenské vědy – objasní úlohu práce, volného času a odpočinku v životě jedince – orientuje se v nabídce kulturních institucí	2.3	Celoživotní vzdělávání a seberealizace Charakter efektivního způsobu učení. Základní společenské vědy (politologie, pedagogika, antropologie, sociologie, psychologie atd.) Význam práce (seberealizace, začlenění do společnosti, produkce a ekonomická samostatnost), volného času a odpočinku pro jednotlivce	
– charakterizuje současnou českou společnost, její a sociální složení – vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění – popíše sociální nerovnost, uvede postupy, jimiž lze řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, pokud se dostane do složité sociální situace – objasní způsoby ovlivňování osobnosti –	2.4	Život v současné společnosti Společnost tradiční, moderní a pozdně moderní Struktura současné české společnosti, společenské vrstvy, elity a jejich úloha Sociální nerovnost v současné společnosti (mobilita)	
– objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě – posoudí pozitiva i problémy multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí – objasní postavení církví	2.5	Rasy, etnika, národy a národnosti Majorita a minorita ve společnosti Multikulturní soužití Migrace, emigrace a azylanti Náboženství a ateismus	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
v ČR – vysvětlí nebezpečnost náboženských sekt a náboženského fundamentalismu – charakterizuje základní světová náboženství		Náboženská hnutí, sekty a náboženský fundamentalismus Hlavní světová náboženství	
– dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat masových médií	2.6	Masová média a jejich funkce Svobodný přístup k informacím Kritický přístup k médiím a jejich využití Rozpoznání faktů od názorů. Interpretace tabulek, grafů atd.	
	3.	Člověk a svět (praktická filosofie)	9
– vysvětlí, jaké otázky řeší filosofie a etika – dovede používat vybraný pojmový aparát – dovede pracovat s dostupnými texty – dovede diskutovat o praktických filosofických a etických otázkách – vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	3.1	Filosofie a etika Význam filosofie a etiky v životě člověka Předmět etiky Svoboda a volní jednání Morálka autonomní a heteronomní. Mravní rozhodování a odpovědnost Svědění a vina. Vztah člověka k vlastnímu štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	
	4.	Člověk jako občan	6

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vyjmenuje znaky a funkce státu – rozliší uspořádání a formy států – vyjmenuje podmínky pro získání a pozbytí občanství – znalost státních symbolů a význam svátků	4.1	Znaky a základní funkce státu Uspořádání státu (unie, federace, svaz atd.) a základní formy států (monarchie a republika) Státní občanství, jeho získání a pozbytí České státní symboly a svátky	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

P Ř Í R O D N Í V Ě D Y

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 66

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět Přírodní vědy umožňuje žákům získat základní poznatky z různých oborů chemie a fyziky a pochopit, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích a o základních fyzikálních jevech se člověk neobejde zejména při ochraně životního prostředí a svého zdraví. Žáci se učí porozumět přírodě, hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáním přírody a praktickým životem. Postupně poznávají složitost a souvislost mezi stavem přírody a lidskou činností.

Osvojují si dovednost pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry. Učí se klást si otázky a hledat na ně odpovědi, hledat a řešit problémy, uvědomovat si širší souvislosti. Získávají a prohlubují znalosti ochrany zdraví při kontaktu s chemikáliemi ve volném prodeji, v situacích potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do prvního a druhého ročníku. V prvním ročníku je zařazeno učivo chemie a ve druhém ročníku učivo fyziky. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Obecná chemie
- Anorganická chemie
- Organická chemie
- Biochemie
- Mechanika
- Termika
- Elektřina a magnetismus
- Vlnění a optika

- Fyzika atomu
- Vesmír

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- správně používat odbornou terminologii,
- vysvětlit podstatu složení hmoty a látek,
- zapsat vzorce a názvy jednoduchých anorganických a organických sloučenin,
- orientovat se v periodické soustavě prvků,
- popsat a vysvětlit základní chemické reakce,
- zvládnout jednoduché chemické výpočty,
- vysvětlit význam důležitých prvků a jejich sloučenin,
- charakterizovat významné přírodní látky,
- zdůvodnit vliv a dopad chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka,
- řešit otázky spojené s využíváním chemických látek v běžném životě.
- Vyučování fyzice rozvíjí a upevňuje morálně volní vlastnosti žáků, jako jsou zodpovědnost za vykonanou práci, samostatnost, přesnost, pečlivost a systematickosti. Vyučování přispívá ke zvyšování úrovně písemného i ústního projevu. Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení. Učivo předmětu významně přispívá k vytváření komplexního názoru na přírodní děje a rozvíjí samostatné logické myšlení. Součástí vyučování je seznámení žáků s fyzikální stránkou problémů životního prostředí a se zásadami hygieny a bezpečnosti práce.

Strategie výuky

Při výuce je nejčastěji používaná forma informačně receptivní, tzn. metoda vysvětlování doplněná metodou rozhovoru, při které využívají žáci svých předchozích zkušeností, na něž může učitel při výkladu navázat. Tyto metody jsou pro zvýšení názornosti doplněny metodami názorně demonstračními – ukázky a pozorování chemických látek a jevů, demonstrace statických obrazů, statická a dynamická projekce. Nezastupitelnou roli má chemický pokus. Demonstrační i jednoduché bezpečné žákovské pokusy. V hodinách diagnostických se využívá metody písemných prací a rozhovoru.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci budou hodnoceni objektivně, tak aby hodnocení mělo motivační charakter. Hodnocení se bude řídit klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Hodnocení probíhá v několika formách. Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých písemných prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat, nebo formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům, nebo jejich logicky

odděleným částem. Průběžně bude zařazeno ústní zkoušení. Dále bude hodnocena aktivita při hodinách, schopnost samostatné práce, celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Součástí ústního zkoušení je sebehodnocení žáků.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka předmětu Přírodní vědy vede žáky ke správnému používání chemické terminologie, názvů a vzorců, zápisů chemických rovnic. Rozvíjí povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na životní prostředí. Žáci aplikují získané poznatky při řešení chemických úloh a problémů i při řešení životních situací, rozpoznávají příčiny i následky svého konání, umějí zdůvodnit význam nových chemických poznatků pro společnost (nové materiály, výrobní postupy,...). Současně rozvíjí používání informačních a komunikačních technologií pro získávání informací a jejich následné zpracování při samostatné i kolektivní práci.

Vyučování významně přispívá k rozvoji osobnosti žáka a k jeho přípravě na budoucí povolání. Žáci reagují na nové poznatky fyziky. Žáci umí vyhledávat nové informace a pracovat s nimi (práce s internetem, časopisy a další odbornou literaturou).

Předmět vytváří dovednost řešit problémy a problémové situace, které mohou v běžném životě nastat.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Mít kladný vztah k učení a vzdělávání.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Rozpoznat chemickou podstatu v zadání úkolu, získat informace pro jeho řešení, navrhnout řešení, objektivně vyhodnotit zvolený postup)
- **Komunikační kompetence** (Souvislý ústní projev o výskytu, vlastnostech, výrobě vodíku, kyslíku; výskyt a význam vody, složení a význam vzduchu)
- **Personální a sociální kompetence** (Prohloubení vědomostí žáků o světě, který je obklopuje, atom, molekula, prvek, sloučenina; konkrétní příklady směsí z běžného života)
- **Matematické kompetence** (Počítání s oxidačními čísly ve vzorcích sloučenin, vytváření vzorců sloučenin na základě poměru, výpočet složení roztoků)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Využití internetu pro získávání informací a počítače pro jejich následné zpracování)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (Výuka směřuje k tomu, aby si žáci vážili dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro příští generace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a měli potřebnou míru mediální gramotnosti)
- **Člověk a životní prostředí** (Výuka směřuje k tomu, aby žáci chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Pochopili souvislosti mezi

různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami na lokální, regionální i globální úrovni. Získali přehled o způsobech ochrany přírody a prostředí)

- **Člověk a svět práce** (Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dodržují zásady pro bezpečnost a ochranu zdraví, požární ochranu a hygienické předpisy a jsou seznámeni s používáním osobních ochranných pracovních prostředků při úkonech s chemickými látkami. Jsou vedeni k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi.)
- **Informační a komunikační technologie** (Zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky ICT k vyhledávání informací a jejich správnému vyhodnocení)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Obecná chemie	10
– porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek – charakterizuje heterogenní a homogenní směs – zná pojem suspenze, emulze, pěna, aerosol – popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi	1.1	Chemické látky a jejich vlastnosti, látky chemicky čisté, směsi látek, metody dělení směsí	
– popíše stavbu atomu, elektronového obalu	1.2	Částicové složení látek, stavba atomu a molekul	
– vysvětlí podmínky vzniku chemické vazby – popíše závislost vlastností látek na chemické vazbě a struktuře	1.3	Chemická vazba, vznik a typy chemických vazeb	
– zná názvy a značky vybraných chemických prvků, určí oxidační čísla atomů v molekule – vysvětlí zákonitosti periodické tabulky, popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v PSP	1.4	Chemické prvky a sloučeniny, chemická symbolika, periodická soustava prvků	
– zná pojem roztok – vyjádří složení roztoku	1.5	Roztoky	
– vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí – vypočte hmotnostní zlomek a vyjádří složení látky v % – provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v běžném životě	1.6	Chemické reakce, chemické rovnice, výpočty v chemii	
	2.	Anorganická chemie	8
– tvoří chemické vzorce a názvy halogenidů, oxidů, kyselin, solí	2.1	Názvosloví anorganických sloučenin	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– charakterizuje vybrané prvky (H, O, C, N, Cl) a jejich sloučeniny a zhodnotí jejich využití v běžném životě – vybrané prvky posoudí z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	2.2	Vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	
– vysvětlí vlastnosti oxidů, hydroxidů, kyselin – popíše vznik páleného vápna, hašeného vápna, rovnici tvrdnutí malty – zná první pomoc při poleptání kyselinou, hydroxidem	2.3	Vlastnosti anorganických látek	
	3.	Organická chemie	8
– charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty – vyjmenuje první čtyři zástupce homologické řady alkanů	3.1	Rozdělení a vlastnosti organických látek	
– tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy uhlovodíků	3.2	Názvosloví organických sloučenin	
– zná metan, etan, etylen, etanol, kyselina mravenčí a zhodnotí jejich využití v běžném životě – zná polyetylen a polyvinylchlorid, uvede průmyslové využití a zhodnotí dopad na životní prostředí – posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	3.3	Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	
	4.	Biochemie	7
– charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny	4.1	Chemické složení živých organismů	
– uvede složení, výskyt a funkce bílkovin, sacharidů a lipidů – vysvětlí význam bílkovin, sacharidů a tuků ve výživě člověka	4.2	Přírodní látky (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny a biokatalyzátory)	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– zná pojem nukleové kyseliny a biokatalyzátory			
– popíše průběh fotosyntézy a zhodnotí její význam pro život na Zemi – vysvětlí dýchání jako opačný pochod k fotosyntéze	4.3	Biochemické děje	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Mechanika	11
– rozliší formy existence hmoty, vyjmenuje základní jednotky soustavy SI a začlení fyziku mezi ostatní přírodní vědy	1.1	Fyzika jako vědní disciplína, hmota a formy její existence, fyzikální veličiny a jejich jednotky, soustava SI.	
– popíše mechanický pohyb základními výrazy, rozliší rovnoměrný přímočarý pohyb od rovnoměrně zrychleného pohybu, popíše rovnoměrný pohyb po kružnici, vypočítá základní veličiny pohybů	1.2.	Kinematika – mechanický pohyb, rychlost jako vektor, rovnoměrný přímočarý pohyb, rovnoměrně zrychlený pohyb, volný pád, rovnoměrný pohyb po kružnici.	
– vysvětlí pojem dynamika a objasní Newtonovy pohybové zákony na praktických příkladech, uvede výraz pro zákon síly	1.3	Dynamika – síla, Newtonovy pohybové zákony, gravitace.	
– uvede výrazy pro mechanickou práci, energii, výkon, účinnost a objasní veličiny na praktických příkladech	1.4	Mechanická práce a energie – mechanická práce, kinetická a potenciální energie, výkon, účinnost.	
– definuje tuhé těleso a moment síly, popíše posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil a charakterizuje těžiště, vypočítá třecí sílu a určí součinitel smykového tření	1.5	Mechanika tuhé těleso – tuhé těleso, moment síly, momentová věta, posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil, dvojice sil, těžiště, tření, třecí síla.	
– vyjmenuje vlastnosti tekutin, definuje tlak a tlakovou sílu, objasní Pascalův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak, Archimédův zákon a dynamiku tekutin, uvede příklady z praxe	1.6	Mechanika tekutin – vlastnosti tekutin, tlak, tlaková síla, Pascalův zákon, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, Archimédův zákon, dynamika tekutin.	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	2.	Termika	2
– vysvětlí veličiny teplo a teplota, uvede jejich jednotky, vysvětlí měrnou tepelnou kapacitu a přeměny vnitřní energie tělesa	2.1	Teplota, teplo, měrná tepelná kapacita. Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelné stroje, motory.	
– vysvětlí strukturu pevných látek, působení sil u různých deformací, objasní strukturu kapalin a popíše stručně změny skupenství	2.2	Pevné látky – struktura pevných látek, deformace těles. Struktura kapalin, přeměny skupenství.	
	3.	Elektrina a magnetismus	9
– objasní vznik elektrického náboje a elektrického pole, uvede druhy nábojů, vypočítá sílu pomocí Coulombova zákona a kapacitu kondenzátoru, uvede použití kondenzátorů v praxi	3.1	Elektrický náboj tělesa, elektrické pole, Coulombův zákon, kapacita, kondenzátory.	
– popíše vznik elektrického proudu v kovech a závislost odporu vodiče na teplotě, uvede výraz pro odpor vodiče a vypočítá veličiny z Ohmova zákona, vysvětlí a vypočte elektrickou práci, výkon a účinnost, nakreslí sériové a paralelní zapojení rezistorů, vypočítá základní veličiny těchto zapojení, objasní vodivost polovodičů	3.2	Elektrický proud v pevných látkách – elektrický proud v kovech, odpor vodiče, závislost odporu vodiče na teplotě, Ohmův zákon, řazení rezistorů, elektrická práce, výkon, účinnost. Vodivost polovodičů.	
– popíše magnetické pole trvalého magnetu, vodiče a dvou rovnoběžných vodičů s proudem, objasní elektromagnetickou indukci a uvede příklady využití tohoto jevu	3.3	Magnetické pole – magnetické pole trvalého magnetu, magnetické pole vodiče, magnetická indukce, vzájemné působení rovnoběžných vodičů, elektromagnetická indukce.	
– uvede vznik střídavého napětí a proudu, vypočítá efektivní hodnoty střídavých veličin, stručně popíše energetickou		Střídavý proud – vznik střídavého napětí a proudu, efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu. Přenos elektrické energie střídavým proudem, energetická soustava.	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
soustavu			
	4.	Vlnění a optika	7
– popíše chování tělesa zavěšeného na pružině, matematické a fyzické kyvadlo, uvede rozdíl mezi tlumeným a netlumeným kmitáním, rozliší podélné a příčné postupné vlnění	4.1	Mechanické kmitání a vlnění – periodický pohyb, kmitání tlumené a netlumené, těleso zavěšené na pružině, matematické a fyzické kyvadlo, vlnění a jeho znázornění, podélné a příčné postupné vlnění.	
– charakterizuje akustiku jako část vědního oboru, uvede vlastnosti zvuku a upozorní na bezpečnost práce při nadměrném hluku	4.2	Zvukové vlnění – akustika, vlastnosti zvuku.	
– definuje dvojí povahu světla, vysvětlí odraz a lom světla	4.3	Světlo a jeho šíření – optika, dvojí povaha světla, odraz světla, zákon odrazu, lom světla, zákon lomu.	
– uvede jednotlivé druhy záření, jejich vlastnosti a praktické použití	4.4	Druhy záření – infračervené, ultrafialové a rentgenové záření.	
– uvede druhy zrcadel, nakreslí zobrazení předmětu zrcadly, ovládá zobrazovací rovnici zrcadel a použití zrcadel v praxi	4.5	Zrcadla – druhy zrcadel, zobrazení zrcadly, zobrazovací rovnice pro zrcadla, použití zrcadel v praxi.	
– uvede druhy čoček, nakreslí zobrazení předmětu čočkou, ovládá zobrazovací rovnici čoček, rozliší vady oka a jejich odstranění brýlemi, uvede vybrané druhy optických přístrojů	4.6	Čočky – druhy čoček, zobrazení čočkou, zobrazovací rovnice čoček, optická mohutnost čoček, praktické použití čoček, oko jako optická soustava, optické přístroje.	
– charakterizuje fotometrii jako část vědní disciplíny, uvede výrazy pro osvětlení, začlení jednotku svítivosti mezi ostatní jednotky soustavy SI a poukáže na vybrané zásady bezpečnosti práce z fotometrického hlediska	4.7	Fotometrie – osvětlení, svítivost, hygiena osvětlování, bezpečnost práce z fotometrického hlediska.	
	5.	Fyzika atomu	3
– popíše rozdíly mezi modely atomu, uvede částice atomu, jejich náboj a zařadí je do	5.1	Model atomu, struktura atomu, elektronový obal, jádro atomu.	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
jádra nebo elektronové ho obalu			
– uvede druhy záření a způsob jejich pohlcení	5.2	Radioaktivita, jaderné záření.	
– stručně popíše jadernou reakci, uvede příklady jejího využití, vyhodnotí využití jaderných elektráren v porovnání s ostatními zdroji energie	5.3	Jaderná energie a její využití – jaderná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna.	
	6.	Vesmír	1
– uvede základní představy o struktuře vesmíru a jeho vývoji	6.1	Slunce, planety a jejich využití, komety, hvězdy a galaxie – základní představy o struktuře vesmíru a jeho vývoji.	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

E K O L O G I E A Z D R A V Í

oboru vzdělání

75 – 41 – M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 66

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět přispívá k hlubšímu pochopení přírodních jevů, pojmů a zákonů tak, aby se je žák naučil využívat v profesním i občanském životě. Formuje základní postoj žáka ve vztahu k životnímu prostředí. Plní důležitou roli při rozvoji samostatného myšlení žáka v oblasti trvale udržitelného rozvoje tak, aby pochopil základní význam přírody pro člověka.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do druhého ročníku a zahrnuje jednu ze tří částí přírodovědného vzdělání. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Základy biologie
- Základy ekologie
- Životní prostředí člověka
- Péče o životní prostředí

V průběhu celého studia budou žáci samostatně zpracovávat dílčí úkoly a projekty, budou sledovat aktuální dění v oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje. Výsledky své práce budou prezentovat přímo při vyučovací hodině. S žakovskými projekty bude možné dle iniciativy žáků vystoupit při prezentaci školy v následujícím školním roce či v rámci projektového týdne. Příkladem možných témat dílčích úkolů a projektů mohou být třídění a zpracování odpadu, přírodní zdroje surovin a energie, obnovitelné a nevyčerpatelné zdroje energie, příčiny skleníkového efektu a globální oteplování, technika na ochranu životního prostředí, kyselá dešť, ochrana přírody v ČR, atd.. Další možná témata lze zadat dle zájmu a výběru žáků.

Dále mohou proběhnout besedy s odborníky (např. národní park Šumava, myslivost apod.), popř. odborné exkurze v úpravně pitné vody, v čistírně odpadních vod, ve sběrném dvoře, přírodovědné vycházky do NP Šumava, návštěva střediska environmentální výchovy v

Kašperských Horách, vícedenní vzdělávací pobyt ve středisku environmentálního vzdělávání ve Sozci či další dle aktuální nabídky a zájmu žáků.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci budou vedeni tak, aby,

- získali pozitivní postoj k přírodě,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti,
- žili v souladu se zásadami udržitelného rozvoje,
- získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském i odborném pracovním životě.

Strategie výuky

Stěžejními metodami jsou diskuse, rozhovor, týmová práce a samostatná práce žáků. Je kladen důraz na samostatnost a iniciativu žáků. Pod vedením učitele žáci pracují s odbornou literaturou, využívají počítačové a informační technologie, zejména při vyhledávání informací, zpracování a prezentaci žákovských projektů. Žáci s vysokým zájmem o danou problematiku jsou individuálně podporováni, naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Při hodnocení se klade důraz

- na hloubku porozumění učiva o člověku, přírodních jevech a technice pro zajišťování ochrany složek životního prostředí,
 - na schopnost číst s porozuměním jednoduchý odborný text,
 - na schopnost řešit jednoduché ekologické problémy a opatřovat si k tomu nezbytné informace,
 - na schopnost vyhodnocovat nežádoucí vlivy prostředí na člověka,
 - na schopnost vyhodnocení vlivů činností člověka na složky životního prostředí a způsoby jeho ochrany.

Průběžná i závěrečná klasifikace je plně v souladu s klasifikačním řádem. Prověřování znalostí a dovedností probíhá v několika formách. Písemné práce jsou zařazovány po ukončení jednotlivých celků a prověřují hloubku porozumění dané problematice. Ústní zkoušení navíc prověřuje schopnost přesného vyjadřování, srozumitelné formulace vlastních myšlenek a názorů a výstup před žáky. Důležitou součástí ústního prověřování učiva je zařazení vlastního sebehodnocení žáků, které spolu s ústním hodnocením výkonů žáků slouží k motivaci pro jejich další práci.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci efektivně osvojili důležité pojmy a zákonitosti)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci samostatně řeší dílčí úkoly a projekty, jak je uvedeno v charakteristice učiva)
- **Komunikativní kompetence** (žáci formulují výsledky své práce srozumitelně a jazykově správně, prezentují své myšlenky verbálně i písemnou formou)
- **Personální a sociální kompetence** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili zásady zdravé životosprávy, pečovali o své zdraví a racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení)
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** (vzdělání směřuje k tomu, aby žáci jednali v souladu s udržitelným rozvojem, velký důraz je kladen na hospodárnost při nakládání s veškerými zdroji a třídění odpadu)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci průběžně vyhledávají informace o aktuálním dění v oblasti životního prostředí)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (v přímé vazbě na všechna probíraná témata)
- **Občan v demokratické společnosti** (je rozvíjena zejména mediální gramotnost v souvislosti s průběžným vyhledáváním a tříděním potřebných informací o aktuálním dění v oblasti životního prostředí, zdravého životního stylu apod.)
- **Informační a komunikační technologie** (zejména při vyhledávání informací, tvorbě a prezentaci žákovských projektů)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Základy biologie	15
– vysvětlí pojem biogenní prvky – objasní funkci cukrů, tuků, bílkovin a nukleových kyselin v živých soustavách – popíše proces vývoje organických sloučenin a buňky na Zemi – charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	1.1	Vznik a vývoj života na Zemi	
– popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života	1.2	Stavba a funkce buňky	
– vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou		Buňka prokaryotická a eukaryotická	
– charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly		Buňka rostlinná a živočišná	
– vysvětlí proces fotosyntézy a buněčného dýchání – uvede rozdíly mezi autotrofní a heterotrofní buňkou		Buněčný metabolismus	
– vysvětlí podstatu dědičnosti a proměnlivosti – uvede rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním		Dědičnost a proměnlivost	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– objasní význam genetiky			
– uvede základní skupiny organismů a porovná je	1.3	Organismy	
– vyjádří svými slovy životní projevy rostlin a živočichů			
	2.	Základy ekologie	15
– charakterizuje předmět ekologie jako vědy	2.1	Vztahy mezi organismy a prostředím	
– vysvětlí podstatu ekologické přizpůsobivosti organismů			
– popíše vlivy a význam slunečního záření, atmosféry, hydrosféry a pedosféry na organismy	2.2	Abiotické podmínky prostředí	
– charakterizuje populaci, společenstvo a ekosystém	2.3	Biotické podmínky prostředí	
– vyjmenuje a uvede příklady vztahů mezi populacemi v biocenózách (konkurence, predace a parazitismus, symbióza)			
– popíše stavbu ekosystému			
– uvede příklady potravních řetězců a popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického			
– vysvětlí rozdíl mezi ekosystémem přírodním a umělým			

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	3.	Životní prostředí člověka	20
– rozliší jednotlivé typy prostředí a uvede příklady, vyjmenuje složky životního prostředí – popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody	3.1	Charakteristika životního prostředí člověka a historické změny v životním prostředí lidí	
– charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti – posoudí vliv využívání přírodních zdrojů na prostředí	3.2	Přírodní zdroje jejich využívání	
– hodnotí vliv různých lidských činností na jednotlivé složky životního prostředí (těžba surovin, energetika, průmysl, doprava, zemědělství, urbanizace a rekreace)	3.3	Vlivy lidských činností na biosféru	
– charakterizuje negativní jevy prostředí a jejich vlivy na zdraví člověka (chemizace, odpady, hluk)	3.4	Negativní jevy prostředí	
– uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuálním stavu – uvede konkrétní příklady ohrožování živé přírody – charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	3.5	Ohrožování základních složek biosféry	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– charakterizuje globální ekologické problémy	3.6	Rozsah ekologických problémů	
	4.	Péče o životní prostředí	16
– vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí	4.1	Pojetí péče o životní prostředí	
– uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu	4.2	Ochrana přírody	
– uvede základní technická zařízení na ochranu ovzduší (odlučovače popílků, odsiřovací zařízení) – popíše způsoby čištění odpadních vod – popíše způsoby nakládání s odpady	4.3	Technika na ochranu životního prostředí	
– uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí – zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí – na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	4.4	Předpoklady a nástroje péče o životní prostředí	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

M A T E M A T I K A

oboru vzdělání

75 – 41 – M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 417

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět přispívá k formování osobnosti žáka tak, aby uměl používat matematiku v nejrůznějších životních situacích (v osobním i profesním životě, pro další studium apod.). Matematické vzdělání vede k tomu, aby žáci dovedli využívat matematické postupy při řešení praktických úloh, aby uměli problém pojmenovat, analyzovat a navrhnout efektivní řešení, byli schopni matematizovat reálné situace. Žáci jsou směřováni k tomu, aby uměli číst s porozuměním matematický text a přesně se vyjadřovali.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Číselné obory
- Mocniny a odmocniny
- Algebraické výrazy
- Rovnice a nerovnice
- Planimetrie
- Funkce
- Goniometrie a trigonometrie
- Stereometrie
- Posloupnosti
- Analytická geometrie v rovině
- Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Matematické vzdělání směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní práci, pečlivost, důslednost a vytrvalost při překonávání překážek.

Strategie výuky

Při výuce matematiky je kladen větší důraz na logické porozumění probíraného tématu s důležitým podílem procvičování příkladů. Významnou část výuky zaujímá samostatná práce žáků pod vedením vyučujícího. Významným prvkem efektivní práce při matematickém vzdělávání je samostatné řešení domácích prací a procvičování, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují si získané dovednosti a znalosti. Při výuce je rovněž používáno vhodných pomůcek – kalkulátorů, rýsovacích potřeb, literatury, popřípadě počítačů. Nadaní žáci jsou individuálně podporováni. Naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je plně v souladu s klasifikačním řádem. Probíhá v několika formách. Nejčastější jsou práce písemné, při kterých je prověřováno, jak žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další složkou hodnocení tvoří ústní zkoušení, které navíc prověřuje přesné vyjadřování a zhodnotí výstup před žáky. Důležitou součástí ústního zkoušení je sebehodnocení žáků. Největší váhu při hodnocení žáků mají nejméně dvě písemné práce, které jsou rozsáhlejší (na celou vyučovací hodinu) a uzavírají jednotlivá probíraná témata v daném klasifikačním období. Doplňujícím prvkem je hodnocení samostatné práce žáků – jejich domácích prací a aktivního přístupu k výuce.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Mezi klíčové kompetence, které matematické vzdělání rozvíjí, patří zejména přesnost a správnost vyjadřování, logické myšlení a odvozování, porozumění odbornému textu, tabulkám a grafům, práce s informacemi, aplikace základních matematických postupů při řešení praktických úloh. Žáci jsou motivováni k práci, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními lidmi a samostatnému učení. Velký význam má rozvoj přizpůsobivosti a podpora získávání předpokladů pro celoživotní vzdělávání.

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí. Toto průřezové téma je podporováno při výuce vhodnou volbou tématicky zaměřených příkladů.)

- **Člověk a svět práce** (Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Jsou vedeni k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů.)
- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke schopnosti komunikovat s ostatními a zásadám slušného chování.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Číselné obory	20
– provádí aritmetické operace v oboru přirozených čísel – rozliší prvočíslo a číslo složené rozloží přirozené číslo na prvočinitele – určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek – provádí operace s celými čísly	1.1	Operace s přirozenými a celými čísly	
– pracuje s různými tvary zápisu racionálního čísla a jejich převody – provádí operace se zlomky – provádí operace s desetinnými čísly – znázorní racionální číslo na číselné ose	1.2	Racionální čísla	
– řeší praktické úlohy na procenta a užívá trojčlenku	1.3	Procenta	
– zařadí číslo do příslušného oboru – provádí aritmetické operace v číselných oborech – užívá pojmy opačné a převrácené číslo – znázorní reálné číslo nebo jeho aproximaci na číselné ose	1.4	Reálná čísla	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– určí absolutní hodnotu reálného čísla – znázorňuje absolutní hodnotu reálného čísla na číselné ose	1.5	Absolutní hodnota reálného čísla	
– zapisuje a znázorňuje intervaly – určuje a graficky znázorňuje průnik a sjednocení intervalů	1.6	Intervaly reálných čísel	
	2.	Mocniny a odmocniny	20
– vypočítá druhou mocninu a odmocninu – vypočítá třetí mocninu a odmocninu –	2.1	Druhá a třetí mocnina a odmocnina	
– provádí operace s mocninami s přirozeným exponentem	2.2	Mocniny s přirozeným exponentem	
– provádí operace s mocninami s celým exponentem	2.3	Mocniny s celým exponentem	
– provádí operace s mocninami s racionálním exponentem – provádí operace s odmocninami	2.4	Mocniny s racionálním exponentem	
	3.	Algebraické výrazy	25
– určí hodnotu výrazu – určí nulový bod výrazu	3.1	Výraz, hodnota výrazu	
– provádí početní operace	3.2	Mnohočleny	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
s mnohočleny – rozloží mnohočlen na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
– provádí operace s lomenými výrazy – určí definiční obor lomeného výrazu	3.3	Lomené výrazy	
– provádí operace s výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	3.4	Výrazy s mocninami a odmocninami	
	4.	Rovnice a nerovnice	34
– určí lineární funkci a narýsuje její graf – užívá ekvivalentních úprav k řešení lineární rovnice s jednou neznámou – řeší graficky jednoduché lineární rovnice – užívá lineární rovnici k řešení slovních úloh	4.1	Lineární rovnice	
– užívá sčítací a dosazovací metodu k řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých – řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých	4.2	Soustavy lineárních rovnic	
– řeší lineární nerovnice s jednou neznámou – řeší soustavu dvou lineárních nerovnic o dvou neznámých	4.3	Lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	4.	Rovnice a nerovnice	16
– určí kvadratickou funkci a narysuje její graf – řeší neúplné kvadratické rovnice – řeší úplnou kvadratickou rovnici s užitím diskriminantu – užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice – řeší slovní úlohy vedoucí na kvadratickou rovnici	4.4	Kvadratická rovnice	
– řeší neúplnou kvadratickou nerovnici – řeší úplnou kvadratickou nerovnici	4.5	Kvadratické nerovnice	
	5.	Planimetrie	30
– správně užívá pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina, polorovina – rozlišuje a znázorní úhly vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné – užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině (rovnoběžnost, kolmost, odchylka přímek, délka úsečky, velikost úhlu, vzdálenost bodu a přímky) – rozliší konvexní a nekonvexní útvary	5.1	Základní planimetrické pojmy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– řeší úlohy o množinách bodů dané vlastnosti			
– popíše a určí shodná zobrazení (souměrnosti, posunutí, otočení) a užije jejich vlastností – využívá poznatků o množinách všech bodů dané vlastnosti k řešení úloh	5.2	Geometrická zobrazení a množiny bodů dané vlastnosti	
– řeší úlohy vedoucí na shodnost a podobnost trojúhelníků	5.3	Shodnost a podobnost trojúhelníků	
– aplikuje poznatky o trojúhelnících (obsah, obvod, velikost výšky, Pythagorova věta, Eukleidovy věty) v úlohách početní geometrie	5.4	Obsah a obvod trojúhelníků	
– definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku – řeší praktické úlohy s užitím goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku	5.5	Trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku	
– rozliší a popíše vlastnosti základních druhů čtyřúhelníků (rovnoběžníky, různoběžníky, lichoběžníky) a pravidelné mnohoúhelníky – užije s porozuměním poznatky o čtyřúhelníku (obsah, obvod, vlastnosti úhlopříček, kružnice opsaná vepsaná) v úlohách početní geometrie – užije s porozuměním poznatky o pravidelném mnohoúhelníku v úlohách početní geometrie	5.6	Mnohoúhelníky	
– popíše a užije základní	5.7	Kružnice, kruh	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
vlastnosti kružnice a kruhu – aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích (obsah a obvod) v úlohách početní geometrie			
	6.	Funkce	30
– aplikuje různá zadání funkce – používá pojmy definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce – sestrojí graf funkce $y = f(x)$ – určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic – užívá s porozuměním vlastnosti funkce (monotonie, extrémy, periodická, inverzní)	6.1	Základní poznatky o funkcích	
– určí lineární funkci a sestrojí graf – užije pojem a vlastnosti přímé úměrnosti, sestrojí graf – určí předpis lineární funkce z daných bodů či z grafu – řeší reálné problémy pomocí lineární funkce	6.2	Lineární funkce	
– určí racionální funkci a načrtne její graf – užije pojem a vlastnosti nepřímé úměrnosti – načrtne graf nepřímé úměrnosti – řeší reálné problémy pomocí	6.3	Racionální funkce, nepřímá úměrnost	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
nepřímé úměrnosti			
– určí kvadratickou funkci – stanoví definiční obor a obor hodnot kvadratické funkce – sestrojí graf kvadratické funkce – vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce – určí intervaly monotonie a bod, v němž nabývá funkce extrému – řeší reálné problémy pomocí kvadratické funkce	6.4	Kvadratická funkce	
– určí exponenciální funkci, stanoví definiční obor a obor hodnot, sestrojí graf – určí logaritmickou funkci, stanoví definiční obor a obor hodnot, sestrojí graf – popíše vlastnosti exponenciální a logaritmické funkce – užije logaritmu a jeho vlastností – řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice	6.5	Exponenciální a logaritmická funkce	
	7.	Goniometrie a trigonometrie	23
– užívá pojem jednotková kružnice, oblouková a stupňová míra, orientovaný úhel – definuje goniometrické funkce v intervalu $\langle 0, 2\pi \rangle$, resp. $\langle -\pi/2, \pi/2 \rangle$, $\langle 0, \pi \rangle$ – určí definiční obor a obor	7.1	Goniometrické funkce	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
hodnot – sestrojí graf – určí vlastnosti goniometrických funkcí, intervaly monotonie a bod, v nichž funkce nabývají extrému			
– řeší jednoduché goniometrické rovnice	7.2	Goniometrické rovnice	
– užije sinové a kosinové věty k řešení obecného trojúhelníku	7.3	Řešení obecného trojúhelníku	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	8.	Stereometrie	22
– určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou rovin, přímky a roviny,, vzdálenost bodu od roviny	8.1	Základní polohové vlastnosti v prostoru	
– charakterizuje jednotlivá tělesa – vypočítá objem a povrch krychle, kvádra, hranolu, jehlanu, rotačního válce, rotačního kužele, komolého kužele a jehlanu, koule a jejích částí – využívá poznatků o tělesech v praktických úlohách	8.2	Objemy a povrchy těles	
	9.	Posloupnosti	22
– vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce – určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, graficky a výčtem prvků	9.1	Základní poznatky o posloupnostech	
– určí aritmetickou posloupnost a vysvětlí význam difference – aplikuje základní vzorce pro aritmetickou posloupnost	9.2	Aritmetická posloupnost	
– určí geometrickou posloupnost a objasní význam kvocientu – aplikuje základní vzorce pro	9.3	Geometrická posloupnost	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
geometrickou posloupnost			
– provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí – orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	9.4	Finanční matematika	
Žák:	10.	Analytická geometrie v rovině	30
– definuje pojem vektor, určí jeho umístění, souřadnice a velikost – provádí operace s vektory (součet, rozdíl vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin, odchylka vektorů)	10.1	Operace s vektory	
– určí parametrické vyjádření přímky – vypočítá obecnou rovnici přímky – sestaví směrnicový tvar rovnice přímky – řeší polohové a metrické vztahy bodů a přímek (vzdálenost bodu od přímky, vzájemná poloha bodu a přímky, vzájemná poloha dvou přímek, odchylka dvou přímek)	10.2	Přímka a její analytické vyjádření	
Žák:	11.	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	25
– aplikuje základní kombinatorická pravidla – rozpozná kombinatorické	11.1	Kombinatorika a pravděpodobnost	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
skupiny (variace, permutace, kombinace bez opakování)“ – určí počty variací, permutací, kombinací bez opakování a aplikuje je v reálných situacích – počítá s faktoriály a kombinačními čísly – určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem			
– používá pojmy: statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak kvantitativní a kvalitativní – vypočítá četnost a relativní četnost hodnoty znaku – určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, modus a medián) – určí charakteristiky variability (rozptyl a směrodatná odchylka) – vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách	11.2	Statistika	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	12.	Souhrnné opakování, systematizace a aplikace učiva	120
– řeší úlohy v rozsahu daném učební osnovou předmětu Matematika pro jednotlivé kapitoly – aplikuje poznatky při řešení komplexních úloh a úloh z reálného života	5.1 5.2 5.3 5.4 5.5 5.6 5.7 5.8 5.9 5.10 5.11	Číselné obory Mocniny a odmocniny Algebraické výrazy Rovnice a nerovnice Planimetrie Funkce Goniometrie a trigonometrie Stereometrie Posloupnosti Analytické geometrie v rovině Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

T Ě L E S N Á V Ý C H O V A

oboru vzdělání

75 – 41 – M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 258

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Oblast vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, disharmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou žáci v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Jsou vychováváni k dodržování zásad bezpečnosti a prevenci úrazů při pohybových aktivitách.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikace při pohybových činnostech, organizace, hygiena a bezpečnost v tělesné výchově a sportu
- Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
- Gymnastika, tanec a jiné pohybové činnosti s rytmičným a hudebním doprovodem
- Úpoly
- Atletika
- Pohybové hry
- Sportovní hry
- Sporty vyžadující zvláštní klimatické, prostorové nebo materiální podmínky a netradiční sporty
- Motorické testy a testy svalové nerovnováhy
- Výběrové učivo

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- pojímat zdraví jako prvořadou hodnotu potřebnou ke kvalitnímu prožívání života;
- preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány; využívat pravidelné pohybové aktivity v denním režimu a k celoživotní péči o zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.);
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti;
- pociťovat radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- □ usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;

Strategie výuky

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, dnech (zařazeno např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat. Pro žáky se zdravotním oslabením škola vytváří oddělení zdravotní tělesné výchovy.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků bude v souladu s učebními osnovami školy s ohledem na specifické potřeby jednotlivých žáků za pomoci školských poradenských pracovišť, rodičů...

Hodnocení výsledků:

- plnění požadavků dle stanovených limitů
- přihlédnutí k aktivitě a vztahu žáka ke sportovním činnostem
- zapojení žáka do soutěží a disciplín v rámci školy, města, republiky
- účast na sportovních kurzech a výcvicích

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence

k řešení problémů a k práci s informacemi,...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné. Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- ☐ měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- ☐ byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- ☐ hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- ☐ byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- ☐ dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- ☐ dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- ☐ byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- ☐ vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k řešení problémů** (Osobnostní rozvoj – trénink vůle překonávat překážky, trénink soustředění pro danou pohybovou činnost, cvičení sebekontroly a sebeovládání, dodržování hygienických návyků, používání psychického uvolnění a relaxace, pozitivní naladění mysli, využití volného času k pohybové činnosti)
- **Komunikativní kompetence** (Sociální rozvoj – spolupráce a komunikace především při kolektivních hrách)
- **Personální a sociální kompetence** (Morální rozvoj – vzájemná pomoc a povzbuzení pohybově méně nadaným spolužákům, uplatnění zásad „fair-play, zodpovědný přístup)

Náplň hodin je ovlivňována prostorovými možnostmi, vybavením, rozdílnou výkonnostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže a zájmovou orientací žáků.

Sportovní kurz bude zařazen v prvním ročníku (viz tabulka přehledu využití týdnů ve školním roce) dle zájmu žáků a organizačních možností školy

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Péče o zdraví	4
– uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku – dovede posoudit vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví	1.1	Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	
– popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel – dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak na ně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	1.2	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (životní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	
– prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	1.3	První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život	
	2.	Tělesná výchova	57
– volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat – komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smlouvané signály a vhodně používá odbornou terminologii – - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží – § dokáže rozhodovat, zapisovat sledovat výkony jednotlivců – - dovede připravit	2.1	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví. Prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti. Technika a taktika. Zásady sportovního tréninku. - odborné názvosloví - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc. Zásady chování a jednání v různém prostředí. Regenerace a kompenzace, relaxace. - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování - zdroje informací	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
prostředky k plánovaným pohybovým činnostem – je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy – dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu			
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i k vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	2.2	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <i>jako součást všech tematických celků</i>	
– uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	2.3	Gymnastika - cvičení s náčiním - tyče, švihadlo, obruč, míče - cvičení na nářadí – koza, hrazda, bedna - akrobacie – kotoul vzad do stoje na rukách	
– využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	2.4	Atletika běhy (rychlý, vytrvalý) nízké starty skok daleký, vysoký hody míčkem a vrh koulí	
– dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích – participuje na týmových herních činnostech družstva – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	2.5	Pohybové hry - florbal - strategie hry - volejbal - prstová, bagrová technika, podání - košíková – dribling, střelba na koš, dvojtakt - kopaná - přihrávky, střelba na bránu - pravidla soutěží, rozhodování, výstroj, výzbroj - odbíjená -softtenis	
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	2.6	Úpoly - přetahy a přetlaky - pády - základní sebeobrana	
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové	2.7	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
nerovnováhy – dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, kazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji			
– zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	3	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikování pohybové aktivity	5

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	4.	Péče o zdraví	2
– volí vhodné oblečení a obutí – dovede poskytnout pomoc		- hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení a obutí - záchrana a pomoc	
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i k vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojení způsoby relaxace	5.	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející – překážková dráha - kondiční (těžké míče, činky) - kompenzační (overbally, velké míče)	4
– uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	6.	Gymnastika - cvičení s náčiním – tyče, švihadlo, obruč, míče - rozevíčky - cvičení na nářadí – koza, hrazda, bedna - akrobacie – průprava přemetu vpřed - šplh	14
– využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti – rozumí základním pravidlům	7.	Atletika -běhy 100 m s nízkým startem - vytrvalostní běh 1 500m. 3 000m, - fahrtrek, nízké starty - skok daleký, vysoký - hody míčkem a vrh koulí - pravidla	18
– dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných odvětvích – participuje na týmových herních činnostech družstva – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	8.	Pohybové hry - florbal – kombinace útočné a obranné - košíková – zónový obranný systém, střelba po driblinku - kopaná – postupný útok na bránu - pravidla soutěží, rozhodování, výstroj, výzbroj - bruslení – základní činnosti - softtenis	16
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	9.	Úpoly - přetahy a přetlaky - pády - základní sebeobrana	4

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy – dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	10.	Motorické testy a testy svalové nerovnováhy - testování tělesné zdatnosti - motorické testy	3
– zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	11.	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hra, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	5

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	12.	Pohybové dovednosti	6
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání – uplatňuje osvojené způsoby relaxace		Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející překážková dráha - kondiční (těžké míče, činky) - kompenzační (overbally, velké míče)	
– uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby	13.	Gymnastika a tanec - cvičení s náčiním – tyče, švihadlo, obruč, míče - rozcvičky - cvičení na nářadí – koza, hrazda, bedna - akrobacie průprava přemetu vpřed - šplh - rytmická gymnastika – základní kroky	14
– využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	14.	Atletika - běhy 100 m, 400 m - vytrvalostní běh 1 500m, 3 000m, - fahrtrek, - skok daleký, vysoký - hody míčkem a vrh koulí - pravidla	18
– dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných odvětvích – participuje na týmových herních činnostech družstva – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	15.	Pohybové hry - florbal – kombinace útočné a obranné - košíková – zónový obranný systém, střelba po driblinku - kopaná – postupný útok na bránu - pravidla soutěží, rozhodování, výstroj, výzbroj - bruslení – základní činnosti - házená – přihrávka, 7 m hod	18
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost	16.	Úpoly - přetahy a přetlaky - pády - základní sebeobrana	2
– ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	17.	Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	4

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví – je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	18.	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hra, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	4

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	19.	Péče o zdraví	2
– má osvojeny zásady bezpečnosti při tělesné výchově – volí vhodné oblečení a obutí při různých pohybových aktivitách		- zásady bezpečnosti při tělesné výchově - vhodné oblečení a obutí při různých pohybových aktivitách	
– dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost – ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i k vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojení způsoby relaxace	20.	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející – překážková dráha - kondiční (těžké míče, činky) - kompenzační (overbally, velké míče)	4
– uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách – je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby	21.	Gymnastika a tanec - cvičení s náčiním – tyče, švihadlo, obruč, míče - rozcvičky - cvičení na nářadí – koza, hrazda, bedna - akrobacie – přemet stranou, stoj na hlavě - šplh - taneční kroky, takt, improvizace	14
– orientuje se v oblasti netradičních sportů – rozumí tomu jaké prostorové, materiální či klimatické podmínky tyto sporty vyžadují	22.	Sporty vyžadující klimatické, prostorové nebo materiální podmínky a netradiční sporty	3
– dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných odvětvích – participuje na týmových herních činnostech družstva – dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	23.	Pohybové hry - florbal – kombinace útočné a obranné - košíková – zónový obranný systém, střelba po driblinku - kopaná – postupný útok na bránu - pravidla soutěží, rozhodování, výstroj, výzbroj - bruslení – základní činnosti - házená – přihrávka, 7 m hod	15
– dovede rozvíjet svalovou	24.	Úpoly	2

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
sílu, rychlost, obratnost a pohyblivost		- přetahy a přetlaky - pády - základní sebeobrana	
– využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	25.	Atletika - nízké starty - běhy 100 m, 400 m - vytrvalostní běh 1 500m, 3 000m, - fahrtrek, - skok daleký, vysoký - hody míčkem a vrh koulí - pravidla	18
– zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	26.	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hra, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	2

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

I N F O R M A T I K A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 129

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalším běžným aplikačním programovým vybavením.

Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žák zvládl efektivně pracovat s informacemi (zejména s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií) a komunikovat pomocí Internetu.

Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Úvod
- Historie počítačů
- Hardware
- Software
- Textový editor
- Internet
- Operační systém
- Informatika
- Tabulkový procesor
- Databáze
- Data
- Prezentační manažer
- Počítačové sítě

- Algoritmizace a programování
- Multimédia
- Počítačová grafika
- Webové stránky

Kapitola textový editor resp. tabulkový procesor je rozdělena do dvou částí, kde každá z částí je probírána v jiném ročníku.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích vede žáky k pozitivnímu postoji k výpočetní technice a motivaci k celoživotnímu vzdělávání, které je v této oblasti nepostradatelné.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, důvěru ve vlastní práci, pečlivost, důslednost, vytrvalost při překonávání překážek a byli schopni sebehodnocení.

Strategie výuky

Hlavní formou výuky je individuální práce žáka („žáci pracují, učitel obchází počítače“). Ostatní formy jsou doplňkové (výklad, frontální výuka). V této výuce není učitel neustále středem pozornosti, centrem výuky je žák a jeho práce jako prostředek jeho vzdělávání.

Významným prvkem efektivní práce při vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je samostatné nebo skupinové řešení menších projektů, kde si žáci ověřují správné pochopení probírané látky a upevňují si získané dovednosti a znalosti. Nadaní žáci jsou individuálně podporováni. Naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Průběžné hodnocení i závěrečná klasifikace jsou plně v souladu s klasifikačním řádem.

Základní formou průběžného hodnocení je pozorování. Učitel vidí, zda žák právě vysvětlenou látku chápe, zda se orientuje v neznámém prostředí nebo v zadané úloze, zda se žák snaží či je kreativní, zda chápe probrané pojmy. Žáci se učí sebekriticky hodnotit výsledky své práce.

Dílčí hodnocení žáků je prováděno testem, samostatnou prací a projektem. Největší váhu při hodnocení žáků mají projekty.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučování informačními technologiemi významně přispívá k rozvoji osobnosti žáka a k jeho přípravě na budoucí povolání.

Mezi klíčové kompetence, které vzdělání v informačních a komunikačních technologiích rozvíjí, patří čestnost, iniciativa, pružnost, vytrvalost, organizování, úsilí,

odpovědnost, trpělivost, zvědavost a spolupráce. V nejvyšším patře pyramidy cílů výuky stojí naučit žáka takové dovednosti, které mu umožní přežít, žít důstojný život, uplatnit se ve společnosti apod.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žáci by se měli učit efektivně a řešit základní i složitější úkoly.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žáci by měli řešit problémy samostatně i ve skupině.)
- **Komunikativní kompetence** (Žáci by se měli vhodně vyjadřovat a měli by umět objasňovat a formulovat své myšlenky a používat správnou terminologii.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žáci by měli využívat zkušeností, dále se vzdělávat, pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit úkoly.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žáci jsou motivováni k prezentování svých profesních cílů a využívání poznatků z informačních a komunikačních technologií v ostatních předmětech.)
- **Matematické kompetence** (Žáci by měli aplikovat základní matematické postupy při řešení problémů v tabulkovém procesoru a při algoritmizaci.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žáci by měli vyhledávat nové informace na Internetu a komunikovat elektronickou poštou.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, důležité nejen pro vztah k životnímu prostředí.)
- **Člověk a svět práce** (Žáci jsou motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Jsou vedeni k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů.)
- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke schopnosti komunikovat s ostatními a k dodržování zásad slušného chování.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník**33 hodin**

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod	2
– popíše zásady slušného chování při práci s počítačem	1.1	Základy počítačové etiky	
– popíše zdravotní problémy při práci s počítačem – popíše principy hygieny počítačového pracoviště – popíše psychologická a sociální rizika práce s počítačem	1.2	Počítač a tělesné zdraví	
	2.	Historie počítačů	2
– popíše počítačí stroje – předchůdce dnešních počítačů	2.1	Předchůdci počítačů	
– vysvětlí historii a mezníky vývoje počítačů	2.2	Vývoj počítačů	
– rozlišuje využití výpočetní techniky v různých oborech lidských činností	2.3	Druhy počítačů	
	3.	Hardware	2
– vysvětlí pojem počítačová sestava	3.1	Počítač	
– vysvětlí pojem základní jednotka a popíše druhy základních jednotek	3.2	Základní jednotka	
– popíše komponenty počítače (základní deska, procesor, RAM, pevný disk, přídatné	3.3	Komponenty počítače	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
karty, ...)			
– popíše vstupní zařízení (klávesnice, myš, tablet, skener, ...)	3.4	Vstupní zařízení	
– popíše výstupní zařízení (monitor, tiskárna, ...)	3.5	Výstupní zařízení	
– popíše vstupně-výstupní zařízení (disketová mechanika, ZIP mechanika, CD, DVD, Blu-ray, USB, Flash, pásková zálohovací zařízení, ...)	3.6	Vstupně-výstupní zařízení	
	4.	Software	2
– popíše historii operačních systémů – vysvětlí strukturu operačního systému	4.1	Operační systémy	
– vysvětlí pojem program – vysvětlí pojmy instalace, aktualizace a lokalizace – rozliší programy podle druhu	4.2	Druhy programů	
– rozliší druhy programů podle licence	4.3	Licence	
	5.	Textový editor	14
– vysvětlí pojem kurzor – popíše strukturu dokumentu – vysvětlí pojem odstavec v textovém editoru – píše velká písmena ŤŘŠŮ a	5.1	Editace textu	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
speciální znaky @\$ – vkládá symboly do textu – vysvětlí pravidla psaní mezer – pohybuje se po dokumentu klávesami a myší – označí text do bloku – vyhledává a nahrazuje text – vytváří iniciály			
– vysvětlí typografická pravidla – rozlišuje patková a bezpatková písma – rozlišuje řezy písma – vysvětlí pravidla pro odstavce, dělení slov, předložky a spojky na koncích řádek, uvozovky, spojovníky, závorky, procento, jednotky, měnu, datum, telefonní čísla a tečku	5.2	Základní typografická pravidla	
– formátuje písmo (typ písma, velikost písma, rez písma) – formátuje odstavce (zarovnání, odsazení, mezery, tok textu) – vkládá objekty – upravuje dokument (vzhled stránky, ohraničení a stínování) – píše do sloupců	5.3	Formátování textu	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vysvětlí pojem styl odstavce – vysvětlí pravidla výběru stylů – aplikuje styly na vytvořené dokumenty – vytváří vlastní styly – konfiguruje styly	5.4	Styly	
– vysvětlí funkci pravítka a tabulátoru – popíše typy tabulátorů – nastaví tabulátor a upraví jeho pozici, smaže tabulátor – vysvětlí funkci klávesy Tab – vytváří jednoduché tabulky, faktury, jídelníčky....	5.5	Tabulátory	
– vytváří tabulky pomocí nabídky – edituje text v tabulce – mění šířku a výšku buněk v tabulce – vytváří různá ohraničení tabulky – mění barvu pozadí buněk a textu – přidává a odebírá buňky, řádky a sloupce v tabulce – přemísťuje a maže tabulky	5.6	Tabulky	
– vytváří odrážky a číslování	5.7	Odrážky a číslování	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vytváří víceúrovňové číslování – vysvětlí pravidla tvorby výčtů a používá je při tvorbě dokumentů			
– vysvětlí význam a využití záhlaví a zápatí – vytváří záhlaví a zápatí – vytváří hlavičkový papír	5.8	Záhlaví a zápatí	
– upravuje vzhled dokumentu před tiskem – nastavuje parametry tisku různých dokumentů	5.9	Tisk	
	6.	Internet	7
– rozliší druhy internetových prohlížečů – popíše prohlížeč Microsoft Internet Explorer – prohlíží webové stránky – prohlíží webové stránky v zabezpečené zóně	6.1	Internetový prohlížeč	
– vysvětlí pojem internetový vyhledávač a klíčové slovo – rozliší katalogové a fulltextové vyhledávače – vyhledává informace pomocí klíčového slova ve fulltextových vyhledávačích – prochází sekcemi katalogového vyhledávače	6.2	Vyhledávání v Internetu	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– ukládá data z Internetu do počítače – ukládá adresy do oblíbených položek – používá jazykové překladače			
– vysvětlí části e-mailové adresy – popíše strukturu e-mailu a způsoby práce s e-mailem – komunikuje prostřednictvím elektronické pošty – popíše dobré mravy při e-mailování	6.3	Off-line komunikace	
– komunikuje prostřednictvím chatu – komunikuje prostřednictvím ICQ	6.4	On-line komunikace	
– komunikuje prostřednictvím Skype	6.5	Internetová telefonie	
– vysvětlí význam FTP – popíše možnosti využití FTP v praxi – popíše podoby FTP	6.6	FTP	
– orientuje se v zavedených komunikačních prostředcích i v novinkách MS Office	6.7	Komunikační prostředky Microsoft Office	
	7.	Operační systém	4
– vysvětlí pojem operační systém a jeho funkce	7.1	Obecně o operačních systémech	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vyjmenuje operační systémy a srovná jejich vlastnosti	7.2	Srovnání operačních systémů	
– přihlásí se do Windows a počítačové sítě – popíše pracovní plochu, okno a hlavní panel – spouští programy a přepíná mezi nimi – konfiguruje a nastavuje Windows – pracuje s nápovědou – používá funkci „průzkumník“	7.3	Microsoft Windows	
– vysvětlí pojem soubor, popíše typy, velikost, atributy a datum vytvoření souborů – vysvětlí pojmy složka, stromová struktura a pracuje s nástrojem pro správu dat na disku – vytváří, označuje, přejmenovává, maže, kopíruje a přesouvá objekty – vytváří zástupce na pracovní ploše – vysvětlí pojem schránka a pravidla pro práci se schránkou	7.4	Uspořádání dat na disku	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník**33 hodin**

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	8.	Informatika	2
– vysvětlí pojmy informace a informatika – popíše aplikace informatiky	8.1	Informace	
– popíše informační zdroje – popíše parametry kvalitního informačního zdroje a kvalitní informace – vysvětlí pojmy nosič informace, informační gramotnost a informační společnost	8.2	Zdroje informací	
– vysvětlí pojem informační etika – popíše zásady netiquette – popíše porušování autorských práv v oblasti IKT – rozumí termínům ochrana a bezpečnost informací	8.3	Informační etika	
	9.	Textový editor	15
– vkládá obrázky a grafické objekty – upravuje a odstraňuje grafické objekty – vysvětlí zásady umístění grafických objektů na stránce	9.1	Grafika	
– vysvětlí pravidla tvorby a použití šablon	9.2	Šablony	
– využívá styly v dokumentu k tvorbě automatického stylu	9.3	Obsah a rejstřík	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
a rejstříku			
– zpracuje data pro potřeby hromadné korespondence a poštovní korespondence	9.4	Hromadná korespondence	
– ovládá základy tvorby maker, umí je zaznamenat a spustit	9.5	Makra	
– exportuje a importuje data mezi základními a běžně používanými formáty	9.6	PDF soubory	
– aplikuje typografická pravidla i ostatní zásady uspořádání dokumentu při jeho tvorbě	9.7	Kompozice a barvy dokumentu	
	10.	Tabulkový procesor	16
– pohybuje se po buňkách, zadává data do buněk, opravuje a maže obsah buňky – označuje buňky do bloku – popíše typy buněk – nastavuje šířku sloupce a výšku řádku	10.1	Operace s buňkami	
– zarovnává obsah buňky – formátuje text v buňkách (řez písma, typ, barva a velikost písma) – formátuje tabulku (ohraničení, barva pozadí buněk, automatický formát) – vkládá, upravuje a odstraňuje	10.2	Grafická úprava buňky	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
objekty			
– nastavuje formát buňky (číslo, zarovnání, písmo, ohrazení, vzorky, zámek)	10.3	Formát buňky	
– vytváří vzorce bez použití a s použitím předdefinovaných funkcí – kopíruje vzorce – formátuje buňky s použitím podmíněného formátování – vysvětlí rozdíl mezi absolutní a relativní adresou – vytváří vzorce s použitím absolutní adresy – vytváří vzorce mezi listy	10.4	Vzorce	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník**33 hodin**

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	11.	Tabulkový procesor	8
– popíše prvky a oblasti grafu – popíše typy grafů – vytváří grafy pomocí průvodce – upravuje grafy	11.1	Grafy	
– odstraňuje a skrývá řádky a sloupce – řadí záznamy v tabulce – filtruje záznamy v tabulce – vytváří vlastní filtry – pracuje s listy – aplikuje příčky na tabulky – omezuje vstupní data prostřednictvím ověření dat – zamyká tabulku nebo jednotlivé buňky	11.2	Databázové funkce tabulkového procesoru	
	12.	Databáze	12
– vyjmenuje úlohy vhodné pro použití databázového systému	12.1	Základní databázové pojmy	
– zpracovává data pomocí tabulek	12.2	Tabulky	
– vytváří jednotlivé typy dotazů	12.3	Dotazy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vytváří vstupní formuláře, formuláře s podformuláři a ovládacími prvky	12.4	Formuláře	
– navrhuje výstupní sestavy	12.5	Sestavy	
– vzájemně propojuje pomocí relací data zpracovaná v tabulkách	12.6	Relace v tabulkách	
	13.	Data	2
– vysvětlí princip komprimace a dekomprimace – komprimuje a dekomprimuje data – popíše archivační programy	13.1	Komprimace a dekomprimace dat	
– popíše zabezpečení počítače a dat před zneužitím cizí osobou – popíše principy zálohování dat – vysvětlí postup údržby dat na disku	13.2	Zabezpečení dat	
– vysvětlí pojem počítačový vir – popíše, jak se viry šíří a jak jim předejít – popíše typy virů a další formy infiltrace systému počítače – vysvětlí, jak se viry prakticky projevují – vysvětlí pojem antivirový	13.3	Viry a antivirové programy	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
program – vysvětlí, jak pracují antivirové programy – popíše antivirové programy			
	14.	Prezentační manažer	8
– vysvětlí účel a cíl prezentace – popíše zásady úspěšné prezentace – popíše prezentační manažer – vysvětlí pojem počítačová prezentace – popíše zásady pro zpracování počítačové prezentace – vytváří počítačové prezentace	14.1	Základní tvorba prezentace	
– vkládá tabulky do prezentace – vkládá grafické objekty do prezentace	14.2	Vkládání objektů do prezentace	
– vytváří animace a přechody – využívá časování při tvorbě prezentace	14.3	Animace a přechody	
	15.	Počítačové sítě	3
– vysvětlí pojem počítačová síť	15.1	Počítačová síť	
– popíše topologie sítí (sběrnice, hvězda, kruh)	15.2	Topologie sítí	
– popíše rozdělení sítí podle	15.3	Rozdělení sítí	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
velikosti			
– popíše koncepcí sítí (peer-to-peer, klient / server)	15.4	Koncepcí sítí	
– vysvětlí pojmy uživatelský účet, uživatelské jméno a heslo – popíše přístupová práva uživatele k objektům – vysvětlí pojmy administrátor, dědění práv a uživatelské skupiny – popíše postup přidání, nastavení a odebrání uživatele a uživatelských skupin	15.5	Přístupová práva	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	16.	Algoritmizace a programování	7
– vysvětlí pojem algoritmus a popíše podmínky, které musí algoritmus splňovat – popíše možnosti zápisu algoritmu – vysvětlí princip tvorby vývojových diagramů	16.1	Algoritmus	
– vytváří nejjednodušší typy algoritmů prostřednictvím vývojových diagramů	16.2	Sekvence	
– volí vhodné příkazy pro řešení dílčích problémů	16.3	Větvení	
– vytváří programy pro opakované načítání a hodnocení dat	16.4	Cykly	
– při řešení úloh aplikuje metodu strukturovaného programování – odladí jednoduché programy	16.5	Tvorba jednoduchých výpočtových programů	
	17.	Multimédia	5
– chápe pojem multimédia, zná výhody a použitelnost multimédií – rozlišuje multimediální formáty	17.1	Multimediální programy	
– stáhne hudbu z Internetu, přehraje ji v přehrávači,	17.2	Hudba	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
vytvoří playlist			
– orientuje se ve způsobech a možnostech zpracování videa pomocí dostupného SW	17.3	Digitální video	
– vytvoří multimediální prezentaci na zadané téma, kterou prezentuje na Internetu	17.4	Tvorba multimediální prezentace pomocí SW pro tvorbu prezentací	
	18.	Počítačová grafika	10
– vysvětlí pojem rastrová grafika – popíše výhody a použití rastrové grafiky – pracuje v rastrovém grafickém programu	18.1	Rastrová grafika	
– vysvětlí pojem vektorová grafika – popíše výhody a použití vektorové grafiky – pracuje ve vektorovém grafickém programu	18.2	Vektorová grafika	
– popíše možnosti digitálních fotografií – získává (fotografování, skenování, Internet), upravuje a publikuje digitální fotografie – vytváří koláže	18.3	Digitální fotografie	
– seznámí se s animačními SW – dovede využít nástrojů na	18.4	Animace	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
zpracování grafiky ke tvorbě a úpravě grafického dokumentu – aplikuje zásady pro správnou tvorbu grafických dokumentů			
– rozlišuje komprimované (bezeztrátově a ztrátově) a nekomprimované obrázky – popíše formáty JPEG, GIF	18.5	Formáty souborů	
	19.	Webové stránky	8
– zná HW i SW prostředky použitelné při tvorbě webových stránek	19.1	Struktura webových stránek	
– vytváří HTML dokumenty	19.2	HTML	
– orientuje se v problematice vkládání obrázků, animací, zvuku a videa do HTML prezentace	19.3	Estetické a věcné zásady tvorby webových stránek	
– používá tlačítka, rozevírací nabídky, dialogy pro vstup údajů apod.	19.4	Dynamické webové stránky	
– seznámí se s doplňkem klasického HTML – CSS styly	19.5	Kaskádové styly	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

Z Á K L A D Y E K O N O M I K Y A P R Á V A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 198

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Studenti získají základy ekonomického vzdělání, seznámí se s ekonomickým prostředím podniku a s působením makroekonomického prostředí (státní rozpočet, nezaměstnanost, inflace) na podnik. Seznámí se se základními ekonomickými pojmy a fungováním podniku (založení, hospodaření, organizační zabezpečení, majetek podniku, zásobování, investiční činnost, zánik). Získají znalosti z podnikového managementu a využití jeho nástrojů při řízení provozu ve službách cestovního ruchu. Studenti získají znalost Obchodního zákoníku, Živnostenského zákona a Zákoníku práce.

Žáci se seznámí s právními předpisy, které prostupují veřejným, profesionálním i soukromým životem. Utváří se tak právní vědomí žáka na potřebné úrovni a jeho schopnost dodržovat právní předpisy v občanském životě i budoucím povolání.

Nedílnou součástí je získání znalostí týkajících se mzdové problematiky (výpočty mezd, sociálního a zdravotního pojištění) a daní (daňová přiznání). Neméně důležitá je znalost fungování finančního trhu národního hospodářství a Evropské unie.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Ekonomie jako věda
- Základy práva
- Podstata a fungování tržní ekonomiky
- Podnikání , Obchodní zákoník
- Hospodaření podniku a zdroje financování podnikatelské činnosti
- Podnikové činnosti

- Pracovně právní vztahy
- Občanské a rodinné právo
- Daňová soustava
- Finanční trh, bankovníctví
- Národní hospodářství a Evropská unie
- Trestní právo, správní řízení

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět umožňuje žákům osvojit si základy ekonomického myšlení a obchodně podnikatelských aktivit, orientovat se v ekonomických jevech a tržním hospodářství a v právních aspektech obchodně podnikatelských vztahů. Žáci získávají schopnost celoživotního vzdělávání, aby byli flexibilní a našli široké uplatnění na trhu práce.

V průběhu odborných praxí, které se uskutečňují v reálném pracovním prostředí, mají žáci možnost porovnat své vědomosti a dovednosti s požadavky zaměstnavatele. Žáci se musí orientovat v neznámém prostředí, navazovat kontakty a zvládnout řadu administrativních činností.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří :

V teoretických hodinách jsou žáci formou výkladu seznámeni s jednotlivými tématy a jejich problematikou. Součástí výuky je pak řešení konkrétních praktických příkladů (výpočty mezd, odpisů, daňové výpočty, kalkulace nákladů, kalkulace ceny, výpočty bodu zisku). Praktické úkoly žáci dotvářejí v rámci samostatné domácí práce. Žáci mají být schopni individuálně pracovat s právními předpisy a formou referátů zpracovávat aktuální informace z oblasti práva a ekonomiky. Nedílnou součástí výuky jsou i odborné přednášky a exkurze. Důraz se klade zejména na komunikativní dovednosti, které se uplatní především při interpretaci výsledků řešení zadaných úloh.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni známkami při individuálním zkoušení. Znalosti se ověřují také písemnými testy, většinou v závěru tematických celků. Žáci mohou být hodnoceni také známkou za zpracování ročníkové práce na vybrané ekonomické téma. Obhajoba této práce může být součástí ústní maturity. Při hodnocení je kladen důraz na porozumění učivu, schopnost aplikovat získané poznatky při zpracování projektů, umění organizovat, diskutovat o ekonomických otázkách a uvažovat v souvislostech.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět vede žáky ke komunikativnosti, rozvíjí kompetence k učení, k práci a spolupráci, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, k práci s informacemi, k využití informačních a komunikačních technologií a k pracovnímu uplatnění.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (podporuje schopnost celoživotně se vzdělávat)
- **Kompetence k řešení problémů** (na praktických příkladech žáci řeší konkrétní ekonomické situace)
- **Komunikativní kompetence** (žáci se dovedou vyjadřovat ústně, zpracovávají písemný materiál, využívají informací, vysvětlují a znázorňují konkrétní situace)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci získají dovednost pracovat v týmu na dosažení společných cílů a nést odpovědnost za práci vlastní i za práci ostatních)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žák je veden tak, aby uměl vyhledat a získat informace týkající se zaměstnanosti, nabídky a poptávky práce, aby je uměl vyhodnotit a efektivně využít)
- **Matematické kompetence** (žák je schopen aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žák umí využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, efektivně pracuje s informacemi, vyhledává informace, zákonné normy)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a svět práce** (důležitým partnerem je Úřad práce, který výuku obohacuje o konkrétní informace a rady týkající se oblasti povolání, zaměstnání a trhu práce, žák je veden tak, aby uměl vyhledat a získat informace a efektivně je využít)
- **Informační a komunikační technologie** (při vhodných příležitostech jsou v předmětu využívány prostředky výpočetní techniky)
- **Člověk a životní prostředí** (výuka je zaměřena na přípravu žáků k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, žáci jsou vedeni k tomu, aby porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty)
- **Občan v demokratické společnosti** (výchova je zaměřena na vytváření a upevňování takových postojů, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Ekonomie jako věda	4
– Vysvětlí, čím se zabývá ekonomie – Rozliší makro a mikroekonomii – Vysvětlí úlohu jednotlivých ekonomických subjektů – Orientuje se v ekonomických systémech	1.1 1.2 1.3 1.4	Předmět ekonomie Rozdělení ekonomické vědy Základní ekonomické subjekty Základní ekonomické otázky a systémy	
	2.	Základy práva	6
– Vysvětlí základní pojmy – Vysvětlí systém právního řádu a pojem zákonnosti, popíše soustavu soudů v ČR – Vysvětlí druhy právních předpisů – Rozliší platnost a účinnost právních předpisů – Charakterizuje příklady právních vztahů a způsobilost člověka k právním úkonům – Vysvětlí rozdíl mezi právem veřejným a soukromým	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5	Právní řád, zákonnost, právní vědomí Právní normy, jejich druhy Platnost, účinnost, působnost a publikace právních předpisů Právní vztahy, účastníci právních vztahů, právní úkony Systém českého práva, právo veřejné a soukromé	
	3.	Podstata fungování tržní ekonomiky	20
– Používá a rozlišuje základní ekonomické pojmy – Popíše fungování tržního	3.1 3.2	Potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň Výroba a výrobní faktory	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
mechanismu – Posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku – Vyjádří formou grafu průběh nabídky a poptávky a určí rovnovážnou cenu	3.3 3.4 3.5 3.6 3.7 3.8	Hospodářský proces Zboží, peníze, cena Trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka Tržní rovnováha Konkurence Selhání trhu	
	4.	Podnikání, Obchodní zákoník	30
– Chápe podstatu podnikání a jeho cíle – Rozliší oběžný a dlouhodobý majetek – Orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich hlavní znaky – Chápe odlišnosti podnikání v ČR – Umí posoudit vhodnost konkrétní právní formy pro „svou firmu” – Orientuje se v náležitostech žádosti o živnostenské podnikání – Pracuje s Obchodním zákoníkem a Živnostenským zákonem, vyhledá potřebné informace – Orientuje se ve způsobech ukončení podnikání – Vyjmenuje základní povinnosti podnikatele vůči	4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 46 4.7 4.8	Znaky podnikání, znaky podniku Vznik a zánik podniku Majetek podniku Právní formy podnikání Podnikání dle Obchodního zákoníku a Živnostenského zákona Specifika podnikání ve službách ČR Podnikání v rámci EU	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
státu			
	5.	Hospodaření podniku a zdroje financování podnikatelské činnosti	20
– Na příkladech vysvětlí a rozliší náklady a výnosy – Vysvětlí podstatu a způsoby stanovení ceny – Použije kalkulaci pro výpočet nákladů a ceny	5.1 5.2 5.3 5.4 5.5	Náklady, rozdělení nákladů Kalkulace vlastních nákladů Výsledky výroby, výnosy Výsledek hospodaření Druhy a způsoby financování podniku	
	6.	Občanské právo	15
– Charakterizuje věcná práva podle druhů – Dokáže definovat právní pojetí věci a majetku – Vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví – Dokáže rozlišit dědické skupiny včetně aplikace práva a vydědění – Popíše, jaké závazky plynou z běžných smluv, dovede hájit spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace – Vysvětlí řešení společných dluhů a pohledávek – Dokáže rozlišit jednotlivé smlouvy a vyjmenovat nutné náležitosti	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6	Věcná práva Právní pojetí věci, majetek Právo vlastnické, spoluvlastnictví, držba, věcná práva k cizím věcem Dědické právo Závazkové právo, společné dluhy a společné pohledávky Smlouvy – kupní smlouva, darovací smlouva, smlouva o dílo, smlouva o budoucí smlouvě, nájemní smlouva, příkazní smlouva, smlouva o přepravě	
	7.	Rodinné právo	4

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Popíše práva a povinnosti mezi rodiči a dětmi	7.1	Vztahy mezi rodiči a dětmi, rodičovská odpovědnost	
– Zná práva a povinnosti manželů a dětí	7.2	Vztahy mezi manželi, vyživovací povinnost	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	8	Podnikové činnosti, pracovně právní vztahy	35
– Orientuje se ve struktuře podnikových činností – Charakterizuje hlavní činnost podniku – Určí optimální výši zásob – Vypočítá zhodnocení investic – Orientuje se v Zákoníku práce – Orientuje se v zákonné úpravě mezd, provádí mzdové výpočty – Vypočte daň z příjmu – Vypočte zdravotní a sociální pojištění – Vyhledá informace o nabídkách práce, reaguje na ně – Zná nástroje marketingu – Zná části procesu řízení a jejich funkci	8.1 8.2 8.3 8.4 8.5 8.6	Hlavní činnost podniku Zásobování a logistika Investiční činnost Pracovně právní vztahy, Zákoník práce Odměňování zaměstnanců – mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy, daň z příjmu, sociální a zdravotní pojištění Marketing a management jako podnikové činnosti	
	9.	Daňová soustava	10
– Orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním a placení daní – Zná základní daňové pojmy	9.1 9.2 9.3	Struktura daňové soustavy Přímé a nepřímé daně Funkce daní	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Rozliší přímé a nepřímé daně – Provede základní výpočty daní			
	10	Finanční trh, bankovníctví	20
– Zná podstatu a subjekty finančního trhu – Vysvětlí podstatu cenných papírů a pravidla obchodování s nimi – Umí objasnit obecné znaky burzy – Orientuje se v bankovní soustavě – Chápe úlohu centrální banky – Rozliší aktivní a pasivní bankovní operace – Zná moderní způsoby platebního styku – Zná základní pojmy v pojišťovnictví – Rozliší základní druhy pojištění	10.1 10.2 10.3 10.4 10.5 10.6 10.7 10.8 10.9 10.10	Peníze, vývoj, formy, funkce, cenné papíry Peněžní trh, kapitálový trh Nástroje finančního trhu Subjekty finančního trhu Burza a burzovní obchody Bankovní soustava v ČR, ČNB Bankovní operace, bankovní služby Platební styk Podstata pojišťovnictví Základní druhy pojištění	
	11.	Národní hospodářství a EU	17

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Orientuje se ve struktuře NH – Dokáže odlišit ziskový a neziskový sektor – Vysvětlí význam ukazatelů výkonnosti NH – Chápe podstatu hospodářského cyklu – Objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti – Posoudí dopady inflace – posoudí význam ZO pro ekonomiku – vysvětlí příjmy a výdaje SR – zhodnotí ekonomický dopad členství v EU	11.1 11.2 11.3 11.4 11.5 11.6	Struktura národního hospodářství Úroveň národního hospodářství Základní ukazatele : hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, platební bilance Hospodářská politika státu a její cíle Státní rozpočet Evropská unie	
	12.	Trestní právo a správní řízení	17
– Odliší trestný čin od přestupku – Zná podmínky trestní odpovědnosti – Dokáže definovat pojem pachatele – Zná tresty a ochranná opatření, která mohou soudy ukládat – Vysvětlí jednotlivá stadia trestního řízení – Vysvětlí postavení a úkoly notářů, advokátů a soudců – Je schopen určit postup správních orgánů na	12.1 12.2 12.3 12.4 12.5 12.6 12.7	Pojem, členění, prameny trestního práva Trestní odpovědnost Pachatel, spolupachatel, účastník Tresty a ochranná opatření Trestní řízení, orgány činné v trestním řízení Notáři, advokáti, soudci Postupy správních orgánů jednajících a rozhodujících ve správním řízení	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
konkrétním příkladu			

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

S O C I Á L N Í S L U Ž B Y

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 258

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky s postavením sociální politiky v systému politiky státu, zejména ve vztahu k hospodářské politice. Ukázat její významnou roli jako jednoho z nástrojů sociálního smíru ve společnosti. Předmět má poskytnout žákovi přehled o nejdůležitějších směrech a součástech sociální politiky, vytvořit nosný základ pro další předměty, které se do větší hloubky zabývají sociálními problémy a různými sociálními skupinami. Žák se dokáže orientovat v systému sociálního zabezpečení a chápe vztahy mezi sociální politikou a dalšími odvětvími (ekonomika, právo, sociologie a pod.). Předmět seznamuje žáky s různými formami, prostředky a přístupy k sociální ochraně a pomoci občanům v obtížné sociální nebo životní situaci. Opírá se jednak o rámec společenské solidarity, jednak o ideál naplňování individuálního lidského potenciálu, je žák schopen pomáhat jednotlivcům, rodinám, skupinám i komunitám dosáhnout způsobilosti k sociálnímu uplatnění nebo ji získat zpět. Kromě toho je schopen vytvářet pro jejich uplatnění příznivé společenské podmínky.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- **Sociální politika**
- úloha sociální politiky ve společnosti
- tři pilíře sociální politiky
- řízení sociální politiky
- **Sociální služby:**
- systém sociálních služeb
- základní druhy a formy sociálních služeb
- služby sociální péče
- služby sociální prevence
- úhrada nákladů za sociální služby

- péče o vybrané skupiny sociálně potřebných občanů
- podmínky poskytování sociálních služeb
- předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět sociální služby usiluje zejména o to, aby žáci získali celkový přehled o sociální politice uskutečňované v České republice, orientovali se v systému sociální péče a jejím řízení. Aby dokázali uplatnit v praxi zejména znalosti v péči o tzv. vybrané skupiny sociálně potřebných občanů a usilovali o zdokonalování této péče. Uplatňovali dovednost kritického myšlení v pracovním kontextu, včetně dovednosti uplatňovat teorii v praxi. Pracovali v souladu s etickými principy sociální práce a s ohledem na pozitivní význam odlišnosti. Uměli zhodnotit empiricky vlastní činnost a činnost jiných relevantních subjektů. Preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, jednali solidárně a citlivě, byli tolerantní a respektovali lidská práva. Vážili si hodnot lidské práce a jednali hospodárně.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří výklad, který je doplněn o individuální práci s právními předpisy, zejména se zákonem o sociálních službách a dalšími zákony z oblasti sociálního zabezpečení, včetně právních norem nižší právní síly. Žáci se mj. učí zpracovávat potřebnou dokumentaci týkající se požadavků na sociální dávky a sociální podporu. Zpracovávají formou referátů z denního a odborného tisku aktuální informace z oblasti sociální politiky a připravovaných a schválených legislativních změn týkajících se sociálního zabezpečení.

Kritéria hodnocení žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení, kde je kladen důraz především na souvislost projevu, jeho věcnou správnost a přesnost vyjadřování. Přitom je přihlíženo zejména k aplikaci znalostí na řešení konkrétních případů v praxi. Zadávaní písemných prací je realizováno po zvládnutí tematického celku, přičemž je kladen důraz na správnost, přehlednost a přesnost vyhotovení. Je hodnocena i průběžná aktivita a zájem o výuku. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vzdělávání v předmětu sociální služby přispívá k naplňování cílů vytyčených v klíčových kompetencích a průřezových tématech. Vede žáky k tomu, aby dokázali aplikovat základní postupy při řešení praktických úkolů, přispívá ke schopnosti žáka řešit pomocí nabytých znalostí a vyhledaných informací samostatně běžné i mimopracovní problémy.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

• Kompetence k učení

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení

- využívat ke svému učení různé informační zdroje
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů**
Absolventi by měli:
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
Absolventi by měli:
 - vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
- **Personální a sociální kompetence**
Absolventi by měli:
 - přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
 - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění**
Absolventi by měli:
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
 - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- **Matematické kompetence**
Absolventi by měli:
 - správně používat a převádět běžné jednotky
 - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi**
Absolventi by měli:
 - pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
 - pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
 - komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline
 - komunikace

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí**
Výuka je zaměřena na přípravu žáků k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Žáci jsou vedeni k tomu, aby porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji.

- **Člověk a svět práce**

Hlavním cílem výuky je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

- **Informační a komunikační technologie**

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Zároveň je důležité naučit žáky vyhledávat informace pomocí internetu, pracovat s informacemi a komunikačními prostředky.

- **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství je zaměřena na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výuka předmětu rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využít nabyté znalosti a dovednosti k argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života. Výuka se zaměřuje zejména k pěstování vlastní odpovědnosti, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností a k budování odpovědnosti k majetku a jiným materiálním hodnotám.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:		Sociální politika	
–	1.	Úloha sociální politiky ve společnosti	25
– vysvětlí funkci sociálního státu a jeho různá pojetí	1.1	sociální stát (různá pojetí)	
– vysvětlí cíle a principy sociální politiky a objasní sociální politiku ČR v evropském kontextu; charakterizuje důvody a cíle aktuálních sociálních opatření v ČR, posoudí jejich realizaci	1.2	sociální politika státu	
– dokáže popsat náplň činnosti jednotlivých subjektů sociální politiky, analyzuje dominantní sociální problémy	1.3	subjekty a objekty sociální politiky	
– je schopen vysvětlit úlohu a význam jednotlivých nástrojů (zejména práva a ekonomiky) a aktérů sociální politiky (především státní moci a politických stran)	1.4	nástroje a aktéři sociální politiky	
– dokáže vyjmenovat způsoby, kterými hospodářská politika může ovlivňovat sociální politiku a vysvětlí jakým způsobem může zpětně sociální politika ovlivňovat hospodářskou politiku	1.5	vztah mezi sociální politikou a hospodářskou politikou	
–	2.	Tři pilíře sociální politiky	21
– popíše systém sociální ochrany v ČR a vysvětlí jakým způsobem je realizována sociální a zdravotní politika našeho státu	2.1	sociální a zdravotní politika	
– orientuje se v systému jednotlivých dávek státní sociální podpory	2.2	státní sociální podpora	
– vysvětlí, v kterých situacích	2.3	sociální pomoc	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
a za jakých podmínek se poskytuje sociální pomoc, včetně forem jejího uplatňování			
–	3.	Řízení sociální politiky	20
– vysvětlí (v souladu s legislativní úpravou) základní úkoly státních orgánů a obcí při řízení sociální politiky	3.1	úkoly státu a obcí	
– je schopen pojmenovat orgány sociální politiky, které se podílejí na jejím řízení na centralizované a decentralizované úrovni a dokáže posoudit na základě údajů sociální situaci v regionu a sociální politiku orgánů samosprávy		orgány sociální politiky	
– dokáže pojmenovat kategorii nestátních subjektů a jejich konkrétní podíl na řízení sociální politiky		podíl nestátních subjektů	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:		Sociální služby	
–	1.	Systém sociálních služeb	20
– zná definici sociální služby, vysvětlí funkci sociálních služeb v ČR a v regionu	1.1	definice sociální služby	
– vysvětlí základní zásady při poskytování sociálních služeb, zejména z hlediska rozsahu, formy a kvality pomoci a podpory	1.2	základní zásady při poskytování sociálních služeb	
– charakterizuje zabezpečení sociálních služeb z právního a ekonomického hlediska	1.3	systém sociálních služeb, ekonomika a management sociálních služeb	
– vysvětlí úlohu státu, samosprávy, nevládních organizací a dalších subjektů v řízení sociálních služeb	1.4	úloha státu, samosprávy a dalších subjektů v řízení sociálních služeb	
– charakterizuje okruh oprávněných osob, kterým při splnění podmínek stanovených zákonem, jsou poskytovány sociální služby a příspěvek na péči; je schopen vysvětlit podmínky poskytování sociálních služeb klientům, včetně jejich vztahů k poskytovatelům	1.5	právní postavení klientů	
–	2.	Základní druhy a formy sociálních služeb	16
– vysvětlí obsah základního a odborného sociálního poradenství, včetně okruhu osob, kterým je poskytováno	2.1	sociální poradenství	
– dokáže stručně popsat sociální služby pobytové, ambulantní a terénní	2.2	formy poskytování sociálních služeb	
– určí základní činnosti při poskytování sociálních služeb ve smyslu příslušného zákona; chápe rozsah úkonů	2.3	základní činnosti při poskytování sociálních služeb	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, které stanoví prováděcí právní předpis			
–	3.	Služby sociální péče	30
– dokáže charakterizovat osobní asistenci jako terénní službu s jejími základními činnostmi, s vyjmenováním osob, kterým je tato služba poskytována	3.1	osobní asistence	
– zná vyjmenované úkony, které jsou poskytovány v rámci terénní nebo ambulantní služby určeným osobám v rámci jejich domácností a v zařízeních sociálních služeb	3.2	pečovatelská služba	
– vysvětlí základní činnosti terénní služby, která je poskytována osobám vystaveným stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností	3.3	tísňová péče	
– charakterizuje základní činnosti terénních a ambulantních služeb poskytovaných osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy v oblasti orientace nebo komunikace	3.4	průvodcovské a předčítatelské služby	
– zná základní činnosti terénní služby, poskytované osobám se sníženou soběstačností, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby	3.5	podpora samostatného bydlení	
– vysvětlí základní činnosti a cíl terénní, ambulantní a pobytové služby, poskytované osobám se sníženou soběstačností	3.6	odlehčovací služby	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– charakterizuje poskytovanou ambulantní pomoc osobám se sníženou soběstačností	3.7	centra denních služeb	
– vysvětlí obsah základních činností v rámci poskytovaných ambulantních služeb osobám se sníženou soběstačností, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby	3.8	denní stacionáře	
– charakterizuje základní činnosti poskytovaných služeb osobám se sníženou soběstačností, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby	3.9	týdenní stacionáře	
– charakterizuje pobytové služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby; vyjmenuje vybavení, včetně služeb, které je poskytováno nezaopatřeným dětem v těchto domovech	3.10	domovy pro osoby se zdravotním postižením	
– vysvětlí obsah základních činností poskytovaných pobytových služeb osobám se sníženou soběstačností zejména z důvodu věku	3.11	domovy pro seniory	
– charakterizuje poskytované pobytové služby osobám se sníženou soběstačností, která je snížena z důvodů zejména chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách a která vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby; vysvětlí režim v těchto zařízeních	3.12	domovy se zvláštním režimem	
– vysvětlí základní činnosti pobytové služby poskytované osobám se sníženou soběstačností,	3.12	chráněné bydlení	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
popíše formu skupinového a individuálního bydlení			
– charakterizuje sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče včetně obsahu jejich základních činností	3.13	sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:		Sociální služby	
–	1.	služby sociální prevence	35
– vysvětlí obsah základní činnosti terénní, popřípadě ambulantní služby, které je poskytováno zejména zdravotně postiženému dítěti do 7 let a jeho rodičům	1.1	raná péče	
– vysvětlí obsah základní činnosti poskytované na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci	1.2	telefonická krizová pomoc	
– zná základní činnosti terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace	1.3	tlumočnické služby	
– objasní poslání azylových domů, včetně obsahu poskytované pobytové služby	1.4	azylové domy	
– charakterizuje pobytové služby podle obsahu jejich základní činnosti a určí osoby, kterým jsou tyto služby poskytovány	1.5	domy na půl cesty	
– vysvětlí náplň a cíl základní činnosti nízkoprahových zařízení poskytujících ambulantní, popřípadě terénní služby	1.6	kontaktní centra	
– charakterizuje podmínky, stanovené pro poskytnutí terénní, ambulantní nebo pobytové služby na přechodnou dobu, včetně obsahu její základní činnosti	1.7	krizová pomoc	
– vysvětlí poslání a náplň činnosti terénní a ambulantní služby poskytované osobám	1.8	nízkoprahová denní centra	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
bez přístřeší			
– charakterizuje poslání a cíl ambulantních, popřípadě terénních služeb poskytovaných dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy	1.9	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
– zná základní činnosti ambulantní služby poskytované v noclehárnách osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování	1.10	noclehárny	
– vysvětlí obsah základních činností terénní služby poskytované zejména osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách a to po absolvování příslušné ústavní léčby	1.11	služby následné péče	
– charakterizuje terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, jehož vývoj je ohrožen a uvede obsah základních činností této služby	1.12	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
– vysvětlí obsah základních činností ambulantní, popřípadě terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením	1.13	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	
– charakterizuje poslání ambulantní služby včetně její základní činnosti a vysvětlí účel sociálně pracovní terapie	1.14	sociálně terapeutické dílny	
– vysvětlí poslání poskytovaných pobytových	1.15	terapeutické komunity	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
služeb i na přechodnou dobu včetně jejich základní činnosti, která je poskytována osobám majících zájem o začlenění do běžného života			
– charakterizuje terénní programy jako terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy; uvede obsah a cíl její základní činnosti	1.16	terénní programy	
– charakterizuje soubor specifických činností poskytovaných formou terénních nebo ambulantních služeb včetně formy pobytové v centrech sociálně rehabilitačních služeb	1.17	sociální rehabilitace	
–	2.	Úhrada nákladů za sociální služby	10
– dokáže vyjmenovat všechny sociální služby, které ve smyslu příslušného zákona jsou poskytovány bez úhrady	2.1	sociální služby poskytované bez úhrady	
– je schopen vyjmenovat úhrady za pobytové služby stanovené příslušným zákonem a prováděcím právním předpisem	2.2	sociální služby poskytované za úhradu	
–	3.	Péče o vybrané skupiny sociálně potřebných občanů	21
–	3.1	péče o rodinu	
– charakterizuje situaci v dysfunkční a neúplné rodině a popíše základní přístupy a formy institucionální a jiné pomoci těmto rodinám	3.1.1	dysfunkční a neúplná rodina	
– je schopen zdůvodnit názor, že rodinná výchova a rodinné prostředí je nejvýznamnějším činitelem formujícím člověka; definuje	3.1.2	výchova k zodpovědnému rodičovství	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
rodičovskou zodpovědnost ve smyslu zákona o rodině			
–	3.2	péče o staré občany	
– vysvětlí zásadu neoddělitelnosti a komplexnosti zdravotních a sociálních služeb a uvede opatření, která byla v oblasti péče o staré občany přijata Světovou zdravotnickou organizací	3.2.1	přístupy k péči o staré občany v zahraničí a u nás	
– charakterizuje jejich řízení, organizační režim, úhradu pobytu a poskytované služby	3.2.2	typy zařízení pro staré občany	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:		Sociální služby	
–		Péče o vybrané skupiny sociálně potřebných občanů (pokračování učiva bodu 3 – 3. ročníku)	30
–	3.3	péče o občany se zdravotním postižením	
– vysvětlí v souladu s platnou legislativou rozdělení občanů se zdravotním postižením s uvedením jednotlivých stupňů mimořádných výhod	3.3.1	vymezení základních pojmů	
– vysvětlí, v čem spočívá ochrana na trhu práce a uvede základní povinnosti zaměstnavatelů vyplývající ze zákona o zaměstnanosti	3.3.2	vliv zdravotního postižení na pracovní uplatnění a sociální status	
– charakterizuje úkoly státních orgánů, zejména úřadů práce, včetně obecních a krajských úřadů	3.3.3	formy institucionální péče	
– charakterizuje základní potřeby nemocného (tělesné, psychické, sociální a spirituální) a uvede v čem spočívá hospicová péče; vysvětlí fáze umírání (včetně projevů a pomoci) podle Dr. Rossové	3.3.4	pomoc dlouhodobě a nevyléčitelně nemocným, péče o umírající	
–	3.4	péče o děti a mládež	
– vysvětlí základní ustanovení právních předpisů upravujících ochranu dětí a mládeže, uvede podmínky poskytování ochrany na území ČR, včetně jejího zaměření a pojmenuje orgány, které tuto ochranu zajišťují; objasní práva dítěte a dokumentuje jejich naplňování v konkrétní situaci	3.4.1	sociálně právní ochrana dětí a mládeže	
– charakterizuje pětici indikačních činitelů při	3.4.2	náhradní rodinná péče	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
výběru žadatelů o osvojení a pěstounskou péči; uvede základní podmínky pro jejich realizaci a nové trendy v této oblasti			
–	4.	Podmínky poskytování sociálních služeb	15
– vysvětlí jednotlivé podmínky potřebné pro registraci, včetně doložení bezúhonnosti žadatele a potřebných dokladů připojených k žádosti	4.1	podmínky registrace	
– vysvětlí způsob vedení registru a jeho obsah	4.2	vedení registru poskytovatelů sociálních služeb	
– zná povinnosti poskytovatelů	4.3	povinnosti poskytovatelů sociálních služeb	
– vysvětlí podmínky a uvede náležitosti potřebné pro uzavření smlouvy	4.4	smlouva o poskytnutí sociální služby	
– zná úkoly, které vyplývají pro obce, obecní úřady, kraje a krajské úřady, včetně ministerstva, při zajišťování sociálních služeb	4.5	působnost při zajišťování sociálních služeb	
– vysvětlí způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu a Strukturálních fondů Evropských společenství	4.6	financování sociálních služeb	
–	5.	Předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka	15
– zná základní činnosti sociálního pracovníka, vysvětlí předpoklady k výkonu povolání (způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odbornou způsobilost), orientuje se v právních dokumentech týkajících se poskytování sociálních služeb, zejména ve vztahu k přímé činnosti pracovníků sociálních služeb	5.1	sociální pracovník	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– chápe povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci; vysvětlí způsob a formy dalšího vzdělávání	5.2	další vzdělávání sociálního pracovníka	
– charakterizuje okruh pracovníků, kteří vykonávají odbornou činnost; poskytne klientovi základní radu a pomoc v jeho sociální situaci, a to způsobem srozumitelným pro laika; dokáže objasnit práva klientů sociálních služeb a dokumentuje jejich naplňování v konkrétní situaci	5.3	předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách	
– dokáže popsat ve smyslu zákona jednotlivé činnosti, podle kterých je definován pracovník v sociálních službách; popíše organizační strukturu a pracovní režim zařízení, které poznal v průběhu praktického vyučování, zhodnotí fungování zařízení z hlediska kvality poskytovaných služeb a dodržování práv jeho rezidentů	5.4	výkon činnosti pracovníků v sociálních službách	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

A D M I N I S T R A T I V A

oboru vzdělání

75-41-M/01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 129

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Administrativa je předmět, který připravuje žáky k tomu, aby byli schopni využívat kancelářskou a výpočetní techniku ve své práci po absolvování školy a v průběhu studia ji využívat i v rámci jiných předmětů.

Jedním z cílů tohoto předmětu je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce, v životě a při uplatňování svých práv v oblasti pracovněprávních vztahů.

Specifikou tohoto předmětu je vlastní činnost žáka i skupiny žáků. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Součástí výuky jsou témata, kde se žák seznamuje se základy administrativních činností, pracuje s normami pro vyhotovování úředních dopisů a dalších písemností, se sestavováním a vyhotovováním tabulek, s organizací písemného styku, se zásadami archivace a skartace písemností.

Smyslem je pomáhat žákům odpovědně se rozhodovat na základě analýzy získaných informací, verbálně komunikovat při důležitých jednáních a písemně se vyjadřovat při úřední korespondenci. Veškerá výuka směřuje k vytvoření dovedností potřebných při sebe prezentaci, při jednání s potenciálním zaměstnavatelem i klienty. Dále pomáhá žákům zvládnout správní a administrativní postupy týkající se jeho činnosti, základní techniky sociálního šetření a vedení a zpracování agendy o klientech v oblasti sociální péče.

Předmět též reflektuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při jednotlivých činnostech a při práci s didaktickou a multimediální technikou.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Úvod
- Písemná komunikace

- Základní pravidla pro psaní textů
- Úprava textu
- Manipulace s písemnostmi
- Normalizovaná úprava písemností
- Obchodní a úřední dopis
- Cizojazyčné dopisy
- Dokumenty při nákupu a prodeji
- Písemnosti při styku s bankou a poštou
- Dokumenty při organizaci a řízení firmy nebo instituce
- Jednoduché právní listiny
- Personální písemnosti
- Osobní dopisy
- Propagační písemnosti
- Drobná publikační činnost
- Správní a administrativní postupy v sociální oblasti
- Základní techniky sociálního šetření
- Dokumenty podléhající zvláštnímu režimu
- Komunikační technika
- Práce s informacemi
- Vybrané problémy předmětu

Výuku je vhodné rozšířit o odborné exkurze vztahující se k tematickým celkům, je též nutná trvalá spolupráce se sociálními partnery a s organizacemi, ve kterých žáci vykonávají odbornou praxi. Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žáci:

- byli schopni sebehodnocení a měli vhodnou míru sebevědomí
- aplikovali osvojené dovednosti ve své vlastní práci a v sociální péči o klienty
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- dokázali pracovat samostatně i v týmu a spolupracovat s pracovníky na úseku sociální péče
- analyzovali různé zdroje informací a navrhovali různá řešení problému
- napomáhali péči o klienty s cílem zachovat a podpořit jejich soběstačnost a sebeúctu
- byli ochotni zabezpečovat styk s institucemi a úřady
- porozuměli jiným lidem a byli schopni s nimi aktivně komunikovat
- podporovali klienty v udržení a obnovení kontaktu se sociálním prostředím

- spolupracovali s odborníky různých profesí (sociálními pracovníky, lékaři, pracovníky sociálních zařízení, orgány péče o děti)

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří zásada posloupnosti probíraných témat v jednotlivých ročnících, která by měla zachovávat vhodné návaznosti učiva a podporovat výuku v ostatních předmětech (mezipředmětové vztahy). Z důvodů provázanosti témat se budou jednotlivé tematické celky prolínat a jejich výuka bude probíhat v cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli po zvládnutí základů.

Další učivo lze řadit podle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být specifika oboru.

Stěžejní formou je cvičení v odborné učebně. Těžiště výuky je provádění jednotlivých úkonů. K dalším metodám patří výklad a ihned následuje praktické procvičení učiva. Praktické úlohy se uplatňují ve vyučovacích hodinách a realizují se formou různých cvičení, samostatných prací, týmových prací. Při výuce se postupuje frontální metodou s individuálním přístupem k pomalejším žákům (dyslexie, dysgrafie), důraz je kladen na samostatné vyhledávání odborných informací a práci s nimi. Centrem výuky je žák a jeho práce.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je hodnocen průběžně při hodinách, převažuje písemné zkoušení, testy, praktické úlohy, souhrnná práce a klasifikace domácích prací.

Při klasifikaci žáků bude důraz kladen na zodpovědné plnění úkolů, dodržování norem, estetickou úpravu. Žáci si budou vytvářet základní složky, které budou pravidelně klasifikovány. Hodnocena bude též aktivita a kreativita žáků.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Absolvent je schopen organizovat pracovní činnosti v přímém styku s klienty. Dokáže využívat komunikační techniku k zabezpečování styku klientů s institucemi a úřady. Výuka je zaměřena na vyřizování nezbytné administrativní agendy, na osvojení profesní kultury, kultivované, taktní a empatické jednání s klienty.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák má pozitivní vztah k získávání vědomostí a dovedností)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žák je schopen samostatně, operativně a kreativně rozhodovat, pomáhat řešit problémy klientů v oblasti styku s úřady)
- **Komunikativní kompetence** (Žák je schopen vyjadřovat se verbálně i písemně, prezentovat se, využívat komunikační techniku)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák je připraven dále se sebevzdělávat a mít empatický přístup v sociální interakci s klienty)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žák dokáže reagovat na novinky v oboru, adaptovat se na nové pracovní podmínky a na požadavky trhu práce)

- **Matematické kompetence** (Žák aplikuje výpočty v administrativní agendě, při sociálním šetření)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák využívá prostředky moderních technologií při sběru, třídění, vyhodnocování informací, pracuje se základním počítačovým vybavením a aplikuje informace vzhledem ke svému oboru)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za životní prostředí)
- **Člověk a svět práce** (Žák má přehled o možnostech pracovního zařazení, sleduje uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí)
- **Informační a komunikační technologie** (Žák využívá moderní informační a komunikační technologie při výuce, práce s internetem, tvorba prezentací, využívá možnosti moderní komunikace s klienty s handicapem, dokáže se přizpůsobit měnícím se životním i pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat)
- **Občan v demokratické společnosti** (Žáci jsou vedeni k aktivitě, ke schopnosti komunikovat s ostatními lidmi, zohledňuje při komunikaci multikulturní a sociální specifika klientů)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod	3
– rozpozná nebezpečí vzhledem k charakteru práce – uvědomuje si pravidla závazná, doporučená a zvyková	1.1	Úvod do výuky administrativy	
	1.2	Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	
	1.3	Pravidla písemné a elektronické komunikace	
	2.	Písemná komunikace	10
– dokáže rozpoznávat formáty papírů a obálek – zvládá psát na klávesnici – rozlišuje chyby – dokáže spočítat svůj výkon – kontroluje správnost svého psaní	2.1	Pravidla úpravy písemných dokumentů	
	2.2	Základní metoda ovládání klávesnice	
	3.	Pravidla pro psaní textů	10
– zdokonaluje rychlost a přesnost svého psaní – analyzuje chyby – naučí se označovat text, zkratky – rozlišuje psaní čísel – opisuje cizojazyčné texty	3.1	Členění a označování textů	
	3.2	Úprava tabulek, obrázků	
	3.3	Zvýrazňování a zvláštní úpravy textů	
	3.4	Psaní zkratk, titulů, číselných údajů	
	3.5	Cizojazyčné texty	
	4.	Manipulace s písemnostmi	6
– nakládá s písemnými dokumenty – ukládá a označuje spisy – vyřizuje dokumenty	4.1	Příjem písemností	
	4.2	Vyřizování písemností	
	4.3	Zpracovávání, ukládání a skartace písemností	
	5.	Normalizovaná úprava písemností	2
– vysvětlí pojem normalizovaná úprava – zdůvodní význam normalizované úpravy	5.1	ČSN pro úpravu písemností psaných textovými editory	
	6.	Obchodní a úřední dopis	10
– orientuje se v ČSN – zhotovuje písemnosti ve shodě s normalizovanou úpravou a dokáže napsat	6.1	Psaní adres	
	6.2	Zásady stylizace dopisů	
	6.3	Úprava dopisů	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
jednoduchý obchodní dopis			
	7.	Cizojazyčné dopisy	3
– dokáže napsat jednoduchý cizojazyčný dopis	7.1	Zásady psaní cizojazyčné korespondence	
	8.	Dokumenty při nákupu a prodeji	12
– orientuje se v písemnostech obchodního charakteru – komunikuje verbálně a písemně v obchodním styku	8.1	Poptávka	
	8.2	Nabídka	
	8.3	Vyřizování objednávek	
	8.4	Urgence	
	8.5	Postupy při vyřizování reklamací	
	9.	Písemnosti při styku s bankou a poštou	10
– dokáže vyplnit tiskopisy – komunikuje s bankou, poštou a to i prostřednictvím elektronických prostředků komunikace na dálku	9.1	Písemnosti při placení a úvěrování	
	9.2	Poštovní poukázky	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	10.	Dokumenty při organizaci a řízení firmy nebo instituce	10
– interpretuje a dodržuje pravidla pro úpravu dokumentů uvnitř firmy – dodržuje estetická pravidla	10.1	Řízená komunikace	
	10.2	Dokumentace týkající se porad, školení, odborných akcí a služebních cest	
	10.3	Využití moderních technologií	
	11.	Jednoduché právní listiny	8
	11.1	Potvrzenka	
– vyhledává potřebné informace v právních předpisech – dokáže sepsat jednoduché právní listiny – dokáže zprostředkovat styk klientů s úřady	11.2	Plná moc	
	11.3	Dlužní úpis	
	11.4	Prokura	
	12.	Personální písemnosti	8
– samostatně komunikuje písemně i elektronicky s potencionálním zaměstnavatelem – kontaktuje zaměstnavatele – pomáhá klientům ve styku s úřady	12.1	Žádost o místo	
	12.2	Životopis	
	12.3	Ostatní písemnosti související s pracovním poměrem	
	13.	Osobní dopisy	7
– zvládne připravit rozmanité žádosti	13.1	Osobní dopisy vedoucích zaměstnanců	
	13.2	Dopisy fyzických osob právnickým osobám	
	13.3	Soukromé dopisy	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	14.	Propagační písemnosti	5
– poznává vliv médií a reklamy na životní styl jedince	14.1	Druhy propagačních písemností	
–	15.	Drobná publikační činnost	5
– dovede zpracovat ročníkovou práci, závěrečnou práci a různé drobné publikace	15.1	Publikační činnost	
–	16.	Správní a administrativní postupy v sociální oblasti	5
– orientuje se v administrativních postupech a poskytuje vhodné informace klientům	16.1	Úřední písemnosti v sociální oblasti	
–	17.	Základní techniky sociálního šetření	5
– dovede vést jednoduchou evidenci – orientuje se v registraci a klientské databázi	17.1	Sociální šetření	
	17.2	Formuláře	
	17.3	Evidence týkající se klientů v sociální oblasti	
–	18.	Dokumenty podléhající zvláštnímu režimu	3
– zná legislativu související s ochranou utajovaných informací a s ochranou osobních údajů	18.1	Utajované dokumenty	
	18.2	Osobní údaje	
–	19.	Komunikační technika	3
– ovládá pravidla internetové komunikace – rozlišuje různá rizika a definuje bezpečnostní pravidla pro elektronickou komunikaci – dokáže zvolit nejvhodnější způsob komunikace na dálku ve styku s konkrétním klientem	19.1	Elektronická komunikace	
	19.2	Další prostředky komunikace na dálku	
	20.	Práce s informacemi	2

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– volí vhodné zdroje a odpovídající techniku – vyhledává, třídí a zaznamenává textové, numerické a grafické informace	20.1	Praktické příklady práce s informacemi	
	21.	Vybrané problémy předmětu	2
– pružně reaguje na nové podněty v rámci oblasti sociální péče	21.1	Aktuální problémy týkající se oboru	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

B I O L O G I E Č L O V Ě K A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 99

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět přispívá k pochopení vztahů vnitřního a vnějšího prostředí člověka tak, aby se je žák naučil využívat v profesním i občanském životě. Formuje základní postoj žáka k zdravému životnímu stylu, ochraně zdraví. Plní důležitou roli při rozvoji samostatného myšlení žáka v oblasti ochrany zdraví a formuje odpovědnost za vlastní zdraví i zdraví druhých.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do prvního ročníku a zahrnuje část vzdělání pro zdraví a pečovatelské, které jsou zahrnuty do první kapitoly, a jednu ze tří částí přírodovědného vzdělání. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Anatomie člověka
- Člověk a zdraví
- Ochrana zdraví

Obsah učiva tvoří základ pro předměty zdravotní tělesná výchova, pečovatelské, pedagogika, organizace volného času, psychologie a osobní asistence. V průběhu celého studia budou žáci samostatně zpracovávat dílčí úkoly a projekty, budou sledovat aktuální dění v oblasti zdravého životního stylu, zdravého stravování a ochrany zdraví. Výsledky své práce budou prezentovat přímo při vyučovací hodině. S žákovskými projekty bude možné dle iniciativy žáků vystoupit při prezentaci školy v následujícím školním roce či v rámci projektového týdne. Příkladem možných témat dílčích úkolů a projektů mohou být správná životospráva, možné způsoby stravování a zdravý životní styl, důsledky sociálně patologických závislostí na život jedince, rodiny a společnosti, chování při mimořádných událostech, živelných pohromách a krizových situacích, atd.. Další možná témata lze zadat dle zájmu a výběru žáků.

Dále mohou proběhnout besedy s odborníky (např. drogové závislosti, nevhodné sexuální chování, zdravá výživa, zásady první pomoci, relaxační techniky, jóga apod.), popř. odborné exkurze jako např. návštěva nízkoprahového střediska DROPIN, odborných pracovišť fyzioterapeutických či další dle aktuální nabídky a zájmu žáků.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci budou vedeni tak, aby,

- získali pozitivní postoj k e svému zdraví,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělání v oblasti ochrany zdraví,
- žili v souladu se zásadami zdravé životosprávy,
- vážili si a cílevědomě pečovali o své zdraví,
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- dovedli posoudit důsledky komerčního vlivu medií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup,
- získali motivaci k dodržování zásad ochrany zdraví v občanském i odborném pracovním životě.

Strategie výuky

Stěžejními metodami jsou diskuse, rozhovor, týmová práce a samostatná práce žáků. Je kladen důraz na samostatnost a iniciativu žáků. Pod vedením učitele žáci pracují s odbornou literaturou, využívají počítačové a informační technologie, zejména při vyhledávání informací, zpracování a prezentaci žákovských projektů. Žáci s vysokým zájmem o danou problematiku jsou individuálně podporováni, naopak při vzdělávání slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Kritéria hodnocení žáků

Při hodnocení se klade důraz

- na hloubku porozumění učivu o člověku,
- na schopnost číst s porozuměním jednoduchý odborný text,
- na schopnost řešit jednoduché problémy a opatřovat si k tomu nezbytné informace,
- na schopnost vyhodnocovat nežádoucí vlivy prostředí na člověka,
- na schopnost vyhodnocení vlivů situací nebezpečných pro zdraví.

Průběžná i závěrečná klasifikace je plně v souladu s klasifikačním řádem. Prověřování znalostí a dovedností probíhá v několika formách. Písemné práce jsou zařazovány po ukončení jednotlivých celků a prověřují hloubku porozumění dané problematice. Ústní zkoušení navíc prověřuje schopnost přesného vyjadřování, srozumitelné formulace vlastních myšlenek a názorů a výstup před žáky. Důležitou součástí ústního prověřování učiva je zařazení vlastního sebehodnocení žáků, které spolu s ústním hodnocením výkonů žáků slouží k motivaci pro jejich další práci.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci efektivně osvojili důležité pojmy a zákonitosti)
- **Kompetence k řešení problémů** (žáci samostatně řeší dílčí úkoly a projekty, jak je uvedeno v charakteristice učiva)
- **Komunikativní kompetence** (žáci formulují výsledky své práce srozumitelně a jazykově správně, prezentují své myšlenky verbálně i písemnou formou)
- **Personální a sociální kompetence** (vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili zásady zdravé životosprávy, pečovali o své zdraví a racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení)
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** (vzdělání směřuje k tomu, aby žáci jednali v souladu s ochranou veřejného zdraví)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žáci průběžně vyhledávají informace o aktuálním dění v oblasti životního prostředí)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (v přímé vazbě na všechna probíraná témata)
- **Občan v demokratické společnosti** (je rozvíjena zejména mediální gramotnost v souvislosti s průběžným vyhledáváním a tříděním potřebných informací o aktuálním dění v oblasti zdravého životního stylu apod.)
- **Informační a komunikační technologie** (zejména při vyhledávání informací, tvorbě a prezentaci žákovských projektů)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Anatomie člověka	45
– popíše stavbu lidského těla – vysvětlí funkce orgánových soustav a jednotlivých orgánů – popíše jednotlivé etapy v životě člověka	1.1	Anatomie lidského těla	
	2.	Člověk a zdraví	25
– popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví člověka – uvede příklady virových, bakteriálních a jiných onemocnění či úrazů a způsoby jejich prevence – popíše vlivy fyzického a psychického zatížení na organismus	2.1	Životní prostředí jako činitel ovlivňující lidské zdraví	
– vyjmenuje aspekty zdravého životního stylu – zdůvodní význam zdravého životního stylu – dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí účinky	2.2	Zdravý životní styl	
– orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech	2.3	Výživa a stravovací návyky	
– dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností – kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu – dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu	2.4	Pohybové aktivity	
– objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jedince, rodiny a	2.5	Duševní zdraví rozvoj osobnosti	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
společnosti – vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví – dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací			
– diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	2.6	Partnerské vztahy a lidská sexualita	
	3.	Ochrana zdraví	29
– orientuje se v systému zabezpečení v nemoci – vyjmenuje práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu – vysvětlí význam odpovědnosti za zdraví své i druhých	3.1	Péče o veřejné zdraví v ČR	
– dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení mimořádných situací (živelné pohromy, havárie, krizové situace apod.) – orientuje se ve způsobech ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	3.2	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení	
– vysvětlí a na modelových situacích provede ošetření některých úrazů a náhlých zdravotních příhod – popíše průběh neodkladné resuscitace – zváží a popíše postupy ošetření při hromadném zasažení obyvatel	3.3	První pomoc	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

P E Č O V A T E L S T V Í

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 255

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Pečovatelsví je předmět, který má teoreticko-praktický charakter. Vede žáky k osvojení dovedností a znalostí potřebných pro výkon jednotlivých činností pečovatelky/-le, v duchu cílů, které zformulovala Světová zdravotnická organizace: Upevňovat zdraví, navracet zdraví a zmírňovat utrpení a snahy pomoci udržet soběstačnost a důstojnost člověka.

Specifikou předmětu Pečovatelsví je, že zajišťuje žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům. Přípravuje je na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, a to jak s klienty v zařízeních sociálních služeb, tak v domácím prostředí. Žáci se naučí komunikovat s klienty, organizovat si práci, dodržovat pracovní postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí, zdravotně-hygienické předpisy a dodržování tajnosti informací. Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali taktně, s účastí a empatií, chránili klientovo soukromí a dbali na dodržování jeho práv. Obecným cílem předmětu je vytvořit u žáků dovednosti a návyky potřebné pro kvalitní péči o děti, staré nebo zdravotně postižené občany.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do tří ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Úvod do problematiky pečovatelsví a pomáhajících profesí
- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie
- Základy dezinfekce
- Specifika péče o jednotlivé kategorie klientů
- Péče o klienta na lůžku v sociálních zařízeních a domácnosti
- Přímá (osobní) péče o klienta
- Podávání stravy
- Sledování základních fyziologických funkcí

- Psychosociální aktivizace klienta
- Pohybová aktivizace klienta
- Současné trendy v sociální péči
- Pomoc v domácnosti klienta
- Organizace administrativních prací v oblasti pečovatelské
- Základní druhy terapií
- Základy gerontologie a geriatrie
- Thanatologie

V rámci výuky předmětu je vhodné směřovat žáky k mimoškolním aktivitám, např. návštěvám a pomoci v mateřských centrech, zajišťování a pomoci při sportovních a kulturních akcích pro děti, seniory a handicapované občany. Výuku lze rozšířit o odborné exkurze vztahující se k tematickým celkům, např. do domovů pro seniory, mateřských center, mateřských škol, kojeneckých ústavů, domovů pro klienty se specifickými potřebami, středisek volného času, na odborné veletrhy aj.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali zabezpečit nezbytnou péči o klienty s cílem zachovat a podpořit co nejdéle jejich soběstačnost a sebeúctu
- přistupovali odpovědně k cílům Světové zdravotnické organizace: Upevňovat zdraví, navracet zdraví a zmírňovat utrpení člověka
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek
- oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení
- podporovali a respektovali právo každého člověka na jeho rozhodnutí
- empaticky jednali s každým člověkem jako celostní bytostí, zajímali se o celého člověka v rámci rodiny, komunity, společenského a přirozeného prostředí a usilovali o rozpoznání všech aspektů života
- pomáhali jednotlivcům, skupinám, komunitám a sdružení občanů svými znalostmi, dovednostmi a zkušenostmi při jejich rozvoji a při řešení konfliktů jednotlivců se společností a jejich následků
- respektovali jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, rasu či barvu pleti, mateřský jazyk, věk, pohlaví, rodinný stav, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti
- byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří: U teoretické části předmětu - verbální metoda (výklad, popis, rozhovor), u praktické části předmětu metoda názornosti (pozorování, demonstrování, předvádění dále pak používáme metodu aktivizační. V předmětu převažuje teoretická výuka. Důraz je kladen na osvojení si znalostí a moderních trendů v oblasti pečovatelsví, na kreativitu žáků, jejich iniciativu a uplatňování znalostí profesní etiky. Další vhodnou metodou je beseda s odborníky v oboru nebo exkurze.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je hodnocen průběžně (formativně) v hodinách při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktických činnostech na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů, za schopnost kultivovaného, formálně i odborně správného vyjadřování. Při klasifikaci žáků bude důraz kladen na zodpovědné plnění povinností, dodržování zásad slušného chování a profesní etiky. Hodnocena bude také aktivita při výuce. Žák bude hodnocen kvantitativně známkou za vědomosti a dovednosti, za schopnost učit se, samostatnost, tvořivost, sociální dovednosti. Slovně hodnocen žák bude formou pochval, za konkrétní činnosti např. reprezentace školy.... Při hodnocení dále klademe důraz zvláště na schopnost aplikovat teoretické poznatky na řešení praktických problémů a situací v pracovním procesu s klientem.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka je systematicky zaměřena na osvojení si zásad profesní kultury a etiky v sociálních službách. Absolvent je schopen vykonávat a organizovat pracovní činnosti v přímém styku s klientem. Dokáže efektivně využívat vědomosti a dovednosti pro organizování a zajišťování sociální péče v terénu a v sociálních zařízeních. Zvládá dovednosti samostatné i týmové práce a spolupráce se sociálním pracovníkem a zdravotnickým personálem a dalšími pracovníky na úseku sociální péče. Je připraven pomáhat klientům překonávat náročné životní situace.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák má pozitivní vztah k získávání teoretických vědomostí.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žák je schopen samostatně, operativně a kreativně rozhodnout v přímé péči s klientem.)
- **Komunikativní kompetence** (Žák je schopen vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje, diskutovat a respektovat názory druhých. Používá vhodné druhy rozhovorů při komunikaci s klientem.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák se dokáže adaptovat na měnící se pracovní podmínky, pracuje v týmu přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Řeší samostatně běžné pracovní problémy. Efektivně se učí pracovat, využívá zkušeností a dále se vzdělává.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žák je schopen adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, dokáže pružně reagovat na novinky v oboru. Nalézá nové trendy a postupy v oblasti pečovatelsví.)

- **Matematické kompetence** (Aplikuje základní matematické postupy při řešení praktických úkolů např. vyhodnocení výsledků sledování základních fyziologických funkcí.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák při řešení úkolů využívá prostředků moderních technologií při sběru, vyhodnocování a prezentaci informací, pracuje se základním počítačovým vybavením i s aplikacemi vzhledem ke svému oboru.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žák chápe základní význam přírody a životního prostředí pro člověka. Utváří si zdravý životní styl. Dodržuje zásady skladování a manipulace s nebezpečnými odpady a zná jejich důsledek či negativní dopad na člověka, přírodu a životní prostředí způsobených nevhodnou likvidací.)
- **Člověk a svět práce** (Žák má přehled o možnostech pracovního zařazení, dokáže vyhledávat pracovní uplatnění, sleduje uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí)
- **Informační a komunikační technologie** (Žák využívá moderní informační a komunikační technologie při výuce, práce s internetem, tvorba prezentací, využívá možnosti moderní komunikace klientem s handicapem, dokáže se přizpůsobit měnícím se životním i pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod do problematiky pečovatelsví a pomáhajících profesí	20
– sestaví přehled vývoje pečovatelsví	1.1	Přehled vývoje pečovatelsví	
– definuje osobnost pečovatele – popíše prvky sebehodnocení pečovatele – vymezí roli pečovatele – specifikuje nutnost úpravy zevnějšku pečovatele	1.2	Osobnost pečovatelky ○ sebehodnocení pečovatele ○ role pečovatele ○ úprava zevnějšku pečovatele ○ péče o pečovatele	
– zdůvodní potřebu komunikace s klientem – vyzkouší fáze komunikačního procesu – aplikuje zásady správné komunikace	1.2.1	Komunikační dovednosti v oblasti sociální péče ○ komunikační proces ○ jedinec a komunikace ○ komunikace ve skupině ○ komunikující organizace	
– uvede náležitosti a jednotlivé body etického kodexu	1.3	Etický kodex pracovníků v sociálních službách a pečovatelsví	
– vysvětlí podstatu právního kodexu v sociálních službách	1.4	Právní kodex pracovníků v sociálních službách	
– určí předpoklady spolupráce pečovatele a příjemce služby	1.5	Předpoklady spolupráce pečovatele a příjemce služby	
	2	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, základy hygieny a epidemiologie	12
– dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	2.1	Pracovněprávní problematika BOZP	
– řídí se předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví klientů a pracovníků sociálních služeb	2.2	Bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb	
– dbá na prevenci úrazů a infekčních	2.3	Prevence úrazů a infekčních onemocnění	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
onemocnění			
– podporuje hygienu v prostředí sociálních zařízení	2.4	Hygiena v prostředí sociálních zařízení	
– objasní hygienické požadavky týkající se sociálních služeb a povinností poskytovatelů sociálních služeb v oblasti prevence úrazů a infekčních onemocnění	2.5	Hygienické předpisy	
– doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti	2.6	Bezpečnost používání pomůcek a technických zařízení	
	3	Základy dezinfekce	8
– užívá pracovní postupy při chemické dezinfekci a vhodně volí dezinfekční prostředky	3.1	Chemická dezinfekce – dezinfekční prostředky	
– zvládá prvky fyzikální dezinfekce	3.2	Fyzikální dezinfekce	
	4	Specifika péče o jednotlivé kategorie klientů	26
– vymezí specifika péče o jednotlivé kategorie klientů – vyjmenuje příklady jednotlivých období – navrhne vhodný druh péče	4.1	Děti v domácnosti, děti v ústavním zařízení ○ péče o dítě od prenatálního období ○ období novorozenecké ○ období kojenecké ○ období batolivé ○ předškolní věk ○ mladší školní věk ○ starší školní věk ○ prepuberta ○ puberta	
– specifikuje problematiku péče o dlouhodobě nemocné	4.2	Dlouhodobě nemocní	
– vysvětlí péči o klienta v rekonvalescenci	4.3	Nemocní v rekonvalescenci	
– uvede zásady péče o klienty s handicapem	4.4	Klienti se zdravotním handicapem ○ nevidomý klient	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		○ sluchově postižený klient ○ vozíčkáři ○ klienti s mentální retardací	
– objasní specifika péče o seniory	4.5	Senioři	
– vysvětlí specifika péče o klienty v závislosti	4.6	Klienti v závislosti a nepřizpůsobivý klient	
– formuluje péči o umírající klienty	4.7	Umírající klient	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Péče o klienta na lůžku v sociálních zařízeních a domácnosti	32
– popíše organizaci práce v sociálních zařízeních	5.1	Organizace práce v sociálních zařízeních	
– vyjmenuje základní a pomocná zařízení lůžka – uvede pomůcky usnadňující pobyt nemocného na lůžku – navrhne pomůcky zpříjemňující pobyt nemocného na lůžku	5.2	Lůžko nemocného v sociálních zařízeních ○ základní vybavení lůžka ○ doplňky k vybavení lůžka ○ pomůcky usnadňující pobyt nemocného na lůžku ○ pomůcky zpříjemňující pobyt nemocného na lůžku ○ pomocná zařízení lůžka	
– provede úpravu prázdného lůžka	5.3	Úprava lůžka prázdného	
– ustele lůžko s klientem	5.4	Úprava lůžka s klientem	
– vymění ložní prádlo	5.5	Výměna ložního prádla	
– zvolí správnou polohu nemocného	5.6	Polohování nemocného	
– dokáže správně polohovat klienta na lůžku – popíše jednotlivé léčebné a vyšetřovací polohy	5.7	Základní polohy na lůžku ○ léčebné polohy ○ vyšetřující polohy ○ poloha pasivní ○ poloha aktivní	
– vymezí základní druhy obvazů	5.8	Základní druhy obvazů	
– doporučí lůžko pro domácnost klienta	5.9	Lůžko v domácnosti klienta	
– ovládá základní postupy při oblékání klienta	5.9.1	Oblékání klienta	
– vyhodnotí vhodné lůžkoviny pro domácnost	5.9.2	Péče o lůžkoviny a lůžko v domácnosti	
	6	Přímá (osobní) péče o klienta	31
– aplikuje postupy přímé péče o osobu klienta	6.1	Osobní péče o mobilního klienta (dítě i dospělého)	
– úkony provádí bezpečně, spolehlivě a zručně s taktem a ohleduplností	6.2	Osobní péče o imobilního klienta (dítě i dospělého)	
– pomáhá při osobní hygieně klienta a dodržuje pravidla intimity a taktu	6.3	Hygienická péče o klienta v sociálním zařízení	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vysvětlí význam hygienické péče o klienta	6.3.1	Význam hygienické péče o klienta	
– plánuje organizaci práce při hygienické péči	6.3.2	Organizace práce při hygienické péči o klienta	
– popíše ranní a večerní mytí klienta	6.3.3	Ranní a večerní mytí klienta	
– charakterizuje celkovou koupel na lůžku	6.3.4	Celková koupel klienta na lůžku	
– vysvětlí vhodnost celkové koupele nebo sprchování	6.3.5	Celková koupel nebo sprchování v koupelně	
– povzbuzuje klienta o péči o vlasy, vousy – zajišťuje běžné kadeřnické a holičské úpravy	6.3.6	Péče o vlasy, vousy, běžné kadeřnické a holičské úpravy	
– provádí úpravu nehtů	6.3.7	Úprava nehtů, péče o ruce a nohy klienta	
– zajistí důstojnost při vyprazdňování	6.3.8	Péče o hygienické vyprazdňování	
– ovládá základy hygieny dutiny ústní	6.3.9	Hygiena dutiny ústní	
– respektuje hygienickou péči o klienta v jeho prostředí	6.4	Hygienická péče o klienta v jeho prostředí	
– charakterizuje opruzeniny – ošetřuje opruzeniny	6.5	Opruzeniny, jejich klasifikace a ošetření	
– klasifikuje dekubity – popíše ošetření dekubitů	6.6	Dekubity, jejich klasifikace a ošetření	
	7	Podávání stravy	10
– vymezí výživové potřeby klientů	7.1	Výživové potřeby klientů	
– sestaví dietní systém	7.2	Dietní systém	
– dodržuje zásady podávání stravy v sociálním zařízení	7.3	Zásady podávání stravy v sociálním zařízení	
– ovládá základní postupy při podávání stravy v domácnosti	7.4	Zásady podávání stravy v domácnosti	
– určí zásady při krmení nemocného	7.5	Krmení nemocného	
– vybere vhodnou dietu	7.6	Přizpůsobení jídel osobám na dietě	
– používá vhodné kompenzační pomůcky	7.7	Kompenzační pomůcky usnadňující přípravu a podávání jídel	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– dbá na pitný režim klientů	7.8	Pitný režim klientů	
– dodržuje zásady přípravy čajů	7.9	Příprava tekutin a čajů	
–	8	Sledování základních fyziologických funkcí	26
– vyjmenuje základní fyziologické funkce	8.1	Základní fyziologické funkce a jejich rozdělení	
– měří tělesnou teplotu a zapisuje jí	8.2	Měření tělesné teploty	
– vyhmatá krevní tep a určí hodnoty	8.3	Měření tepu	
– sleduje dechovou frekvenci	8.4	Měření dechu	
– používá různé druhy tlakoměrů a odečítá hodnoty krevního tlaku	8.5	Měření krevního tlaku	
– sleduje bilanci tekutin a diurézy	8.6	Sledování bilance tekutin a diurézy	
– zaznamenává vyprazdňování	8.7	Sledování vyprazdňování	
– specifikuje péči o spánek	8.8	Péče o spánek a odpočinek klienta	
– identifikuje změny zdravotního stavu a chování klienta v průběhu poskytované péče	8.9	Rozpoznávání změn na vzhledu a chování klienta, pozorování příznaku nemoci, bolest	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	9	Psychosociální aktivizace klienta	14
– vysvětlí vliv nedostatku činnosti na člověka	9.1	Vliv nedostatku činnosti na člověka	
– popíše metody a prostředky sociální rehabilitace	9.2	Metody a prostředky sociální rehabilitace	
– hovoří s klientem a motivuje ho k aktivitě	9.3	Podněcování a motivace klienta	
– určí zásady pro volbu vhodného zaměstnání	9.4	Zásady pro volbu vhodného zaměstnání, ergoterapie	
– provádí trénink paměti a orientace	9.5	Trénink paměti a orientace	
– naplňuje denní režim klienta	9.6	Uspořádání denního režimu klienta	
– dodržuje zásady a metody individuální a skupinové práce	9.7	Zásady a metody individuální a skupinové práce	
	10	Pohybová aktivizace klienta	14
– ovládá základní prvky rehabilitačních cvičení – provádí s klientem nácvik pohybové aktivizace	10.1	Základy rehabilitačních cvičení s klientem	
– určí základní druhy chůze	10.2	Základy chůze	
– provádí s klientem podle pokynů nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu	10.3	Zásady posazování, obrácení, nácvik sedu stoje klienta	
– navrhuje vybavení domácnosti pro obtížně pohyblivého klienta	10.4	Vybavení domácnosti pro obtížně pohyblivého klienta	
– používá a manipuluje s kompenzačními pomůckami	10.5	Kompenzační pomůcky pro rehabilitaci a manipulace s nimi	
– ovládá prvky relaxačních technik	10.6	Základní druhy relaxačních cvičení	
– dodržuje pravidla dechové gymnastiky	10.7	Dechová gymnastika	
	11	Současné trendy v sociální péči	10
– vyjmenuje zařízení pro poskytování sociální péče u nás i v zahraničí – porovná současné přístupy v sociální péči ve vybraných	11.1	Zařízení pro poskytování sociální péče u nás a v zahraničí	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
evropských zemích a v ČR, na příkladech doloží jejich naplňování			
– vyhledá formy dalšího vzdělávání pečovatелů pomocí výpočetní techniky	11.2	Formy dalšího vzdělávání pečovatелů	
– rozebere techniky supervize	11.3	Supervize	
– definuje syndrom vyhoření pracovníka v sociální péči a určí možnosti prevence	11.4	Syndrom vyhoření pracovníka v sociální péči a jeho prevence	
– charakterizuje moderní přístupy v sociální péči a pečovatелství	11.5	Moderní přístupy v sociální péči a pečovatелství	
	12	Pomoc v domácnosti klienta	11
– ovládá zásady a postupy poskytování sociálních služeb v domácím prostředí	12.1	Běžné pečovatelské problémy	
– sestaví seznam potřeb příjemce – uplatňuje efektivní organizaci práce a vede příslušnou dokumentaci	12.2	Seznam a zjištění potřeb příjemce	
– analyzuje dosažitelnou pomoc a pomoc zvnějšku	12.3	Rozdělení dosažitelné pomoci a pomoci zvnějšku	
– sestaví stupnici poskytované péče	12.4	Stupnice poskytované péče	
– definuje jednotlivé úkony v domácnosti klienta	12.5	Rozdělení jednotlivých úkonů v domácnosti klienta	
– vytvoří plán velkého a běžného úklidu – dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost při práci v domácnosti	12.6	Velký úklid, běžný úklid a volba úklidových prostředků	
– uvede zásady praní, žehlení a zašívání	12.7	Praní, žehlení a zašívání	
– provádí drobné opravy v bytě, vyčistí odpad, výměna žárovek	12.8	Zajišťování drobných oprav bytě	
– zajistí spojení s úřady	12.9	Spojení s úřady a lékaři	
– provádí drobné nákupy na přání klienta	12.9.1	Drobné nákupy	
– spolupracuje s lékaři a zajišťuje léky	12.9.2	Zajištění léků a jejich podávání	
– doprovází klienta k lékaři	12.9.3	Doprovod na úřad a k lékaři	
– hovoří s klientem a jeho	12.9.4	Kontakt a komunikace s rodinnými	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
rodinnými příslušníky		příslušníky	
	13	Organizace administrativních prací v oblasti pečovatelské	3
– určí tiskoviny používané v přímé péči s klientem	13.1	Tiskoviny používané v přímé péči s klientem	
– vyplňuje dotazníky všedních činností a kognitivních funkcí	13.2	Dotazníky všedních činností a kognitivních funkcí	
– respektuje a dodržuje mlčenlivost a tajnost informací	13.3	Dodržování mlčenlivosti, dodržování tajnosti informací	
	14	Základní druhy terapií	12
– motivuje klienta k pracovní aktivitě a vysvětluje prováděné postupy	14.1	Ergoterapie	
– zprostředkovává klientovi informace o balneoterapii	14.2	Balneoterapie	
– určí rozmezí jednotlivých terapií	14.3	Aromaterapie, taneční a dotyková terapie	
– navrhne muzikoterapii a dramaterapii pro jednotlivé skupiny klientů	14.4	Muzikoterapie, dramaterapie	
– popíše využití arteterapie	14.5	Arteterapie	
– ovládá reminiscenční terapii	14.6	Reminiscenční (vzpomínková) terapie	
– specifikuje canisterapii	14.7	Canisterapie	
– vysvětlí možnosti hipoterapie	14.8	Hipoterapie	
– uvede příklady zooterapie	14.9	Zooterapie	
	15	Základy gerontologie a geriatrie	15
– definuje teorii stáří a stárnutí	15.1	Teorie stáří a stárnutí	
– vymezí změny ve stáří	15.2	Fyziologické, psychologické a sociální změny ve stáří	
– rozebere přípravu na stáří	15.3	Příprava na stáří	
– specifikuje výživu ve stáří	15.4	Výživa ve stáří	
– vyjmenuje nemoci ve stáří	15.5	Nemoci ve stáří	
– navrhne rehabilitaci ve stáří	15.6	Rehabilitace ve stáří	
– řeší problém hospitalizmu ve stáří	15.7	Problém hospitalizmu ve stáří	
– hovoří s klientem – dodržuje v kontaktu s klientem profesní etiku	15.8	Základy a pravidla komunikace se starým člověkem	
	16	Thanatologie	11
– pojmenuje příčiny vytěsnění smrti	16.1	Příčiny vytěsnění smrti	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vymezí pojem umírání a jeho průběh	16.2	Pojem umírání a jeho průběh	
– popíše fáze umírání	16.3	Fáze umírání	
– dodržuje v kontaktu s klientem a jeho rodinnými příslušníky etiku a profesní etiku	16.4	Přístup sociálního pracovníka, pečovatele k těžce nemocnému, umírajícímu a jeho rodinným příslušníkům	
– definuje ošetření zemřelého	16.5	Ošetření zemřelého	
– uvede poslední věci člověka	16.6	Poslední věci člověka	
– zaujme stanovisko k euthanasii	16.7	Euthanasie	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

P E D A G O G I K A

oboru vzdělávání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 288

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Jde především o přípravu žáků na výchovnou nepedagogickou činnost a přímou podporu schopností, dovedností a návyků klienta, které směřují k udržení jeho soběstačnosti a smysluplného vyplňování života. Žáci si osvojí vybrané poznatky z pedagogiky a naučí se je aplikovat v práci s jednotlivcem i skupinou. Pozornost se věnuje také rozvoji osobnostních vlastností, návyků a postojů žáků potřebných pro práci s klienty.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků. Učivo bude zaměřeno na tyto okruhy:

- estetika
- výchova a vzdělávání
- rodina, rodinná výchova
- volný čas
- vybrané kapitoly z obecné pedagogiky
- vybrané kapitoly ze speciální pedagogiky
- vybrané kapitoly z andragogiky

Žáci by měli pochopit všechnyobecné cíle (uvedené výše) a uvědomit si provázanost předmětu s dalšími předměty, zvláště s těmi, které jsou spojeny s praktickou činností.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali ve svém životním stylu etická kritéria, rozvíjeli a uplatňovali své sociální citění, chápali sociální oblast jako součást života v demokratické společnosti, aby si vytvářeli pozitivní vztah k hodnotám vytvořeným v průběhu demokratického vývoje. Své postoje vytvářeli na základě těchto hodnot a preferovali morálku, svobodu, odpovědnost, toleranci a solidaritu. Měli by získat osobitý a celkově pozitivní vztah k problematice sociálně-výchovné činnosti, zvykli si pracovat s odbornou literaturou,

sledovali novinky ve svém profesním oboru a měli motivaci k celoživotnímu vzdělávání a důvěru ve vlastní schopnosti.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce patří hromadné vyučování, výuka probíhá jak v kmenových třídách, tak v učebnách vybavených moderní výpočetní technikou. Uplatňuje se skupinová výuka, práce ve dvojicích, individuální práce, používá se různých metod projektů, forem testů, besed, řízeného rozhovoru. Je třeba klást důraz na samostatnou přípravu mimo vyučování při získávání informací, umět u odborného textu vypracovat výpisky, výtah. Nadaní žáci jsou individuálně podporováni, u slabších žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem a možnostem. Samostatné práce z praxe.

Kritéria hodnocení žáků

Průběžné hodnocení žáků s přihlédnutím k osobnímu pokroku při získávání znalostí a dovedností formou rozhovoru, testů (orientačních a standardizovaných), souboru úloh, dotazníků. Hodnoceny budou jak teoretické znalosti, tak i jejich praktická aplikace, praktické komunikační dovednosti, navázání kontaktu s klientem. Pozornost bude věnována sebehodnocení a kolektivnímu hodnocení při zpracování referátů, projektů atd. Způsob hodnocení bude spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení a využití bodového či procentuálního vyjádření.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vzdělávání v oboru směřuje k tomu, aby si žáci vytvářeli na základě získávaných poznatků, vědomostí a dovedností klíčové a odborné kompetence. Při zpracování různých témat pro referáty, ústní cvičení nebo projektové úkoly využívají prostředky informačních a komunikačních technologií. Při individuální i týmové práci reálně posuzují své možnosti, stanoví si cíle podle svých schopností a zájmů. Učí se pracovat a řešit problémy samostatně i v kolektivu, přijímat hodnocení a kritiku ze strany ostatních a adekvátně na ni reagovat.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení** – žáci by se měli učit efektivně, uměli vyhodnocovat dosažených výsledků a reálně si stanovovali potřeby a cíle dalšího vzdělávání.
- **kompetence k řešení problémů** – žáci řeší problémy samostatně, společně i v týmu
- **komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni vyjadřovat se písemně i ústně v různých učebních, životních i pracovních situacích
- **personální a sociální kompetence** – žáci jsou připraveni na základě poznání své osobnosti stanovovat si přiměřené cíle a spolupracovat s ostatními, přispívat k vytváření kvalitních mezilidských vztahů
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – žáci se dále vzdělávají, využívají zkušeností, přijímají a odpovědně plní úkoly, jsou motivováni k prezentování plnění svých profesních cílů
- **kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** – žáci v rámci výuky vyhledávají nové informace na internetu,

orientují se v odborné literatuře vzhledem ke svému oboru.

Odborné kompetence:

- **podílet se na zajišťování sociálních služeb** – měli přehled o systému sociálních služeb, respektovali příslušnou legislativu, práva a zájmy klientů, byli připraveni pracovat samostatně i v týmu.
- **poskytovat přímou pomoc klientům sociálních služeb** – pomoc klientům při zajišťování základních životních potřeb, respektování osobnosti klienta a jeho práv.
- **provádět základní výchovnou nepedagogickou činnost podporující soběstačnost a sociální aktivizaci klientů a aktivní využívání volného času** – realizace činností zaměřené na různé skupiny klientů či jednotlivé osoby sloužící k rozvíjení osobnosti, sociální aktivizaci a vyplňování volného času.

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – zaměření na vytváření a uplatňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebných pro fungování a zdokonalování demokracie, budování občanské gramotnosti žáků. Žák zvládá komunikaci i řešení konfliktů, chápe pojmy – morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita (etika), sleduje aktuální společenské dění, má základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií. Poznává principy a hodnoty dneška, formuje postoj k demokratickým zásadám.
- **Člověk a životní prostředí** – žák chápe postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Osvojuje si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví druhých, snaží se o prevenci negativních jevů.
- **Člověk a svět práce** – žák je veden k samostatnému řešení úkolů tak, aby zvolil vhodné prostředky a způsoby, využíval zkušeností již dříve získaných. Rozvíjí komunikační schopnosti, které může uplatnit při vlastní činnosti, a tak se úspěšně uplatnit při budování profesní kariéry a na trhu práce.
- **Informační a komunikační technologie** – v rámci vyučování je podle možností využívána moderní komunikační a informační technologie – internet a žák je veden k jejímu aktivnímu používání v oblasti odborného předmětu

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Estetika	33
– Má základní představu o jednotlivých hudebních a výtvarných obdobích – Chápe hudbu a výtvarné umění jako součást celkové kultury – Zhodnotí přínos jednotlivých umělců a jejich děl pro dobu, v níž tvořili – Na základě ukázek si uvědomuje základní charakteristické rysy jednotlivých hudebních a výtvarných období	1.1	Dějiny hudby a výtvarného umění	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	.		
	2.	Výchova a vzdělávání	66
– Vysvětlí funkci výchovy a vzdělávání v osobním životě, ve společnosti a v sociální péči;	2.1	Pojem výchova, vzdělávání	
– Charakterizuje vývoj jedince z hlediska výchovy a vzdělávání;	2.2	Vývojové etapy jedince	
– Charakterizuje funkci rodiny a její kulturní variabilitu, porovná vývojové trendy rodiny ve světě; – Objasní vliv ekonomiky a sociální politiky na fungování rodiny a natalitu, uvede formy sociální pomoci rodině a dětem; – Objasní vliv rodiny na vývoj dítěte, analyzuje a diskutuje problémy současné rodiny;	2.3	Rodina, rodinná výchova	
– Popíše vzdělávací soustavu ČR, uvede možnosti získání stupně vzdělání a kvalifikace;	2.4	Vzdělávací soustava ČR	
– Analyzuje evropský koncept celoživotního učení a dokumentuje na příkladech jeho naplňování v ČR;	2.5	Evropský koncept celoživotního vzdělávání	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	2.	Výchova a vzdělávání	33
– Uvědomuje si význam a vliv společenského (politického) a sociálního vývoje na výchovu a vzdělání	2.6	Historický vývoj pedagogických ideí	
– Charakterizuje vybrané pedagogické směry ve vzdělávání a posoudí jejich využití ve své práci; – Užívá správně pedagogickou terminologii, je schopen vysvětlit základní pojmy; – Charakterizuje strukturu činností dítěte v předškolním a školním věku.	2.7	Vybrané kapitoly z pedagogiky	
	3.	Vybrané kapitoly ze speciální pedagogiky	66
– Vymezí základní disciplíny speciální pedagogiky, používá správně vybrané pojmy speciální pedagogiky	3.1	Speciální pedagogika – struktura, klasifikace, cíle, metody Reflexní oblouk a jeho patologie	
– Orientuje se v rozdílných typech postižení; – Uvědomuje si význam prevence, charakterizuje možnosti a podmínky vzdělávání jedinců se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním; – Je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty vhodné výchovně-vzdělávací strategie speciální pedagogiky	3.2	Typy postižení, znevýhodnění jedince – 1. Část	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	3.	Vybrané kapitoly ze speciální pedagogiky	30
– Orientuje se v rozdílných typech postižení; – Uvědomuje si význam prevence, charakterizuje možnosti a podmínky vzdělávání jedinců se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním; – Je schopen uplatňovat při práci se zdravotně postiženými klienty vhodné výchovně-vzdělávací strategie speciální pedagogiky	3.2	Typy postižení, znevýhodnění jedince – 2. Část	
	4.	Andragogika	20
– Objasní zvláštnosti učení dospělých a seniorů a pedagogické zásady práce s nimi – Diskutuje a argumentuje význam a trendy v aktivizaci seniorů	4.1 4.2	Pojem zvláštnosti učení dospělých včetně seniorů Aktivizace seniorů	
	5.	Multikulturní specifika	5
– Charakterizuje multikulturní specifika, která je třeba při práci s klienty respektovat	5.1	Jejich vliv na populaci	
	6.	Volný čas	20
– Charakterizuje složení a funkci volného času a zájmových činností pro děti a dospělé, analyzuje pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času u dětí; – Rozebere z toho hlediska činnost a režim sociálního zařízení, které osobně poznali	6.1 6.2	Rozsah, obsah a struktura volného času Využití volného času u dětí a mládeže, dospělých a seniorů	
–	4.	Pedagogická diagnostika	4

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Využívá základní metody pedagogické diagnostiky	4.1	Metody pedagogické diagnostiky	
–	5.	Vzdělávací strategie	4
– Analyzuje podmínky výchovně-vzdělávací práce s klientem nebo se skupinou a aplikuje takové vzdělávací strategie, které vedou k plnění plánovaných cílů; – Využívá odpovídajícím způsobem motivace	5.1 5 2	Analýza podmínek Motivace	
–	6.	Práce s odbornou literaturou	7
– Pracuje s odbornou pedagogickou literaturou a jinými zdroji informací		6.1 Odborná literatura	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

ORGANIZACE VOLNÉHO ČASU

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 291

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2011

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Organizace volného času je předmět, který má žáky připravit pro sociální aktivizaci a zaměstnávání klientů. Výuka navazuje na dovednosti z předmětů estetickovýchovných a tělovýchovných, ze speciální pedagogiky, psychologie, dramatické výchovy.

Specifikou tohoto předmětu jsou jednak vybrané pracovní, výtvarné a kulturně společenské činnosti, techniky a postupy pro zhotovování výrobků, jednak metodické a organizační dovednosti vhodné pro aktivizaci a sociální terapii jednotlivých skupin klientů. Důraz se klade na činnosti ve vyučování, na rozvíjení metodických dovedností a kreativity žáků. Jedním ze stěžejních cílů výuky je vést žáky k vytváření zásobníků výrobků, činností, pracovních technik a postupů.

Předmět je praktický a má každodenní využití i v běžném životě. Důraz je kladen na specifické potřeby jednotlivých skupin klientů a též na typy sociálních zařízení, kde žáci vykonávají odbornou praxi, taktéž na vlastní vyučovací podmínky a možnosti.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do čtyř ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Úvod
- Funkce volného času
- Režim sociálního zařízení
- Aktivizační a volnočasové činnosti
- Práce s materiálem
- Specifika práce u různých skupin klientů
- Hračka
- Konstrukční práce

- Zvykoslovná a dekorativní tvorba
- Hry pro děti a dospělé
- Základy pěstitelství a chovatelství
- Možnosti a formy terapie v sociální činnosti
- Sociálně-rehabilitační programy
- Metodika sportovní-pohybových a rekreačních činností
- Plánování a řízení volného času
- Aktivizační činnosti s handicapovanými klienty a dlouhodobě nemocnými
- Vybrané problémy předmětu
- Funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé
- Metodika zájmových činností
- Možnosti rozvoje osobnosti a aktivizace klientů
- Příprava a řízení volného času
- Význam svátků a tradic
- Ekologické využití odpadových materiálů

V rámci výuky je vhodné zapojovat žáky do různých aktivit školních i mimoškolních, do spolupráce se sociálními partnery, do akcí, které pořádá město či blízké okolí. Důležitá je též spolupráce s organizacemi, kde žáci vykonávají odbornou praxi. Výuku je možné pravidelně doplňovat návštěvami výstav, divadla, koncertu. Jednotlivé celky učiva se neustále prolínají a aktuálně se zařazují činnosti související se zvyklostmi a tradicemi, které se dodržují u nás i v okolních státech a žáci jsou zapojováni do aktivit města i regionu i do společenské zábavy v zařízeních sociální péče.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí
- jednali odpovědně a nesli odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- porozuměli jiným lidem, aktivně komunikovali s ostatními lidmi
- aplikovali vhodné přístupy při práci s klienty
- rozvíjeli dovednost sebereflexe, autoregulace, tolerance a snášenlivosti
- rozuměli psychickému prožívání a chování klientů sociálních služeb
- měli vstřícný přístup vůči klientům, uplatňovali zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými
- zohledňovali multikulturní a sociální specifika klientů
- využívali osvojené dovednosti a návyky při práci s klienty
- vytvořili zásobník her, činností a námětů pro jednotlivé aktivity a tím přispívali ke správnému využívání volného času a napomáhali k prevenci škodlivých způsobů chování
- uplatňovali postupy a formy práce adekvátní zdravotnímu a sociálnímu handicapu klientů

- zprostředkovávali klientům kontakt s uměním a volili formy a díla s ohledem na osobnost klientů

Strategie výuky

Mezi hlavní formy výuky patří individuální práce a činnost žáka. Výrazným prvkem je též názornost a samostatnost, skupinové činnosti a řešení menších projektů. Nadaní žáci jsou individuálně podporováni a naopak u slabších žáků či žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním je přihlíženo k jejich schopnostem.

Další vhodnou metodou je beseda, exkurze, výstava. Důraz je též kladen na komunikativní dovednosti. Praktické úkoly žáci dotvářejí v rámci samostatné domácí práce. Žáci pracují se škálou pomůcek a materiálů, využívají různé možnosti a kombinace adekvátně klientům. Během výuky využívají možností hry a dramatu pro aktivizaci klientů a vytvářejí zásobník her, výrobků a námětů pro jednotlivé aktivity.

Kritéria hodnocení žáků

Základní formou je průběžného hodnocení je pozorování. Učitel vidí jak se žák orientuje v zadaných úkolech, zda se snaží či je kreativní. Žáci se učí sebekriticky hodnotit výsledky své práce. Žáci jsou hodnoceni individuálně, ale též skupinově při zpracování projektů. Dále jsou hodnoceni také za zpracování ročníkové práce na vybrané téma.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka je systematicky zaměřena na praktické činnosti, vede žáky ke komunikativnosti, rozvíjí pracovní návyky a činnosti. Žák je schopen vykonávat a organizovat přímé činnosti ve styku s klientem. Přispívá k rozvoji osobnosti žáka a k jeho přípravě na budoucí povolání. Mezi klíčové kompetence patří iniciativa, vytrvalost, pružnost, organizování, úsilí, trpělivost a spolupráce. K nejvyšším cílům výuky patří naučit žáka správně používat různé techniky a postupy pracovní, výtvarné, hudební či dramatické terapie vhodné pro sociální aktivizaci klientů.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák má pozitivní vztah k získávání teoretických vědomostí i praktických dovedností)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žák je schopen samostatně, operativně a kreativně rozhodnout)
- **Komunikativní kompetence** (Žák je schopen vyjadřovat se kultivovaně a taktně jednat s klienty, vhodně se prezentovat a vystupovat empaticky)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák veřejně prezentuje výsledky své práce, plní zodpovědně svěřené úkoly a podporuje klienty v jejich osobních zájmech)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žáci dokážou uplatnit získané dovednosti v ostatních předmětech, při přípravě a provádění programu s klienty, ve svém budoucím povolání a v dalším životě)
- **Matematické kompetence** (Žák využívá výpočty pro aktivizaci a vzdělávání klientů, podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost)

- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák při řešení úkolů využívá základní počítačové vybavení, získává a pracuje s informacemi v ostatních předmětech a uplatňuje zásady komunikace se smyslově a tělesně handicapovanými)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí**(Žák utváří zdravý životní styl, sleduje škodlivé vlivy na zdraví klientů a rozvíjí pracovní návyky pro upevnění fyzické kondice, mobility a soběstačnosti klientů)
- **Člověk a svět práce**(Žák je motivován k důslednosti, pečlivosti a vytrvalosti při překonávání překážek, je veden k práci v týmu a spolupráci s ostatními lidmi, dokáže podporovat pracovní návyky a individuální zájmy klientů)
- **Informační a komunikační technologie** (Žák je veden k tomu, aby dovedl získávat a efektivně používat informace z různých zdrojů, využívat možnosti moderní komunikace s klientem s handicapem, dokáže se přizpůsobit měnícím se životním i pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat)
- **Občan v demokratické společnosti** (Žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti, schopnost morálního úsudku, aby byl kriticky tolerantní , aby si vážil materiálních a duchovních hodnot a byl ochoten angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Úvod	5
– uvědomuje si význam předmětu pro své budoucí povolání – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci	1.1	Cíl a obsah předmětu	
	1.2	Vztah k budoucí pracovní činnosti	
	1.3	Zásady hygieny a bezpečnosti při práci	
	1.4	Pracovní pomůcky	
	2.	Funkce volného času	7
– definuje pojem volný čas, popíše pozitiva a rizika – navrhuje vhodné aktivity pro děti	2.1	Volný čas, charakteristika	
	2.2	Zájmové činnosti pro děti a dospělé	
	2.3	Pozitiva a rizika různého přístupu k využívání volného času	
	2.4	Volný čas dětí	
	3.	Režim sociálního zařízení	5
– popíše činnost sociálního zařízení – analyzuje režim sociálního zařízení, které osobně poznal	3.1	Význam a činnost soc. zařízení	
	3.2	Režim soc. zařízení	
	4.	Aktivizační a volnočasové činnosti	25
– osvojuje si postupy a prostředky podporující fyzické a motorické schopnosti klienta – aplikuje tyto činnosti pro různé skupiny klientů – zprostředkovává klientům kontakt s uměním s ohledem na osobnostní profil klientů – pracuje se škálou výtvarných pomůcek a materiálů – vytváří zpěvníky	4.1	Esteticko-výchovné činnosti, výtvarné pomůcky a materiály	
	4.2	Pohybové a hudebně-pohybové činnosti	
	4.3	Hudební a pěvecké činnosti	
	4.4	Možnosti arteterapie	
– aplikuje možnosti muzikoterapie v praxi	4.5	Možnosti muzikoterapie	
– poznává umělecké slohy	4.6	Formy a techniky výtvarných činností	
– využívá prvky hry v praxi	4.7	Možnosti hry a dramatu	
	5.	Práce s materiálem	20
– dokáže zpracovávat různé druhy materiálů	5.1	Práce s papírem	
	5.2	Práce s přírodninami, dekorace	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– ovládá postupy pro práci s konkrétními materiály – dokáže vlastnoručně vyrábět portfolio výrobků	5.3	Aranžování květin	
	5.4	Modelování	
	5.5	Textilní práce	
	5.6	Práce s provázky a nitěmi	
	5.7	Práce se dřevem	
	5.8	Metodika osvojování vybraných technik a postupů	
	6.	Specifika práce u různých skupin klientů	4
– dokáže volit vhodné prostředky k navazování kontaktů s klienty – připravuje sám nebo v týmu volnočasové programy	6.1	Kategorizace klientů	
	6.2	Techniky komunikačních přístupů ke klientům	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	7.	Hračka	20
– osvojuje si pracovní postupy při výrobě rozmanitých druhů hraček – umí využívat účelně odpadový materiál	7.1	Zhotovování jednoduchých loutek, maňásků a hraček	
	7.2	Základy práce s loutkou	
	7.3	Metodické využití hračky	
	8.	Konstrukční práce	12
– vytváří zásobník činností a námětů pro jednotlivé aktivity – volí formy a techniky podporující psychomotorické schopnosti klienta	8.1	Základní druhy stavebnic	
	8.2	Sestrojování podle předloh a modelů	
	8.3	Stavebnice rozvíjející motoriku a fantazii	
	9.	Zvykoslovná a dekorativní tvorba	20
– charakterizuje význam svátků a tradic s respektem k multikulturalitě – využívá tradiční vzory při výrobě – výrazně čte, vypráví a recituje – pracuje s hlasem a ovládá prvky rétoriky – zprostředkovává klientům kontakt s uměním s ohledem na osobnost klienta	9.1	Svátky, zvyky a tradice	
	9.2	Zhotovování výrobků vztahujících se ke svátkům a obyčejům	
	10.	Hry pro děti a dospělé	14
– využívá možnosti hry a dramatu pro rozvoj osobnosti a aktivizace klientů – pracuje se škálou výtvarných pomůcek a materiálů	10.1	Výtvarné hry	
	10.2	Pohybové hry a tanec	
	10.3	Společenské hry	
	10.4	Hry v přírodě	
	10.5	Využití her při práci s různými skupinami klientů	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	11.	Základy pěstitelství a chovatelství	12
– definuje základy pěstitelství a chovatelství – navrhuje výběr zvířat s ohledem na životní podmínky majitele	11.1	Pěstování pokojových rostlin	
	11.2	Základy okrasného a užitkového zahradnictví	
	11.3	Chov zvířat v domácnosti	
	11.4	Výběr zvířat s ohledem k osobnosti majitele	
	11.5	Péče o květiny a domácí zvířata v domácnosti klienta	
	12.	Možnosti a formy terapie v sociální činnosti	12
– vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie použitelné v sociální činnosti	12.1	Ergoterapie	
	12.2	Hudebně-rytmické terapie	
	12.3	Zooterapie	
	12.4	Arteterapie	
	12.4	Pracovní terapie	
	13.	Sociálně-rehabilitační programy	21
– výrazně vypráví, čte a recituje – je schopen improvizace, pracuje s hlasem – má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně-pohybové dovednosti a návyky – využívá dramatu pro aktivizaci klientů – využívá masmédií pro vzdělávání klientů – podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost	13.1	Metodika kulturně-společenské činnosti	
	13.2	Práce s knihou, četba, vyprávění	
	13.3	Dramatizace	
	13.4	Poslech hudby, relaxace s hudbou	
	13.5	Výběr a sledování filmu a televizního programu	
	13.6	Návštěva divadla, koncertu, výstavy	
	13.7	Besedy na dané téma	
	13.8	Vzdělávání klientů a rezidentů sociálních zařízení	
	13.9	Společenská zábava v zařízeních sociální péče	
	14.	Metodika sportovně-pohybových a rekreačních činností	19
– buduje u klientů pozitivní přístup k pohybu a sportu – využívá rozmanité techniky podporující zdravý životní styl	14.1	Sportovně-pohybové činnosti	
	14.2	Relaxační cvičení	
	14.3	Rekreační činnosti	
	14.4	Praktická cvičení	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	15.	Plánování a řízení volného času	16
– připravuje sám nebo v týmu projekty pro různé skupiny klientů – stanovuje cíle činnosti a postupy k dosažení – vyhodnocuje průběh a úspěšnost	15.1	Organizační a materiální příprava volnočasového programu	
	15.2	Motivace a zapojení klientů	
	15.3	Zpracování projektu	
	15.4	Spolupráce s okolím klientů	
	16.	Aktivizační činnosti s handicapovanými klienty a dlouhodobě nemocnými	12
– vybírá vhodné formy aktivit v kontextu postižení klienta – zpracovává současné trendy práce s handicapovanými	16.1	Základní činnosti pro handicapované klienty	
	16.2	Formy terapie pro imobilní klienty a dlouhodobě nemocné	
	17.	Vybrané problémy předmětu	7
– osvojuje si výchovné a zájmové činnosti – rozvrhuje volnočasové činnosti a hodnotí jejich výsledky	17.1	Současné trendy v sociálně-výchovné činnosti	
	17.2	Praktické činnosti a ukázky	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	18.	Funkce volného času a zájmových činností pro děti a dospělé	10
– zdůvodní význam správného využívání volného času – využívá výrazové možnosti výtvarných prvků při výstavbě kompozice – využívá masových médií pro aktivizaci a vzdělávání klientů	18.1	Příprava aktivizačních a volnočasových programů	
	18.2	Formy terapie v sociální činnosti	
	18.3	Vyhodnocování průběhu a úspěšnosti programů	
	18.4	Pěvecké a hudebně pohybové dovednosti a návyky	
	19.	Metodika zájmových činností	15
– vysvětlí a doloží na příkladech možnosti a formy terapie použitelné v sociální činnosti	19.1	Esteticko- výchovné činnosti	
	19.2	Pohybové činnosti	
	19.3	Pracovní činnosti	
	20.	Možnosti rozvoje osobnosti a aktivizace klientů	11
– výrazně vypráví, čte a recituje – je schopen improvizace, pracuje s hlasem – má vytvořeny hudební, pěvecké a hudebně-pohybové dovednosti a návyky – využívá dramatu pro aktivizaci klientů – využívá masmédií pro vzdělávání klientů – podporuje jejich mediální a počítačovou gramotnost	20.1	Možnosti hry a dramatu	
	20.2	Vytváření zásobníku her a námětů pro jednotlivé aktivity	
	20.3	Vyprávění, četba, recitace	
	20.4	Použití výtvarných prvků při výstavbě kompozice	
	20.5	Formy a techniky výtvarných činností adekvátně klientům	
	21.	Příprava a řízení volného času	8
– buduje u klientů pozitivní přístup k pohybu a sportu – využívá rozmanité techniky podporující zdravý životní styl	21.1	Volnočasové programy	
	21.2	Relaxační cvičení	
	21.3	Rekreační činnosti	
	21.4	Praktická cvičení	
	22.	Význam svátku a tradic	10
– vede klienty k pochopení	22.1	Dějiny svátků a tradic	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
významu dějin			
– připravuje sám nebo v týmu projekty pro různé skupiny klientů	22.2	Výrobky k svátkům a tradicím	
– vytvoří si portfolio činností, námětů pro jednotlivé aktivity	22.3	Vytváření zásobníků výrobků	
	23.	Ekologické využití odpadových materiálů	6
– osvojí si postupy práce s odpadovými materiály – vede klienty k zásadám zdravého životního stylu a environmentálním aktivitám	23.1	Pracovní činnosti s odpadovými materiály	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

Z D R A V O T N Í T Ě L E S N Á V Ý C H O V A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 66

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Úkolem předmětu je naučit žáky základním dovednostem, které se učí navzájem na sobě. Tato cvičení musí předcházet vlastní praxi, aby žák byl schopen aplikovat základní metodiky a techniky na nemocné s různými potížemi. Necháváme zde též dostatečný prostor pro pedagoga, aby k nim dodal vyčerpávající teoretický podklad.

Učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, sledovat odborný tisk, snažíme se jim vštepovat nutnost vnitřní potřeby, stále se vzdělávat, protože se neustále vyskytují nové poznatky z dané problematiky.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu se vyučuje ve třetím ročníku. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Oslabení podpůrného pohybového aparátu
- Oslabení srdečně-cévního systému
- Dýchací aparát – vyrovnávací proces
- Gastro - intestinální trakt – cvičení
- Oslabení endokrinologická – vyrovnávací cvičení
- Oslabení gynekologická – vyrovnávací cvičení
- Oslabení neurologická, nervová, mentální
- Obezita, cvičení
- Oslabení smyslová, cvičení
- Diabetes melitus I. a II.typ – cvičení
- Tělesná postižení, oslabení s vzhledem k vysokému věku

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k výsledku, aby po absolvování žáci:

- Uměli navodit tělesné a duševní uvolnění, které má odstranit zbytečné a nevhodné napětí.
- Využívali ke správnému nácviku klidné prostředí, přiměřenou teplotu a pomalý postup nácviku.
- Aplikovali nabyté vědomosti a dovednosti v péči o klienty

Strategie výuky

Kromě teoretických poznatků je kladen důraz na pohybovou dovednost a kulturu pohybu, která je dosažitelná pouze při správném držení těla (tj. vědomé ovládání svalstva celého těla). K tomu vedou praktické hodiny, nejlépe cvičení v přírodním prostředí na čerstvém vzduchu.

Kritéria hodnocení žáků

Student je hodnocen ústně, písemně ale i prakticky při provádění vyrovnávacích cviků. Klasifikace se provádí též z relaxačních a uvolňovacích cvičení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka je systematicky zaměřena na osvojení si zásad zdravého životního stylu. Absolvent je schopen vykonávat a organizovat prvky léčebného cvičení v přímém styku s klientem.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák má pozitivní vztah k získávání teoretických vědomostí.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žák je schopen samostatně, operativně a kreativně rozhodnout.)
- **Komunikativní kompetence** (Žák je schopen vyjadřovat se srozumitelně, účelně a podle zásad správné komunikace.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák je připraven se dále vzdělávat, pečovat o své psychické i fyzické zdraví)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žák je schopen adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, dokáže pružně reagovat na novinky v oboru.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák při řešení úkolů využívá prostředků moderních technologií.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žák si váží dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace. Chápe postavení člověka v přírodě na jeho zdraví a život. Osvojil si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Osvojil si základy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Chápe současné globální,

regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí – vliv prostředí na lidské zdraví.)

- **Člověk a svět práce** (Žák se dovede orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová media pro své různé potřeby, dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo konzervativních otázkách, hledat kompromisní řešení.)
- **Informační a komunikační technologie** (Žák využívá moderní informační a komunikační technologie při výuce, a dokáže vyhledávat a posuzovat informace pro daný obor.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Rozdělení a význam předmětu	5
– dovede zdůvodnit význam zdravotní tělesné výchovy pro budoucí povolání	1.1	Obsah a prostředky ZTV	
– sestaví kompenzační a regenerační cvičení	1.2	Kompenzační a regenerační cvičení	
– dokáže definovat správné držení těla	1.3	Základní postoje a polohy držení těla	
	1.4	Praktická cvičení	
	2	Oslabení podpůrného pohybového aparátu	15
– pojmenuje hlavní tělesná postižení pohybového aparátu	2.1.	Kulatá záda, plochá záda (kyfolordoza)	
– definuje skoliozu	2.2	Skolioza	
– pozná vadné držení těla	2.3	Celkové vadné držení těla, praktická cvičení	
– nastíní některé závažnější poruchy páteře	2.4	Drobné funkční poruchy páteře	
– identifikuje kyčelní klouby	2.5	Kyčelní klouby	
– objasní termín ploché nohy	2.6	Ploché nohy, praktická cvičení	
– popíše kolenní kloub	2.7	Kolenní kloub	
– vyjmenuje vady dolních končetin	2.8	Ostatní vady dolních končetin (opakování) praktická cvičení	
	3	Oslabení srdečně cévního systému	4
– dovede popsat některá onemocnění srdce a stanovit správná cvičení	3.1	Hypertense, hypotense	
– rozpozná získané a vrozené vady	3.2	Vrozené vady, získané vady – praktická cvičení	
	4	Dýchací aparát a trávicí trakt - oslabení	4
– vyjmenuje onemocnění dýchacího traktu	4.1	Plicní choroby	
– definuje onemocnění trávicí soustavy	4.2	Onemocnění trávicí soustavy – praktická cvičení	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	5	Oslabení endokrinologická a gynekologická	5
– popíše oslabení endokrinologické či gynekologické potíže	5.1	Onemocnění žláz s vnitřním vyměšováním	
– dovede popsat vhodná cvičení v těhotenství či po porodu	5.2	cviky v těhotenství	
– navrhne vhodné cvičení v šestinedělí	5.3	Cvičení v šestinedělí – praktická cvičení	
	6	Oslabení neurologická a mentální	5
– popíše onemocnění nervové soustavy	6.1	Onemocnění nervové soustavy	
– vyjmenuje stupně mentálního postižení	6.2	Mentální postižení – praktická cvičení, opakování	
	7	Obezita	3
– je schopen určit vhodná cvičení pro různé stupně obezity	7.1	Praktická cvičení, opakování	
	8	Oslabení smyslová	4
– popíše zraková postižení	8.1	Zraková postižení	
– definuje stupně sluchového postižení	8.2	Sluchová postižení – praktická cvičení	
	9	Diabetes melitus I a II. typ	3
– rozpozná jednotlivé typy cukrovky – zvolí vhodný režim pro nemocné	9.1	Oslabení organismu - vhodná životospráva, praktická cvičení	
	10	Tělesná postižení	5
– dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti tělesného postižení	10.1	Těžká postižení	
– vymezí oslabení s vzhledem k vysokému věku	10.2	Oslabení s vzhledem k vysokému věku – praktická cvičení	
	11	Životospráva	13
– uvede prvky lidového léčitelství	11.1	Lidové léčitelství	
– sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení pro	11.2	Joga, asány	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
tělesnou a duchovní relaxaci			
– definuje škodlivost alkoholu a kouření pro lidský organismus	11.3	Alkohol, kouření	
– popíše ranní hygienu	11.4	Ranní hygiena	
– sestaví ranní cvičební program	11.5	Ranní cvičení	
– navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	11.6	Volný čas – tělesné aktivity	
– popíše význam otužování	11.7	Otužování	
– zvládá prvky automasáže	11.8	Automasáž	
– připravuje pobyt v přírodě pro klienty	11.9	Pobyt v přírodě – praktická cvičení, souhrnné opakování	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

P S Y C H O L O G I E

oboru vzdělání

75-41-M/011 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 132

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Seznámit žáky se základními pojmy psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální psychologie, zásadami týmové práce a vybavit je teoretickým zásadám interakce, komunikace a jednání s lidmi v sociální činnosti. Žáci si osvojí zásady duševní hygieny v režimu práce, učení a odpočinku, aby se péče o duševní a tělesné zdraví stala součástí jejich hodnotového systému. Získané poznatky využijí při jednání s klienty v sociální péči a při řešení problémových situací pracovních i osobních. V modelových situacích si žáci procvičí schopnost porozumět klientům, určité druhy syndromů závislosti, týrání, zneužívání. Dokáže rozpoznat specifiku osobnosti klientů sociálních služeb. Je schopen využít relaxační techniky a metody v práci s klientem.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- **Psychologie v sociální činnosti**

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka je směřována k pochopení významu psychologie sociální péče a využití získaných vědomostí. Znalost struktury vlastností osobnosti a pochopení její variability žákům umožní poznat a pochopit sebe a na základě toho lépe chápat i klienty sociální péče. Praktickými nácviky rozpozná specifika klientů v sociální péči, příčiny jejich chování a změny. Rozliší faktory, které ovlivňují vnímání a hodnocení člověka. Rozpoznají komunikační záměr. Získané vědomosti a dovednosti uplatní v osobním životě.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří výklad, dialog, skupinová práce, praktické nácviky osvojených vědomostí. Získané vědomosti a dovednosti si budou žáci osvojovat didaktickými testy, praktickými nácviky a cvičeními. Poznatky si žáci budou zapisovat do sešitů.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, slovně a známkami. Základem hodnocení je praktické používání získaných vědomostí a dovedností. Při hodnocení je využíváno ústní zkoušení, didaktických testů, prezentace a praktických cvičení. Součástí hodnocení je aktivita a přístup k řešeným problémům. Hodnocena je individuální i skupinová práce.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Komunikativní kompetence** (Žák se vyjadřuje a komunikuje přiměřeně k účelu jednání a rozliší komunikační záměr.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák analyzuje faktory a mechanismy socializace. Pochopí odlišnosti klientů v sociální péči. Rozvine své návyky sociální interakce a komunikace, které mu umožní vést spokojený osobní život a ve svém okolí a vytvářet pozitivní atmosféru.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (Výuka bude napomáhat k rozvoji osobnosti a k vhodnému sebevědomí. Žáci budou schopni odhalit komunikační záměr. Dovedou jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení.)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Psychologie v sociální činnosti	66
– vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro sociální činnost a osobní život – objasní vývoj psychologie a moderní přístupy – pochopí cíle psychologie – vysvětlí praktické využití disciplín a metod – používá osvojenou terminologii v oblasti sociální péče	1.1	Psychologie jako vědní obor a její využití v sociální péči a v osobním životě. Historie a moderní přístupy Předmět a cíle psychologie Disciplíny a metody Terminologie v sociální péči	
– objasní rozvoj kognitivních procesů a učení – posoudí aplikaci kognitivních procesů v práci s klienty	1.2	Kognitivní procesy a jejich aplikace v práci s klienty. Vědomí a nevědomí Vnímání, představy a fantazie Paměť a učení Myšlení Cítění a pozornost	
– objasní psychosomatickou jednotu lidského organismu – popíše biologickou a sociální determinaci	1.3	Psychosomatická jednotu lidského organismu. Biologické vymezení Psychické procesy Socializace	
– ovládá jednoduché techniky pro rozvoj a posilování psychických procesů a stavů	1.4	Podstata psychické činnosti (psychické jevy).	
– popíše osobnost z pohledu	1.5	Charakteristika osobnosti.	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
laika a psychologie – objasní význam teorií osobnosti		Psychologický a laický pohled na osobnost Teorie osobnosti	
– popíše strukturu vlastností osobnosti – rozliší variabilitu intraindividuálního a interindividuálního vývoje – posoudí zdroje vývoje struktury – popíše osobnost podle vlastností struktury – objasní význam vlastností „Velké pětky“	1.6	Struktura vlastností osobnosti. Variabilita intraindividuální a interindividuální v průběhu vývoje Vliv dědičnosti, prostředí a výchovy Temperament, charakter, schopnosti, motivace Vlastnosti „Velké pětky“	
– analyzuje charakteristiku osobnosti klientů z hlediska možných příčin a možnosti změny – rozliší normalitu a abnormalitu – zpracuje charakteristiku osobnosti klienta v sociální péči	1.7	Specifika osobnosti klientů sociálních služeb a vyhodnocení jejich chování. Normalita a abnormalita Somatický symptom Poruchy a onemocnění CNS Zdravotně postižení Postižení s poruchy zraku, sluchu a řeči Charakteristiky osobnosti klienta v sociální péči	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Psychologie v sociální činnosti	66
– charakterizuje etapy a mezníky vývoje člověka – popíše faktory ovlivňující ontogenezi – objasní potřeby člověka v jednotlivých etapách ontogeneze	1.8	Ontogeneze. Faktory ovlivňující ontogenezi Etapy a mezníky vývoje člověka Potřeby člověka v jednotlivých vývojových etapách	
– zhodnotí vztahy ve skupině, se kterou pracuje – zvolí prostředky pro rozvoj sociálních vztahů a skupinové dynamiky – objasní úlohu norem a cílů – popíše sociální interakci a vnímání druhých lidí – vyjmenuje faktory interpersonální přitažlivosti – objasní zákony sociálního vlivu a odosobnění	1.9	Sociální skupina, vztahy ovlivňující její rozvoj a dynamiku. Skupina, struktura, normy a cíle Sociální interakce – interakce s druhými lidmi Vnímání druhých lidí Interpersonální přitažlivost Zákon sociálního vlivu Odosobnění	
– identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti – popíše chyby, předsudky a stereotypy, které ovlivňují naše chování	1.10	Chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti.	
– popíše druhy jednotlivých konfliktů – vyjmenuje způsoby řešení	1.11	Konflikty Druhy konfliktů Možnosti řešení konfliktů	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
konfliktních situací – vyjmenuje zásady předcházení konfliktům		Předcházení konfliktům	
– vysvětlí problematiku závislosti, týrání a zneužívání u klientů a jejich prevenci – navrhne nutná opatření pro zlepšení situace	1.12	Problematika vybraných klientů a jejich prevence. Syndrom závislosti Syndrom týrání Syndrom zneužívání	
– objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu	1.13	Syndrom vyhoření.	
– využívá dovednosti potřebné pro sebepoznání, sebevýchovu, sebehodnocení	1.14	Sebepoznání, sebevýchova a sebehodnocení.	
– rozliší jednotlivé druhy zátěžových situací – vysvětlí faktory ovlivňující zátěžové situace – popíše způsoby řešení zátěžových situací pro rozvoj vlastní osobnosti	1.15	Náročné pracovní a životní situace. Faktory vzniku zátěžových situací Druhy zátěžových situací Způsoby řešení zátěžových situací	
– objasní zásady duševní hygieny	1.16	Zásady duševní hygieny.	
– vysvětlí používání některých relaxačních technik a metod	1.17	Relaxační techniky a metody	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

O S O B N O S T N Í V Ý C H O V A

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 132

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Osobnostní výchova je předmět, který pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost, vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Předmět akceptuje formativní prvky výchovy, orientuje se na subjekt i objekt, je praktický a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka s důrazem na jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Základním cílem předmětu je pomáhat každému žákovi utvářet si praktické životní dovednosti, plnohodnotně žít a být přirozeně přijímán kolektivem třídy a okolním světem.

Specifikou osobnostní výchovy je, že učivem se stává sám žák, konkrétní žákovská skupina, učitel. Učivo zahrnuje více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích a na úctě k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Osobnostní výchova je praktická disciplína zabývající se rozvojem životních kompetencí v oblasti osobního života se sebou samým a života v mezilidských vztazích. Veškerá výuka směřuje k vytvoření dovedností potřebných pro práci pracovníka sociální péče.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Objevování sebe a okolního světa
- Kontakt a mimojazyková komunikace
- Kultura řeči
- Komunikace v sociální péči
- Improvizace a dramatizace
- Etika a morálka v oboru
- Cvičení asertivních technik, rozvíjení kreativity žáků

- Psychohygiena
- Relaxace
- Image muže a ženy

V rámci výuky předmětu je vhodné zapojit žáky do mimoškolních společenských aktivit ve městě a výuku rozšířit o odborné exkurze vztahující se k tematickým celkům, např. keramická dílna, mateřské centra, mateřské školy, kojenecké ústavy, domovy pro klienty se specifickými potřebami, střediska volného času, odborné veletrhy.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem a kvalitní péči o klienta
- byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, snažili se je dochovat pro další generace
- porozuměli jiným lidem a byli schopni na základě vlastního sebepoznání aktivně komunikovat s ostatními lidmi s různých společenských vrstev a různých etnik
- používali základní dovednosti dobré komunikace s klientem
- napomáhali k primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- aplikovali osvojené dovednosti v sociální péči o klienty.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří zásada názornosti a přiměřenosti. Formou her a praktických cvičení se rozvíjí uvolnění a soustředěnost, odstraňují se zábrany u sebeuvědomování, rozvíjí se vnímání a schopnost objevování sama sebe i okolního světa. K dalším metodám patří výklad, instruktáž a metoda sebehodnocení. Další vhodnou metodou je beseda nebo exkurze. Výuka předmětu se opírá textovou oporu knihy Osobnostní výchova a její cesty k žákovi – Josef Valenta, metodiky projektu Odysea.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je hodnocen průběžně (formativně) v hodinách při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů, za schopnost kultivovaného, formálně i odborně správného vyjadřování. Při klasifikaci žáků bude důraz kladen na zodpovědné plnění

povinností, dodržování zásad slušného chování a etiky. Hodnocena bude také aktivita při výuce.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka je systematicky zaměřena na osvojení si zásad profesní kultury a etiky v sociálních službách. Absolvent je schopen vykonávat a organizovat pracovní činnosti v přímém styku s klientem. Dokáže efektivně využívat komunikační techniky, prvky aktivního naslouchání a empatické chování.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák má pozitivní vztah k získávání teoretických vědomostí.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žák je schopen samostatně, operativně a kreativně rozhodnout.)
- **Komunikativní kompetence** (Žák je schopen vyjadřovat se k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně je prezentovat, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák je připraven se dále vzdělávat, pečovat o své psychické i fyzické zdraví.)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žák je schopen adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, dokáže pružně reagovat na novinky v oboru.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák při řešení úkolů využívá prostředků moderních technologií při sběru, vyhodnocování a prezentaci informací, pracuje se základním počítačovým vybavením i s aplikacemi vzhledem ke svému oboru.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žák utváří zdravý životní styl, sleduje negativní dopad kouření na zdraví, chrání a cílevědomě zlepšuje životní prostředí ve svém okolí)
- **Člověk a svět práce** (Žák má přehled o možnostech pracovního zařazení, dokáže vyhledávat pracovní uplatnění, sleduje uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí)
- **Informační a komunikační technologie** (Žák využívá moderní informační a komunikační technologie při výuce, práce s internetem, tvorba prezentací, využívá možnosti moderní komunikace klientem s handicapem, dokáže se přizpůsobit měnícím se životním i pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Objevování sebe a okolního světa	10
– popíše podstatu hry – vyjmenuje jednotlivé druhy her – navrhne vhodné hry pro práci s klientem	1.1	Podstata hry, vymezení pojmu, druhy her v práci s klientem	
– definuje smyslové vnímání – vymezí fáze smyslového vnímání – objasní rozvoj smyslového vnímání	1.2	Smyslové vnímání ○ fáze smyslového vnímání ○ rozvoj smyslového vnímání, kombinace vjemů	
– aplikuje metody práce s tělem, sebeovládání, sebeuvědomování	1.3	Práce s tělem (postoj, pevná páteř, správné držení těla)	
	2.	Kontakt a mimojazyková komunikace	12
– vymezí podstatu navázání kontaktu s okolním světem	2.1	Navázání kontaktu s okolním světem	
– vyjmenuje druhy mezilidské komunikace	2.2	Druhy komunikace	
– popíše složky verbální komunikace	2.3	Verbální komunikace	
– rozdělí složky neverbální komunikace – identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev	2.4	Neverbální komunikace	
	3	Kultura řeči	10
– vybírá vhodné techniky řeči a pracuje s hlasem	3.1	techniky řeči, práce s hlasem	
– připravuje rétorická cvičení	3.2	rétorická cvičení	
– používá slovní hry	3.3	slovní hry	
– navrhuje slovní asociace pro kontakt s klientem	3.4	cvičení slovních asociací v kontaktu s klientem	
	4	Komunikace v sociální péči	34
– objasní zásady navázání kontaktu s klientem	4.1	Zásady navázání kontaktu s klientem	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– využívá zásady a postupy vyjednávání – vede různé druhy rozhovorů podle principů profesní etiky	4.2	Metody vedení rozhovoru ○ volný rozhovor ○ řízený rozhovor ○ poradenský rozhovor ○ hodnotící rozhovor ○ rozhovor s cílem získat a přesvědčit	
– vymezí komunikační prostor – navrhne vhodné řešení interiéru	4.3	Komunikační prostor	
– charakterizuje požadavky na profesní chování pracovníků sociálních služeb – objasní důležitost naslouchání a umění naslouchat – sestaví historickou životní křivku klienta – definuje citový úraz a citovou jizvu	4.4	Míra zainteresovanosti sociálního pracovníka ○ techniky aktivního naslouchání ○ empatie ○ syndrom vyhoření sociálního pracovníka ○ historická životní křivka klienta ○ citový úraz ○ citová jizva	
– používá základní komunikační dovednosti (naslouchat, navázat kontakt, vést rozhovor) – uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými	4.5	Zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými klienty ○ sociální interakce ○ komunikace s nevidomým ○ komunikace s klientem s vadou sluchu ○ komunikace s klientem s mentální retardací ○ komunikace se seniory ○ komunikace s klientem s tělesným postižením	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Improvizace a dramatizace	6
– objasní pojem improvizace – vymezí pojem improvizace – vybere improvizální techniky v oboru	5.1	Improvizace ○ vymezení pojmu, ○ využití v oboru	
– objasní pojem dramatizace – vybere vhodné prvky dramaterapie	5.2	Dramatizace ○ vymezení pojmu ○ základy dramaterapie	
	6	Etika a morálka oboru	10
– vysvětlí a doloží na příkladech, co se rozumí profesní kulturou a jak by se měla uplatňovat v sociálních službách – vytvoří etický kodex	6.1	Základy Etiky - etický kodex sociálních pracovníků	
– analyzuje a diskutuje vybrané morální problémy týkající se pracovních činností a zkušeností	6.2	Základy morálky ○ morální pravidla ○ dodržování mlčenlivosti	
	7	Cvičení asertivních technik a rozvíjení kreativity žáků	10
– vysvětlí pojem asertivita	7.1	Pojem asertivita	
– používá základní techniky asertivity v různých komunikativních situacích	7.2	Asertivní techniky	
– definuje pojem manipulace a kontramaniplulace	7.3	Manipulace a kontramaniplulace	
– popíše kreativitu	7.4	Kreativita	
	8	Psychohygiena	12
– vysvětlí pojem psychohygiena	8.1	Tělesné a duševní zdraví	
– navrhne psychohygienu v zátěžových situacích	8.2	Psychohygiena v zátěžových situacích	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– sestaví prevenci zátěží	8.3	Prevence zátěží	
	9	Relaxace	12
– uvede příklady relaxačních technik a ovládá relaxační techniky	9.1	Relaxační techniky (jednotlivé druhy)	
– používá arteterapii	9.2	Arteterapie	
– navrhne muzikoterapii	9.3	Muzikoterapie	
– charakterizuje ergoterapii	9.4	Ergoterapie	
	10	Image muže a ženy	16
– popíše image muže v sociální péči	10.1	Image muže v sociální péči	
– vymezí image ženy v sociální péči	10.2	Image ženy v sociální péči	
– dodržuje pravidla společenského chování – uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování	10.3	Pravidla společenského chování, Etiketa	
– dbá na úpravu zevnějšku	10.4	Osobní styl a úprava zevnějšku	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

M A N A G E M E N T S O C I Á L N Í C H S L U Ž E B

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnostPočet hodin v učebním plánu celkem: **varianta A 126, varianta B 63**

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Studenti získají základy manažerského vzdělání, seznámí se s ekonomickým prostředím s neziskovými organizacemi a s působením makroekonomického prostředí (státní rozpočet, nezaměstnanost, inflace). Seznámí se se základními manažerskými pojmy, funkcemi a principy manažerské práce. Získají znalosti ze sociálního managementu a využití jeho nástrojů při řízení provozu v sociálních službách.

Nedílnou součástí je získání znalostí týkajících se organizační kultury, prvků, modelů a metod analýzy. Neméně důležitá je znalost fungování sociálního managementu a jeho propojení s Evropskou unií.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Vymezení základních pojmů
- Vývoj managementu
- Moderní směry managementu
- Metody a řízení sociální práce
- Strategický management
- Základy etiky a kultury managementu
- Řízení lidských zdrojů
- Operativní management v sociální práci
- Praktická cvičení a semináře
- Vnitřní prostředí managementu
- Organizační kultura
- Jednotlivé funkce managementu v sociální práci
- Sociální sektor
- Manažer a jeho kompetence
- Řízení lidských zdrojů
- Financování organizací

- Marketing v oblasti sociální práce
- Manažer a jeho úkoly v sociálním šetření
- Kontrolní systém v organizaci
- Metody a techniky rozhodování, supervize

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět umožňuje žákům osvojit si základy manažerského myšlení a přístupu v sociální oblasti. Orientovat se v prvcích řízení, rozhodování a organizování. Žáci získávají schopnost celoživotního vzdělávání, aby byli flexibilní a našli široké uplatnění na trhu práce.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří:

V teoretických hodinách jsou žáci formou výkladu seznámeni s jednotlivými tématy a jejich problematikou. Součástí výuky je pak řešení konkrétních praktických příkladů a situací. Praktické úkoly žáci dotvářejí v rámci samostatné domácí práce. Nedílnou součástí výuky jsou i odborné přednášky a exkurze. Důraz se klade zejména na komunikativní dovednosti, které se uplatní především při interpretaci výsledků řešení zadaných úloh.

Kritéria hodnocení žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni známkami při individuálním zkoušení. Znalosti se ověřují také písemnými testy, většinou v závěru tématických celků. Další hodnocení souvisí se zpracováním projektů ve skupinách. Žáci mohou být hodnoceni také známkou za zpracování ročníkové práce na vybraná manažerská témata. Při hodnocení je kladen důraz na porozumění učivu, schopnost aplikovat získané poznatky při zpracování projektů, umění organizovat, diskutovat a uvažovat v souvislostech.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět vede žáky ke komunikativnosti, rozvíjí kompetence k učení, k práci a spolupráci, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, k práci s informacemi, k využití informačních a komunikačních technologií a k pracovnímu uplatnění.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (podporuje schopnost celoživotně se vzdělávat)
- **Kompetence k řešení problémů** (na praktických příkladech žáci řeší konkrétní sociální situace)
- **Komunikativní kompetence** (žáci se dovedou vyjadřovat ústně, zpracovávají písemný materiál, využívají informací, vysvětlují a znázorňují konkrétní situace)
- **Personální a sociální kompetence** (žáci získají dovednost pracovat v týmu na dosažení společných cílů a nést odpovědnost za práci vlastní i za práci ostatních)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (žák je veden tak, aby uměl vyhledat a získat informace týkající se zaměstnanosti, nabídky a poptávky práce, aby je uměl vyhodnotit a efektivně využít)

- **Matematické kompetence** (žák je schopen aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (žák umí využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, efektivně pracuje s informacemi, vyhledává informace, zákonné normy)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a svět práce** (důležitým partnerem je sociální odbor, Úřad práce, který výuku obohacuje o konkrétní informace a rady týkající se oblasti povolání, zaměstnání a trhu práce, žák je veden tak, aby uměl vyhledat a získat informace a efektivně je využít)
- **Informační a komunikační technologie** (při vhodných příležitostech jsou v předmětu využívány prostředky výpočetní techniky)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník, varianta A

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Vymezení základních pojmů	5
– Vysvětlí, čím se zabývá management	1.1	Pojem management	
– Orientuje se v základních manažerských systémech	1.2	Manažer, základní vlastnosti	
	2.	Vývoj managementu	5
– Popíše historii managementu	2.1	Klasifikace vývojových etap	
	3.	Moderní směry	10
– Chápe podstatu fungování řízení	3.1	Moderní teorie řízení	
– Vyjmenuje základní prvky řízení	3.2	Vybrané techniky managementu	
– Porovná znaky managementu	3.3	Porovnání managementu v USA, Japonsku a Evropě	
	4.	Metody a řízení sociální práce	15
– Vyjmenuje prvky řízení	4.1	Řízení a plánování	
– Orientuje se v plánovacích činnostech	4.2	Tvorba a základní formy organizační struktury	
– Rozlišuje podmínky a aplikace manažerských přístupů dle typů organizací	4.3	Management v sociální práci	
	5.	Strategický management	6
– Chápe definici strategie	5.1	Definice strategie	
– Tvoří strategii organizace	5.2	Tvorba strategie	
– Řeší krize v podniku	5.3	Řízení rizik	
	6.	Základy etiky a kultury managementu	10
– Uplatňuje prvky etiky v sociální práci	6.1	Manažerská etika	
– Používá v řízení manažerskou etiku	6.2	Uplatňování etiky v řízení	
Vytváří podmínky vhodné podnikové kultury	6.3	Podniková kultura	
	7.	Operativní management v sociální práci	10
– Je schopen naslouchat druhým	7.1	Specifika v oblasti sociální práce	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Charakterizuje rozdílnost sektoru sociálních služeb	7.2	Sektor sociálních služeb	
– Uplatňuje důslednost a orientaci na úkol nikoli na zvýraznění své osobnosti	7.3	Metody řízení sociálních služeb	
	8.	Praktická cvičení a semináře	5
– Prezentuje a obhájí výsledky své práce – Zpracovává seminární práce	8.1	Praktické ukázky a návody	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník, varianta A

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	9.	Vnitřní prostředí managementu	5
– Pracuje ve skupinách – Tvoří strategie – Analyzuje konkrétní organizace	9.1 9.2	SWOT analýza Tvorba strategií a práce ve skupinách	
	10.	Organizační kultura	5
– Definuje podnikovou kulturu a její prvky – Vysvětlí vlivy působící na organizaci	10.1 10.2 10.3 10.4	Podniková kultura Prvky podnikové kultury Vliv na vnější a vnitřní prostředí organizace	
	11.	Jednotlivé funkce managementu sociální oblasti	5
– Popíše jednotlivé funkce management – Definuje cíle management v sociální oblasti	11.1 11.2 11.3 11.4	Plánování Organizování Rozhodování Kontrola a vedení lidí	
	12.	Sociální sektor	6
– Orientuje se v politickém system a legislativě – Definuje sociální sektor	12.1 12.2 12.3 12.4 12.5	Pojem sociální sektor Instituce zřizované státem Organizace zřizované obcemi Neziskové organizace Vnitřní a vnější prostředí sociálních celků	
	13.	Manažer a jeho kompetence	5
– Orientuje se v úkolech vedoucího pracovníka – Naslouchá druhým – Komunikuje a orientuje se na úkol	13.1 13.2 13.3 13.4	Osobnost manažera Manažer sociální práce Role manažera Zásadní úkoly manažera	
	14.	Řízení lidských zdrojů	7
– Orientuje se v personálním managementu – Formuluje personální problematiku – Plánuje lidské zdroje	14.1 14.2 14.3 14.4	Pojetí lidských zdrojů Specifika řízení lidských zdrojů Vedení lidí Specifika v organizacích sociální oblasti v ČR	
– Definuje pojem finance – Rozlišuje zdroje financí	15. 15.1 15.2	Financování organizací Pojem finance Financování organizací	5

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Zná prostředky určené na mzdy, na provoz a investice	15.3 15.4	Základní legislativní rámec financování Zdroje financování sociálních služeb	
	16.	Marketing v oblasti sociální práce	3
– Definuje podstatu marketingu – Vysvětlí možnosti využití marketingu v sektoru sociálních služeb	16.1 16.2	Vznik marketing, pojem marketing Využití marketingu v oblasti sociální práce	
	17.	Manažer a jeho úkoly v sociálním šetření	5
– Zná podstatu a subjekty sociálního šetření – Vysvětlí podstatu a metody sociálního šetření – Používá prvky sociálního šetření	17.1 17.2 17.3	Sociální šetření Význam sociálního šetření Vedoucí pracovník a sociální šetření	
	18.	Kontrolní systém organizace	5
– Definuje kontrolu – Používá prvky kontroly – Rozeznává jednotlivé techniky kontroly	18.1 18.2 18.3	Pojetí kontroly Kontrolní systém organizace Metody a techniky kontroly	
	19.	Metody a techniky rozhodování, supervize	9
– Dokáže zvládat části rozhodovacího procesu – Komunikuje s podřízenými – Uplatňuje ve své práci principy ekologického management – Porozumí úkolům, rolím a hranicím supervize – Dokáže zaznamenávat práci s klienty a reflektovat ji	19.1 19.2 19.3 19.4 19.5 19.6 19.7 19.8	Rozhodovací proces a jeho části Manažerské kompetence Techniky rozhodování Ekologický management Supervize Formy a cíle supervize Individuální supervize, skupinová supervize Podmínky úspěšné supervize v organizaci	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník, varianta B

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Vymezení základních pojmů	2
– Vysvětlí, čím se zabývá management – Orientuje se v základních manažerských systémech	1.1 1.2	Pojem management Manažer, základní vlastnosti	
	2.	Vývoj managementu	3
– Popíše historii managementu	2.1	Klasifikace vývojových etap	
	3.	Moderní směry	5
– Chápe podstatu fungování řízení – Vyjmenuje základní prvky řízení – Porovná znaky managementu	3.1 3.2 3.3	Moderní teorie řízení Vybrané techniky managementu Porovnání managementu v USA, Japonsku a Evropě	
	4.	Metody a řízení sociální práce	8
– Vyjmenuje prvky řízení	4.1	Řízení a plánování	
– Orientuje se v plánovacích činnostech	4.2	Tvorba a základní formy organizační struktury	
– Rozlišuje podmínky a aplikace manažerských přístupů dle typů organizací	4.3	Management v sociální práci	
	5.	Strategický management	3
– Chápe definici strategie	5.1	Definice strategie	
– Tvoří strategii organizace	5.2	Tvorba strategie	
– Řeší krize v podniku	5.3	Řízení rizik	
	6.	Základy etiky a kultury managementu	5
– Uplatňuje prvky etiky v sociální práci	6.1	Manažerská etika	
– Používá v řízení manažerskou etiku	6.2	Uplatňování etiky v řízení	
Vytváří podmínky vhodné podnikové kultury	6.3	Podniková kultura	
	7.	Operativní management v sociální práci	5
– Je schopen naslouchat druhým	7.1	Specifika v oblasti sociální práce	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Charakterizuje rozdílnost sektoru sociálních služeb	7.2	Sektor sociálních služeb	
– Uplatňuje důslednost a orientaci na úkol nikoli na zvýraznění své osobnosti	7.3	Metody řízení sociálních služeb	
	8.	Praktická cvičení a semináře	2
– Prezentuje a obhájí výsledky své práce – Zpracovává seminární práce	8.1	Praktické ukázky a návody	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník, varianta B

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	9.	Vnitřní prostředí managementu	2
– Pracuje ve skupinách – Tvoří strategie – Analyzuje konkrétní organizace	9.1 9.2	SWOT analýza Tvorba strategií a práce ve skupinách	
	10.	Organizační kultura	3
– Definuje podnikovou kulturu a její prvky – Vysvětlí vlivy působící na organizaci	10.1 10.2 10.3 10.4	Podniková kultura Prvky podnikové kultury Vliv na vnější a vnitřní prostředí organizace	
	11.	Jednotlivé funkce managementu sociální oblasti	3
– Popíše jednotlivé funkce management – Definuje cíle management v sociální oblasti	11.1 11.2 11.3 11.4	Plánování Organizování Rozhodování Kontrola a vedení lidí	
	12.	Sociální sektor	3
– Orientuje se v politickém system a legislativě – Definuje sociální sektor	12.1 12.2 12.3 12.4 12.5	Pojem sociální sektor Instituce zřizované státem Organizace zřizované obcemi Neziskové organizace Vnitřní a vnější prostředí sociálních celků	
	13.	Manažer a jeho kompetence	3
– Orientuje se v úkolech vedoucího pracovníka – Naslouchá druhým – Komunikuje a orientuje se na úkol	13.1 13.2 13.3 13.4	Osobnost manažera Manažer sociální práce Role manažera Zásadní úkoly manažera	
	14.	Řízení lidských zdrojů	4
– Orientuje se v personálním managementu – Formuluje personální problematiku – Plánuje lidské zdroje	14.1 14.2 14.3 14.4	Pojetí lidských zdrojů Specifika řízení lidských zdrojů Vedení lidí Specifika v organizacích sociální oblasti v ČR	
– Definuje pojem finance – Rozlišuje zdroje financí	15. 15.1 15.2	Financování organizací Pojem finance Financování organizací	2

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– Zná prostředky určené na mzdy, na provoz a investice	15.3 15.4	Základní legislativní rámec financování Zdroje financování sociálních služeb	
	16.	Marketing v oblasti sociální práce	2
– Definuje podstatu marketingu – Vysvětlí možnosti využití marketingu v sektoru sociálních služeb	16.1 16.2	Vznik marketing, pojem marketing Využití marketingu v oblasti sociální práce	
	17.	Manažer a jeho úkoly v sociálním šetření	2
– Zná podstatu a subjekty sociálního šetření – Vysvětlí podstatu a metody sociálního šetření – Používá prvky sociálního šetření	17.1 17.2 17.3	Sociální šetření Význam sociálního šetření Vedoucí pracovník a sociální šetření	
	18.	Kontrolní systém organizace	2
– Definuje kontrolu – Používá prvky kontroly – Rozeznává jednotlivé techniky kontroly	18.1 18.2 18.3	Pojetí kontroly Kontrolní systém organizace Metody a techniky kontroly	
	19.	Metody a techniky rozhodování, supervize	4
– Dokáže zvládat části rozhodovacího procesu – Komunikuje s podřízenými – Uplatňuje ve své práci principy ekologického management – Porozumí úkolům, rolím a hranicím supervize – Dokáže zaznamenávat práci s klienty a reflektovat ji	19.1 19.2 19.3 19.4 19.5 19.6 19.7 19.8	Rozhodovací proces a jeho části Manažerské kompetence Techniky rozhodování Ekologický management Supervize Formy a cíle supervize Individuální supervize, skupinová supervize Podmínky úspěšné supervize v organizaci	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

O S O B N Í A S I S T E N C E

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnostPočet hodin v učebním plánu celkem: **varianta A** – 126, **varianta B** - 66

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2011

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Osobní asistence je předmět, který má teoreticko-praktický charakter. Vede žáky k osvojení dovedností a znalostí potřebných pro výkon jednotlivých činností, jež zahrnuje osobní asistence.

Specifikou předmětu Osobní asistence je, že zajišťuje žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro poskytování intenzivní sociální péče. Přípravuje je na práci s různými typy klientů, kteří vyžadují pomoc druhé osoby, v jejich přirozeném prostředí, bez omezení rozsahu, místa a času. Žáci se naučí komunikovat s klienty, organizovat si práci, dodržovat pracovní postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí, zdravotně-hygienické předpisy a dodržování tajnosti informací. Žáci jsou vedeni k tomu, aby jednali taktně, s účastí a empatií, chránili klientovo soukromí a dbali na dodržování jeho práv. Obecným cílem předmětu je vytvořit u žáků dovednosti a návyky potřebné pro kvalitní péči o jednotlivé kategorie klientů, jejichž schopnost realizovat samostatně každodenní úkony je omezena vzhledem k jejich zdravotnímu postižení nebo jinému znevýhodňujícímu faktoru.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je rozděleno do dvou ročníků. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Úvod do problematiky osobní asistence
- Dějiny osobní asistence
- Provozní zajištění osobní asistence
- Klienti osobní asistence a kritéria výběru
- Osobnost osobního asistenta
- Procedurální standard pro osobní asistenci
- Administrativa v osobní asistenci
- Pravidla pro ochranu uživatele, právní a etická pravidla

- Organizace osobní asistence
- Supervize, krizové situace a psychohygiena osobní asistence

V rámci výuky předmětu je vhodné směřovat žáky k mimoškolním aktivitám, např. návštěvám a pomoci v mateřských centrech, zajišťování a pomoci při sportovních a kulturních akcích pro děti, seniory a handicapované občany. Výuku lze rozšířit o odborné exkurze vztahující se k tematickým celkům, např. do domovů pro seniory, mateřských center, mateřských škol, kojeneckých ústavů, domovů pro klienty se specifickými potřebami, středisek volného času, na odborné veletrhy, občanská sdružení poskytující osobní asistenci, aj.

Doporučená literatura : Asistence lidem s postižením a znevýhodněním, Portál, Praha. Iva Uzlová. Pečovatelská služba a individuální plánování, Grada 2011, ISBN: 978-80-247-3849-9, Hauke Marcela.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali zabezpečit nezbytnou péči o klienty s cílem zachovat a podpořit co nejdéle jejich soběstačnost a sebeúctu
- přistupovali odpovědně ke zvyklostem klienta, snažili umožnit postiženým lidem, aby žili způsobem života, který se co nejvíce blíží životu bez postižení
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek
- oprostili se od stereotypů, předsudků a předsudečného jednání ve vztahu k lidem jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení
- podporovali a respektovali právo každého člověka na jeho rozhodnutí
- empaticky jednali s každým člověkem jako celostní bytostí, zajímali se o celého člověka v rámci rodiny, komunity, společenského a přirozeného prostředí a usilovali o rozpoznání všech aspektů života
- pomáhali jednotlivcům, skupinám, komunitám a sdružení občanů svými znalostmi, dovednostmi a zkušenostmi při jejich rozvoji a při řešení konfliktů jednotlivců se společností a jejich následků
- respektovali jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, rasu či barvu pleti, mateřský jazyk, věk, pohlaví, rodinný stav, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti
- byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

Strategie výuky

Mezi základní metody práce se žáky patří: U teoretické části předmětu - verbální metoda (výklad, popis, rozhovor), u praktické části předmětu metoda názornosti (pozorování, demonstrování, předvádění dále pak používáme metodu aktivizační. V předmětu převažuje teoretická výuka. Důraz je kladen na osvojení si znalostí a moderních trendů v oblasti osobní asistence, na kreativitu žáků, jejich iniciativu a uplatňování znalostí profesní etiky. Další vhodnou metodou je beseda s odborníky v oboru nebo exkurze.

Kritéria hodnocení žáků

Žák je hodnocen průběžně (formativně) v hodinách při ústním zkoušení za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktických činnostech na konkrétních příkladech, za řešení konkrétních situačních problémů, za schopnost kultivovaného, formálně i odborně správného vyjadřování. Při klasifikaci žáků bude důraz kladen na zodpovědné plnění povinností, dodržování zásad slušného chování a profesní etiky. Hodnocena bude také aktivita při výuce. Žák bude hodnocen kvantitativně známkou za vědomosti a dovednosti, za schopnost učit se, samostatnost, tvořivost, sociální dovednosti. Slovně hodnocen žák bude formou pochval, za konkrétní činnosti např. reprezentace školy.... Při hodnocení dále klademe důraz zvláště na schopnost aplikovat teoretické poznatky na řešení praktických problémů a situací v pracovním procesu s klientem. Do hodnocení se promítne i kultura mluveného projevu žáka, jeho společenské a profesní vystupování na veřejnosti při školních akcích.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Výuka je systematicky zaměřena na osvojení si zásad profesní kultury a etiky v sociálních službách. Absolvent je schopen vykonávat a organizovat pracovní činnosti v přímém styku s klientem. Dokáže efektivně využívat vědomosti a dovednosti pro organizování a zajišťování sociální péče v terénu v přirozeném prostředí klienta. Zvládá dovednosti samostatné i týmové práce a spolupráce se sociálním pracovníkem a zdravotnickým personálem a dalšími pracovníky na úseku sociální péče. Respektuje zvyklosti klienta i jeho rodinných příslušníků. Je připraven pomáhat klientům překonávat náročné životní situace.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (Žák má pozitivní vztah k získávání teoretických vědomostí.)
- **Kompetence k řešení problémů** (Žák je schopen samostatně, operativně a kreativně rozhodnout v přímé péči s klientem.)
- **Komunikativní kompetence** (Žák je schopen vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje, diskutovat a respektovat názory druhých. Používá vhodné druhy rozhovorů při komunikaci s klientem.)
- **Personální a sociální kompetence** (Žák se dokáže adaptovat na měnící se pracovní podmínky, pracuje v týmu přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly. Řeší samostatně

běžné pracovní problémy. Efektivně se učí pracovat, využívá zkušeností a dále se vzdělává.)

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (Žák je schopen adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, dokáže pružně reagovat na novinky v oboru. Nalézá nové trendy a postupy v oblasti osobní asistence)
- **Matematické kompetence** (Aplikuje základní matematické postupy při řešení praktických úkolů např. rozpočet klienta na provoz domácnosti, úspora energií apod.)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (Žák při řešení úkolů využívá prostředků moderních technologií při sběru, vyhodnocování a prezentaci informací, pracuje se základním počítačovým vybavením i s aplikacemi vzhledem ke svému oboru.)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (Žák chápe základní význam přírody a životního prostředí pro člověka. Utváří si zdravý životní styl. Dodržuje zásady skladování a manipulace s nebezpečnými odpady a zná jejich důsledek či negativní dopad na člověka, přírodu a životní prostředí způsobených nevhodnou likvidací.)
- **Člověk a svět práce** (Žák má přehled o možnostech pracovního zařazení, dokáže vyhledávat pracovní uplatnění, sleduje uplatnění na trhu práce u nás i v zahraničí)
- **Informační a komunikační technologie** (Žák využívá moderní informační a komunikační technologie při výuce, práce s internetem, tvorba prezentací, využívá možnosti moderní komunikace klientem s handicapem, dokáže se přizpůsobit měnícím se životním i pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník, varianta A

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Úvod do problematiky osobní asistence	10
– definuje a vymezí rozsah služeb osobní asistence	1.1	Definice a popis osobní asistence	
– popíše typy osobní asistence – uvede rozsah seburčující osobní asistence – specifikuje řízenou osobní asistenci	1.2	Typy osobní asistence ○ seburčující osobní asistence ○ řízená osobní asistence	
	2	Dějiny osobní asistence	6
– vysvětlí podstatu dějin osobní asistence ve světě	2.1	Dějiny osobní asistence ve světě	
– analyzuje podstatu dějin osobní asistence v ČR	2.2	Dějiny osobní asistence v ČR	
	3	Provozní zajištění osobní asistence	18
– zjistí místní a časovou dostupnost osobní asistence	3.1	Místní a časová dostupnost poskytování osobní asistence	
– popíše podmínky a prostředí osobní asistence	3.2	Prostředí a podmínky pro poskytování služby osobní asistence	
– specifikuje cíle a zásady poskytování osobní asistence	3.3	Cíle a zásady poskytování osobní asistence ○ poslání, cíle a zásady služby ○ ochramna uživatelů před předsudky ○ uživatelé musí mít možnost uplatnit svou vůli	
– dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	3.4	Bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování služby osobní asistence	
– objasní hygienické požadavky týkající se sociálních služeb a povinností poskytovatelů sociálních služeb	3.5	Hygienické předpisy při práci v domácnosti klienta	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
v oblasti prevence úrazů a infekčních onemocnění			
– doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti	3.6	Bezpečnost používání pomůcek a technických zařízení	
	4	Klienti osobní asistence a kriteria výběru	32
– kategorizuje jednotlivé skupiny klientů	4.1	Rozdělení jednotlivých kategorií klientů	
– vymezí specifika péče o jednotlivé kategorie klientů	4.1.1	Děti v domácnosti, děti v ústavním zařízení ○ péče o dítě od prenatálního období ○ období novorozenecké ○ období kojenecké ○ období batolivé ○ předškolní věk ○ mladší školní věk ○ starší školní věk ○ prepuberta ○ puberta	
– vyjmenuje příklady jednotlivých období			
– navrhne vhodný druh péče			
– specifikuje problematiku péče o dlouhodobě nemocné			
– vysvětlí péči o klienta v rekonvalescenci	4.1.2	Dlouhodobě nemocní	
– uveďte zásady péče o klienty s handicapem	4.1.3	Nemocní v rekonvalescenci	
– specifikuje specifika péče o seniory	4.1.4	Klienti se zdravotním handicapem ○ nevidomý klient ○ sluchově postižení klienti ○ vozíčkáři ○ klienti s mentální retardací	
– vysvětlí specifika péče o klienty v závislosti	4.1.5	Senioři	
– formuluje péči o umírající klienty	4.1.6	Klienti v závislosti a nepřizpůsobivý klient	
– určí kriteria výběru klientů osobní asistence	4.1.7	Umírající klienti	
	4.2	Kriteria výběru klientů	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník, varianta A

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Osobnost osobního asistenta	20
– popíše fyzické předpoklady osobního asistenta	5.1	Fyzické předpoklady osobního asistenta	
– vyjmenuje psychické předpoklady osobního asistenta	5.2	Psychické předpoklady osobního asistenta	
– rozliší časové a prostorové možnosti osobního asistenta	5.3	Časové a prostorové možnosti osobního asistenta	
– zdůvodní nutnost kvalifikace v osobní asistenci	5.4	Kvalifikace osobního asistenta	
– dokáže definovat morální profil osobního asistenta	5.5	Morální profil osobního asistenta	
– specifikuje motivační prvky v osobní asistenci	5.6	Motivace osobního asistenta	
– navrhne relaxační techniky pro osobního asistenta	5.7	Relaxace a psychohygiena osobního asistenta	
– vytvoří prvky psychohygieny			
– vysvětlí syndrom vyhoření v osobní asistenci	5.8	Syndrom vyhoření v osobní asistenci	
	6	Procendurální standard pro osobní asistenci	12
– definuje vznik standard osobní asistence	6.1	Vznik standard	
– zpracuje standard pro jednotlivé typy služeb	6.2	Standardy pro jednotlivé typy služeb v osobní asistenci	
– popíše principy standardů	6.3	Principy standard	
– respektuje zásady zavádění standard v přímé práci osobního asistenta	6.4	Zásady zavádění standard	
	7	Administrative v osobní asistenci	10
– vymezí základní dokumenty v osobní asistenci	7.1	Dokumentace o poskytování osobní asistence	
– zpracuje a vede základní evidenci klienta	7.1.1	Zpracování, vedení a evidence dokumentace	
– popíše anonymní evidenci	7.1.2	Anonymní evidence	
– stanoví lhůty pro uchování dokumentace	7.1.3	Lhůty pro uchování dokumentace	
– určí možnosti vyřízení stížností na kvalitu a způsob poskytování služby	7.2	Stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby	
	8	Pravidla pro ochranu uživatele, právní a etická pravidla	6

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– uvede jednotlivé body právního kodexu osobní asistence	8.1	Právní kodex osobní asistence	
– interpretuje plné znění etického kodexu	8.2	Etický kodex osobní asistence	
– definuje Listinu základních lidských práv a svobod	8.3	Listina základních lidských práv a svobod	
	9	Organizace osobní asistence	6
– stanoví strukturu osobní asistence	9.1	Stanovení struktury osobní asistence	
– určí organizační strukturu, oprávnění a povinnosti v osobní asistenci	9.2	Organizační struktura, oprávnění a povinnosti	
– popíše přijímání a zaškolování nových zaměstnanců v osobní asistenci	9.3	Přijímání a zaškolování nových zaměstnanců a fyzických osob	
	10	Supervize, krizové situace a psychohygiena osobní asistence	6
– vysvětlí nezbytnost supervize v osobní asistenci	10.1	Supervize	
– objasní řešení krizových situací	10.2	Krizové situace	
– uspořádá složky psychohygieny	10.3	Psychohygiena	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník, varianta B

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1	Úvod do problematiky osobní asistence	6
– definuje a vymezí rozsah služeb osobní asistence	1.1	Definice a popis osobní asistence	
– popíše typy osobní asistence – uvede rozsah seburčující osobní asistence – specifikuje řízenou osobní asistenci	1.2	Typy osobní asistence ○ seburčující osobní asistence ○ řízená osobní asistence	
	2	Dějiny osobní asistence	4
– vysvětlí podstatu dějin osobní asistence ve světě	2.1	Dějiny osobní asistence ve světě	
– analyzuje podstatu dějin osobní asistence v ČR	2.2	Dějiny osobní asistence v ČR	
	3	Provozní zajištění osobní asistence	8
– zjistí místní a časovou dostupnost osobní asistence	3.1	Místní a časová dostupnost poskytování osobní asistence	
– popíše podmínky a prostředí osobní asistence	3.2	Prostředí a podmínky pro poskytování služby osobní asistence	
– specifikuje cíle a zásady poskytování osobní asistence	3.3	Cíle a zásady poskytování osobní asistence ○ poslán, cíle a zásady služby ○ ochramna uživatelů před předsudky ○ uživatelé musí mít možnost uplatnit svou vůli	
– dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	3.4	Bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování služby osobní asistence	
– objasní hygienické požadavky týkající se sociálních služeb a povinností poskytovatelů	3.5	Hygienické předpisy při práci v domácnosti klienta	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
sociálních služeb v oblasti prevence úrazů a infekčních onemocnění			
– doloží příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů na pracovišti i v domácnosti	3.6	Bezpečnost používání pomůcek a technických zařízení	
	4	Klienti osobní asistence a kriteria výběru	15
– kategorizuje jednotlivé skupiny klientů	4.1	Rozdělení jednotlivých kategorií klientů	
– vymezí specifika péče o jednotlivé kategorie klientů	4.1.1	Děti v domácnosti, děti v ústavním zařízení ○ péče o dítě od prenatálního období ○ období novorozenecké ○ období kojenecké ○ období batolivé ○ předškolní věk ○ mladší školní věk ○ starší školní věk ○ prepuberta ○ puberta	
– vyjmenuje příklady jednotlivých období			
– navrhne vhodný druh péče			
– specifikuje problematiku péče o dlouhodobě nemocné			
– vysvětlí péči o klienta v rekonvalescenci			
– uvede zásady péče o klienty s handicapem	4.1.4	Klienti se zdravotním handicapem ○ nevidomý klient ○ sluchově postižený klient ○ vozíčkáři ○ klienti s mentální retardací	
– objasní specifika péče o seniory	4.1.5	Senioři	
– vysvětlí specifika péče o klienty v závislosti	4.1.6	Klienti v závislosti a nepřizpůsobivý klient	
– formuluje péči o umírající klienty	4.1.7	Umírající klienti	
– určí kriteria výběru klientů osobní asistence	4.2	Kriteria výběru klientů	

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník, varianta B

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	5	Osobnost osobního asistenta	10
– popíše fyzické předpoklady osobního asistenta	5.1	Fyzické předpoklady osobního asistenta	
– vyjmenuje psychické předpoklady osobního asistenta	5.2	Psychické předpoklady osobního asistenta	
– rozliší časové a prostorové možnosti osobního asistenta	5.3	Časové a prostorové možnosti osobního asistenta	
– zdůvodní nutnost kvalifikace v osobní asistenci	5.4	Kvalifikace osobního asistenta	
– dokáže definovat morální profil osobního asistenta	5.5	Morální profil osobního asistenta	
– specifikuje motivační prvky v osobní asistenci	5.6	Motivace osobního asistenta	
– navrhne relaxační techniky pro osobního asistenta	5.7	Relaxace a psychohygiena osobního asistenta	
– vytvoří prvky psychohygieny			
– vysvětlí syndrom vyhoření v osobní asistenci	5.8	Syndrom vyhoření v osobní asistenci	
	6	Procendurální standard pro osobní asistenci	6
– definuje vznik standard osobní asistence	6.1	Vznik standardů	
– zpracuje standard pro jednotlivé typy služeb	6.2	Standardy pro jednotlivé typy služeb v osobní asistenci	
– popíše principy standardů	6.3	Principy standardů	
– respektuje zásady zavádění standard v přímé práci osobního asistenta	6.4	Zásady zavádění standardů	
	7	Administrative v osobní asistenci	5
– vymezí základní dokumenty v osobní asistenci	7.1	Dokumentace o poskytování osobní asistence	
– zpracuje a vede základní evidenci klienta	7.1.1	Zpracování, vedení a evidence dokumentace	
– popíše anonymní evidenci	7.1.2	Anonymní evidence	
– stanoví lhůty pro uchování dokumentace	7.1.3	Lhůty pro uchování dokumentace	
– určí možnosti vyřízení stížností na kvalitu a způsob poskytování služby	7.2	Stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
	8	Pravidla pro ochranu uživatele, právní a etická pravidla	3
– uvede jednotlivé body právního kodexu osobní asistence	8.1	Právní kodex osobní asistence	
– interpretuje plné znění etického kodexu	8.2	Etický kodex osobní asistence	
– definuje Listinu základních lidských práv a svobod	8.3	Listina základních lidských práv a svobod	
	9	Organizace osobní asistence	3
– stanoví strukturu osobní asistence	9.1	Stanovení struktury osobní asistence	
– určí organizační strukturu, oprávnění a povinnosti v osobní asistenci	9.2	Organizační struktura, oprávnění a povinnosti	
– popíše přijímání a zaškolování nových zaměstnanců v osobní asistenci	9.3	Přijímání a zaškolování nových zaměstnanců a fyzických osob	
	10	Supervize, krizové situace a psychohygiena osobní asistence	6
– vysvětlí nezbytnost supervize v osobní asistenci	10.1	Supervize	
– objasní řešení krizových situací	10.2	Krizové situace	
– uspořádá složky psychohygieny	10.3	Psychohygiena	

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

U Č E B N Í P R A X E

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 180

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Úkolem předmětu je, aby žáci získávali nové poznatky ze svého oboru v konkrétních organizacích. Předmět napomáhá při formování žádoucích osobnostních vlastností pracovníka v sociálních službách a jeho profesních dovedností.

Charakteristika učiva

Předmět se vyučuje ve čtvrtém ročníku a navazuje a shrnuje teoretické znalosti, které žák získá v oblasti odborného vzdělávání v předmětech sociální služby, ekonomika, administrativa, pečovatelsví, organizace volného času, biologie a ekologie, zdravotní tělesná výchova, psychologie a osobnostní výchova.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se rozvinulo jejich sociální citění,
- dokázali rozpoznat jednotlivé druhy problémů, se kterými jednotlivci přicházejí,,
- získali kladný vztah k práci,
- byli schopni pozitivní komunikace a týmové práce,
- dokázali se operativně přizpůsobit měnícím se podmínkám na trhu práce.

Strategie výuky

Žáci vykonávají praxi ve skupinách na jednotlivých smluvních pracovištích dle pokynů vedoucího praxe a provádějí konkrétní pracovní úkoly dle potřeb jednotlivých pracovišť a pokynů instruktora praxe. Převládají metody názornosti (pozorování, nácvik, demonstrace).

Jednotlivé skupiny žáků se v průběhu školního roku vystřídají na všech smluvních pracovištích (viz. Charakteristika vzdělávacího programu).

Kritéria hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni za kvalitu provedené práce i za přístup k zadaným úkolům. Důležitou součástí prověřování učiva je zařazení vlastního sebehodnocení žáků, které spolu s ústním hodnocením výkonů žáků slouží k motivaci pro jejich další práci.

Konečné hodnocení je průměrem klasifikace instruktorů praxe na jednotlivých pracovištích.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (mít pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání, umět využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, znát možnosti dalšího vzdělávání zejména v oboru a povolání)
- **Kompetence k řešení problémů** (porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému)
- **Komunikativní kompetence** (vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **Personální a sociální kompetence** (posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (získávat informace z otevřených zdrojů)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Člověk a životní prostředí** (žáci jsou vedeni k respektování principů trvale udržitelného rozvoje, osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání)
- **Člověk a svět práce** (žáci jsou vedeni k vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech, ke schopnosti orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu)
- **Informační a komunikační technologie** (žáci jsou vedeni k aktivnímu používání otevřených zdrojů při sledování a vyhledávání novinek v oboru)
- **Občan v demokratické společnosti** (žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení)

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák: Vykonává praktické úkony z vybraných kapitol předmětu dle možností jednotlivých pracovišť	1.	Pečovatelství, biologie a ekologie, zdravotní tělesná výchova, osobnostní výchova, psychologie, organizace volného času, administrativa, sociální služby	180

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Sušice, U Kapličky 761

Učební osnova předmětu

Ř Í Z E N Í M O T O R O V Ý C H V O Z I D E L

oboru vzdělání

75 – 41– M / 01 Sociální činnost

Počet hodin v učebním plánu celkem: 36

Platnost učební osnovy od 1. 9. 2013

Forma vzdělání: denní

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět seznamuje žáky s předpisy o provozu na pozemních komunikacích, s teorií jízdy a zásadami bezpečné jízdy a má je naučit aplikovat tyto poznatky v silniční praxi. Poskytuje žákům informace o ovládání a údržbě vozidel. Dále má žákům objasnit základy první pomoci a naučit je aplikovat první pomoc v praxi. Má žáky naučit řídit vozidla skupin B, A2.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je zařazeno do druhého ročníku. Budou se vyučovat tyto kapitoly:

- Výuka předpisů o provozu vozidel
- Výuka o ovládání a údržbě vozidla
- Výuka teorie řízení a zásad bezpečné jízdy
- Výuka zdravotnické přípravy
- Opakování a přezkoušení

Obsah učiva vychází ze zákona č.247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel ve znění pozdějších předpisů.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli samostatně pracovat a reagovat na danou situaci. Mysleli ekologicky a ekonomicky, pracovali soustředěně.

Strategie výuky

Jednotlivé paragrafy příslušných zákonů z důvodu převážně teoretického zaměření budou vysvětleny formou výkladu za použití audiovizuální techniky, za současného ověřování znalostí žáků pomocí schválených testových otázek. Dále se používá řízený rozhovor, diskuse a problémové vyučování. Tematické celky jsou doplňovány příklady z praxe.

Výuka řízení motorových vozidel proběhne v souladu s příslušnými zákony pro provoz autoškol v silničním provozu ve cvičných motorových vozidlech příslušné skupiny a to po etapách se zvyšující se náročností a s důrazem na samostatné jednání žáka.

Výuka praktické údržby proběhne na funkčních modelech a přímo na vozidlech.

Výuka zdravotní přípravy proběhne v teoretické části formou výkladu, řízeného rozhovoru a diskuse za použití audiovizuální techniky, v praktické části za použití modelů a pomůcek schválených pro výuku první pomoci.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení bude v souladu s klasifikačním řádem obsaženým ve školním řádu a žák bude hodnocen ve třech pohledech obsahově shodných se závěrečnou zkouškou z odborné způsobilosti v autoškole:

- znalost zákonů a pravidel pro provoz vozidel bude prověřována formou schválených testových otázek a zkušebních testů
- znalost techniky údržby a oprav motorových vozidel bude prověřována písemně a ústní formou v učebně na modelech za pomoci zkušebních otázek.
- znalost praktických dovedností bude prověřována praktickou jízdou ve cvičném motorovém vozidle v běžném provozu na pozemních komunikacích v městském i mimoměstském provozu

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět řízení motorových vozidel přispívá k profilaci žáka. Předmět se svými tématy též dotýká problematiky ochrany životního prostředí a žáci budou vedeni k chování v souladu s trvale udržitelným rozvojem silniční dopravy a lidstva vůbec v souvislosti s těmito problémy.

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- **Kompetence k učení** (efektivní osvojení důležitých pojmů a zákonitostí)
- **Kompetence k řešení problémů** (samostatně i týmově řešit základní i složité úkoly)

- **Komunikativní kompetence** (žáci formulují výsledky své práce srozumitelně a jazykově správně, používají odbornou terminologii, prezentují své myšlenky verbálně i písemnou formou)
- **Personální a sociální kompetence** (umět pracovat v týmu, další vzdělávání s využitím praktických zkušeností, svědomitě plnit zadané úkoly)
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (využít získané odborné vědomosti v praxi, zvažovat budování své samostatné profesní kariéry, umět prezentovat své profesní cíle)
- **Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi** (umět pracovat s PC, efektivně vyhledávat informace a pracovat s internetem)

Vyučovací předmět uplatňuje tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** (žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Dbali na své zdraví, dobré životní prostředí a snažili se je chránit a zachovávat pro budoucí generace. Učí se jednat s lidmi a hledat kompromisy)
- **Člověk a životní prostředí** (žák je veden k šetrnosti k životnímu prostředí při jakékoli likvidaci, recyklaci a manipulaci s vozidlem)
- **Člověk a svět práce** (získáním řidičského průkazu žák nabývá dalších profesních kompetencí)
- **Informační a komunikační technologie** (žák je připravován a zkoušen pomocí osobního počítače)

Poznámky:

Praktický výcvik v řízení vozidla se uskutečňuje v souladu se zákonem č.247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel ve znění pozdějších předpisů.

Výuka praktické jízdy je rozdělena do tří etap. Na konci každé etapy musí žák prokazovat znalosti a dovednosti stanovené zákonem č.247/2000 Sb. Praktické jízdy probíhají především mimo vyučování, během výuky mohou provádět jízdy jen žáci s dobrým prospěchem, po předchozí dohodě a souhlasu s učitelem.

Žáci jsou připravováni k závěrečné zkoušce z odborné způsobilosti žadatele o řidičské oprávnění, která se skládá:

1. zkouška z předpisů o provozu na pozemních komunikacích - forma zkušební testu, žák vyplňuje 1 zkušební test
2. zkouška z praktické jízdy – žák provádí praktickou jízdu s výcvikovým vozidlem skupiny B, A2

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
Žák:	1.	Výuka předpisů o provozu vozidel	18
– je seznámen s obsahem a cílem předmětu – orientuje se v zákonech, které se týkají silniční dopravy	1.1	Úvod	
	1.1.1	Seznámení s předmětem	
	1.1.2	Zákony vztahující se k silniční dopravě	
– vysvětlí jednotlivé úpravy; objasní jednotlivé značky, signály a zařízení	1.2	Úpravy provozu a vztahy mezi nimi, dopravní značky, světelné signály a dopravní zařízení	
– charakterizuje jednotlivé pojmy	1.3	Základní pojmy	
– uvede povinnosti jednotlivých účastníků provozu	1.4	Účastníci provozu na pozemních komunikacích a jejich povinnosti	
– vysvětlí jednotlivé paragrafy zákona – dokáže aplikovat paragrafy v silničním provozu při vlastní jízdě s motorovým vozidlem a při vyplňování zkušebních testů	1.5	Jízda vozidly	
	1.5.1	Směr a způsob jízdy, jízda v jízdních pruzích	
	1.5.2	Jízda ve zvláštních případech, objíždění	
	1.5.3	Předjíždění, rychlost jízdy, vzdálenost mezi vozidly, vyhýbání	
	1.5.4	Odbočování, jízda křižovatkou, vjíždění na pozemní komunikaci	
	1.5.5	Otáčení a couvání, zastavení a stání, železniční přejezd	
– objasní pravidla při řešení dopravních situací a používá je v praxi při jízdě s motorovým vozidlem	1.6	Řešení dopravních situací	
– objasní význam jednotlivých světelných signálů – vysvětlí význam pokynů policisty – rozliší oprávněné osoby k zastavování vozidel	1.7	Řízení provozu na pozemních komunikacích	
	1.7.1	Řízení provozu světelnými signály	
	1.7.2	Řízení provozu pokyny policisty, zastavování vozidel	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
– vysvětlí jednotlivé paragrafy zákona – dokáže aplikovat paragrafy v silničním provozu při vlastní jízdě s motorovým vozidlem a při vyplňování zkušebních testů	1.8	Jízda vozidly	
	1.8.1	Železniční přejezd, znamení o změně směru jízdy	
	1.8.2	Výstražná znamení, osvětlení vozidel, vlečení motorových vozidel	
– vyjmenuje zvláštnosti jízdy na dálnici – objasní zvláštnosti jízdy v obytné a pěší zóně – uvede zvláštnosti jízdy vozidel s právem přednostní jízdy	1.9	Jízda vozidly ve zvláštních případech	
	1.9.1	Provoz na dálnici	
	1.9.2	Provoz v obytné a pěší zóně	
	1.9.3	Jízda vozidel s právem přednostní jízdy	
– vysvětlí jednotlivé paragrafy zákona a dokáže je aplikovat při vlastní jízdě s motorovým vozidlem a při vyplňování zkušebních testů	1.10	Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel	
	1.10.1	Omezení jízdy některých vozidel	
	1.10.2	Čerpání pohonných hmot, překážka provozu, zastavení vozidla v tunelu, dopravní nehoda	
– objasní platná pravidla při přepravě osob a nákladu	1.11	Přeprava osob a nákladu	
	1.11.1	Přeprava osob v jednotlivých vozidlech	
	1.11.2	Přeprava nákladu	
– charakterizuje zvláštnosti užívání pozemní komunikace ostatními účastníky provozu	1.12	Užívání pozemní komunikace ostatními účastníky provozu	
	1.12.1	Chůze, útvar chodců, jízda na jízdním kole	
	1.12.2	Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky; jízda na zvířatech, vedení a hnaní zvířat	
– uvede druhy řidičského oprávnění a řidičských průkazů, podmínky platnosti a další souvislosti	1.13	Řidičské oprávnění a řidičský průkaz	
	1.13.1	Řidičské oprávnění	
	1.13.2	Řidičský průkaz	
– vysvětlí význam jednotlivých zákonů a dokáže je aplikovat v silničním provozu a při vyplňování zkušebních testů	1.14	Další předpisy související se silničním provozem	
	1.14.1	Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	
	1.14.2	Dopravní přestupky a trestné činy v silničním provozu	
	1.14.3	Další předpisy- zák.č.12 a 13/1997Sb.,	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
		zák.č.111/1994 Sb., zák.č.56/2001 Sb.	
– vyjmenuje jednotlivé části vozidla – popíše konstrukci, činnost a význam jednotlivých částí – objasní údržbu motorového vozidla pro řidičské oprávnění skupin B	2.	Výuka o ovládání a údržbě vozidla	2
	2.1	Části automobilu, příslušenství a výstroj	
	2.2	Motor, převodové ústrojí, podvozek	
	2.3	Elektrická zařízení, jízdní soupravy, kontrola a údržba	
– vysvětlí základní postupy jednotlivých úkonů – uvědomí si, že fyzikální zákony se nedají obejít a oplatí i při jízdě – vyjmenuje faktory ovlivňující bezpečnost jízdy – vysvětlí rozdílnost jízdy v závislosti na počasí a komunikaci – uvede vliv návykových látek a únavy na pozornost řidiče – vysvětlí dopravní etiku	3.	Výuka teorie řízení a zásad bezpečné jízdy	10
	3.1	Základní postupy při rozjíždění, řazení, brzdění, zastavování a couvání	
	3.2	Základní fyzikální podmínky jízdy. Bezpečná vzdálenost, přilnavost pneumatik	
	3.3	Činitelé ovliv.bezp.provozu. Vliv technického stavu vozidla na bezp.provozu a životní prostředí	
	3.4	Jízda za různých situací,povětrnostních a klimat. podmínek. Vliv počasí a roční doby na jízdu. Charakteristika komunikací.	
	3.5	Vliv alkoholu, drog,léků,únavy,stavu mysli nachování řidiče. Vzájemné vztahy jednotlivých účastníků provozu (dopravní etika).	
– popíše jednotlivá rizika, vyjmenuje nejzranitelnější kategorie a poznatky využívá v praxi	3.6	Rizika z nedostatku zkušeností řidičů a ostatních účastníků provozu. Nejzranitelnější kategorie uživatelů pozem.komunikace(děti,chodci,cyklisté těles. postižení). Reakce těl. postižených řidičů.	
– objasní povolené doby, je si vědom možných rizik – uvede vliv rozložení nákladu na jízdní vlastnosti a bezpečnost jízdy – vyjmenuje jednotlivé prvky bezpečnosti a elektr.systémů, popíše jejich význam – vysvětlí příčiny nehod,	3.7	Doba jízdy a odpočinku. Zásady předvídavosti, řešení a rozpoznání kritických situací.	
	3.8	Jízda s přívěsem. Vlečení vozidel. Uložení a přeprava nákladu.	
	3.9	Zádrž. systémy, prvky aktivní a pasivní bezpečnosti vozidel. Jízda s vozidly s elektronickými prvky ovládání vozidla.	
	3.10	Rozbor příčin dopravních nehod. Integrovaný záchranný systém. Práce s mapou.	

Výsledky vzdělávání	Učivo		Počet hodin
význam záchranného systému a základní zásady při práci s mapou			
– uvede zásady první pomoci a dovede dle svých možností pomoc poskytnout – vysvětlí význam poskytnutí první pomoci, trestní postih za neposkytnutí, popíše obsah lékárničky a možnosti použití	4.	Výuka zdravotnické přípravy	2
	4.1	Vliv zdravotního stavu na nehodovost	
	4.2	Zásady jednání při dopravní nehodě	
	4.3	Zásady první pomoci, život zachraňující úkony	
	4.4	Autolékárnička – možnosti a způsoby použití jednotlivých pomůcek	
– prokáže znalosti z jednotlivých předpisů, z údržby a ovládání	5.	Opakování a přezkoušení	4
	5.1	Opakování předpisů o provozu vozidel	
	5.2	Opakování údržby a ovládání vozidel	

PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení

Výuka ve školním vzdělávacím programu Sociální činnost je zajištěna odborně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Pedagogičtí pracovníci se v rámci celoživotního vzdělávání účastní seminářů a vzdělávacích akcí pořádaných NIDV, NÚOV a dalšími vzdělávacími agenturami. Semináře a kurzy mají akreditovanou doložku MŠMT.

Péči o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťuje ve škole kvalifikovaný výchovný poradce.

Vyučovací předmět	Personální zabezpečení
Český jazyk a literatura	vzdělání VŠ (Mgr., PaedDr.)
Anglický jazyk	vzdělání VŠ (PhDr., Ing.)
Německý jazyk	vzdělání VŠ (Mgr., Ing.)
Ruský jazyk	vzdělání VŠ (Mgr.)
Dějepis	vzdělání VŠ (PaedDr.)
Občanská nauka	vzdělání VŠ (Mgr.)
Právo	vzdělání VŠ (Mgr.)
Fyzika	vzdělání VŠ (Mgr., PaedDr.)
Chemie	vzdělání VŠ (Mgr.)
Biologie a ekologie	vzdělání VŠ (Mgr.)
Matematika	vzdělání VŠ (Mgr.)
Hudební výchova	vzdělání VŠ (Mgr.)
Výtvarná výchova	vzdělání VŠ (Bc.)
Tělesná výchova	vzdělání VŠ (Mgr.)
Informatika	vzdělání VŠ (Ing., Mgr.)
Ekonomika	vzdělání VŠ (Ing.)
Sociální služby	vzdělání VŠ (JUDr.)
Administrativa	vzdělání VŠ (Ing.)
Pečovatelská činnost	vzdělání VŠ (Bc.)
Organizace volného času	vzdělání VŠ (Ing.)
Zdravotní tělesná výchova	vzdělání VŠ (Mgr.)
Psychologie	vzdělání VŠ (Mgr.)
Osobnostní výchova	vzdělání VŠ (Bc.)

Gastronomický provoz	vzdělání VŠ (Bc.)
Seminář matematický	vzdělání VŠ (Ing.)
Seminář společenskovední	vzdělání VŠ (Mgr.)
Gastronomický provoz	vzdělání VŠ (Bc.)
Seminář matematický	vzdělání VŠ (Mgr.)
Seminář společenskovední	vzdělání VŠ (Mgr.)
Seminář z informatiky	vzdělání VŠ (Mgr., Ing.)
Řízení motorových vozidel	vzdělání VŠ (Ing.)

Materiální zabezpečení

Teoretické vyučování se realizuje v hlavní budově školy U Kapličky 761.

Žáci, kteří nemohou denně dojíždět do školy, využívají možnosti domova mládeže. Ten jim nabízí ubytování hotelového typu. Jeho součástí je kuchyň a jídelna s celodenním stravováním. Domov mládeže a tělocvična se nachází v ulici Volšovská 1139.

Škola má pro výuku teoretického vyučování k dispozici celkem 20 učeben (z toho 14 s kapacitou 30 až 34 míst) a všechny jsou s možností připojení počítače ke školní síti a Internetu.

Téměř všechny učebny jsou vybaveny barevnými televizními přijímači s videorekordéry a DVD přehrávači, některé jsou navíc vybaveny interaktivní tabulí, dataprojektorem, notebookem, kvalitní reproduktorovou soustavou, diaprojektorem nebo zpětným projektorem.

Nová jazyková učebna s 20 místy uspořádaných do půlkruhu je vybavena interaktivní tabulí, dataprojektorem a audiosystémem se sluchátky, nástěnnými mapami, transparenty gramatických jevů, slovníky a časopisy.

Ve dvou učebnách výpočetní techniky, každá s kapacitou 15 pracovišť, mají žáci k dispozici moderní multimediální počítače s požadovaným programovým vybavením (Celeron CPU 3 GHz, 256 MB RAM, HDD 80 GB, síťový adaptér 100Mb/s) připojenými ke školní síti a k Internetu, pracovištěm učitele, síťovou tiskárnou, nástěnnými obrazy. Jsou určeny pro skupinovou práci žáků v rámci praktických cvičení, ale také pro frontální výuku běžných předmětů.

Výuka odborných předmětů probíhá především v odborné učebně pečovatelské a v odborné učebně organizace volného času (OVČ). Učebna pečovatelské je také využívána při výuce zdravotního tělocviku. Je uzpůsobena praktické výuce přímé péče o klienta na lůžku a to jak v ústavním zařízení, tak v domácí péči. Učebna OVČ slouží k nácviku ergoterapie, vzpomínkové terapie, muzikoterapie a také jako pracovní dílna. Žáci externě navštěvují i různá pracoviště, např. Dům dětí a mládeže Sušice, Denní stacionář Klíček, Oblastní charitu Sušice, oddělení LDN, kde se zapojují do přímých aktivit při práci s klientem.

Rozvoj tělesné výchovy žáků je uskutečňován v novém moderně vybaveném sportovním areálu, který obsahuje tělocvičnu s příslušným vybavením, posilovnu a venkovní hřiště s umělým povrchem.

Pro potřeby pedagogických pracovníků slouží sborovna, sklad učebnic, knihovna a 17 kabinetů vybavených osobními počítači s připojením ke školní síti a Internetu, potřebnými učebními pomůckami, didaktickou technikou a audiovizuální technikou. Vyučující i žáci využívají pro stravování prostor školní jídelny – výdejny stravy.

Stravování žáků ve škole je zajištěno ve školní jídelně v hlavní budově školy SOŠ a SOU, U Kapličky 761.

Odborná souvislá praxe je realizována v reálném prostředí – v různých sociálních zařízeních - na smluvních pracovištích (viz Spolupráce se sociálními partnery).

SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP

Při realizaci školního vzdělávacího programu Sociální činnost Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Sušice spolupracuje se sociálními partnery, mezi které patří:

- LDN nemocnice Sušice
- ZŠ speciální DČCE Merklín, pracoviště Sušice
- Denní stacionář Klíček, DČCE Merklín
- Sociální služby města Sušice

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů se podíleli na tvorbě ŠVP a jeho ověřování pravidelnými konzultacemi, na kterých byli seznámeni s koncepcí a tvorbou ŠVP a svými připomínkami aktivně přispěli ke stanovení klíčových kompetencí pro daný obor. Sociální partneři dále pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů zejména tím, že zprostředkovávají nejnovější praktické informace a zkušenosti jak pro učitele, tak přímo pro žáky formou různých exkurzí a besed s odborníky.

Sociální partneři umožňují žákům vykonávat odbornou praxi v organizacích působících v oblasti poskytování sociálních služeb, kterými jsou např. LDN, dům s pečovatelskou službou, domov důchodců, odbor sociálních věcí apod.

Dále probíhá konzultace a stálá interakce s těmito úřady:

- Úřad práce ČR – Kontaktní pracoviště Klatovy, Kontaktní pracoviště Sušice
- Městské kulturní středisko Sušice
- Městský úřad Sušice
- Hospodářská komora České republiky – Okresní hospodářská komora Klatovy
- Krajský úřad Plzeň

Průběžně škola spolupracuje i s Domem dětí a mládeže Sušice, Oblastní charitou Sušice a Tyfloservisem Plzeň, organizací pro pomoc nevidomým a slabozrakým.

